

Vlaams
Parlement

stuk **2066** (2012-2013) – Nr. 7
ingediend op 2 juli 2013 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

betreffende het Onderwijs XXIII

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen
uitgebracht door de heer Jos De Meyer

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert.

Vaste leden:

de heren Paul Delva, Jos De Meyer, de dames Kathleen Helsen, Sabine Poleyn;
mevrouw Katleen Martens, de heren Wim Van Dijck, Wim Wienen;
de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Fatma Pehlivan;
mevrouw Vera Celis, de heer Kris Van Dijck;
de heer Boudewijn Bouckaert;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

de heer Jan Durnez, de dames Cindy Franssen, Veerle Heeren, Katrien Schryvers;
de heren Frank Creyelman, Chris Janssens, Erik Tack;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Yamila Idrissi, de heer Chokri Mahassine;
de heer Willy Segers, mevrouw Goedeke Vermeiren;
de heer Jurgen Verstrepen;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

mevrouw Gerda Van Steenberge.

Stukken in het dossier:

2066 (2012-2013) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2 t.e.m. 6: Amendementen

INHOUD

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel	5
1.1. Inleiding	5
1.2. Basis- en secundair onderwijs	5
1.2.1. Huisonderwijs	5
1.2.2. Leerplannen levensbeschouwing.	6
1.3. Basisonderwijs	6
1.3.1. Toelatingsvoorwaarden lager onderwijs.....	6
1.3.2. Vreemdetalenonderwijs basisonderwijs	6
1.3.3. Screening niveau onderwijstaal, taaltraject en taalbad	7
1.4. Secundair onderwijs	7
1.4.1. Leerlingenstages	7
1.4.2. Vreemdetalenonderwijs secundair onderwijs	7
1.4.3. CLIL	7
1.4.4. Zieke leerlingen	8
1.4.5. Maximum leeftijd voor leerlingen secundair onderwijs	8
1.4.6. Topsportleerlingen	8
1.4.7. Programmaties vanaf 2014 in het secundair onderwijs	8
1.4.8. Screening kennis onderwijstaal.....	9
1.4.9. Extra taallessen Nederlands	9
1.5. Leren en werken	9
1.6. Deeltijds kunstonderwijs	9
1.7. Volwassenenonderwijs	9
1.8. Hoger onderwijs	10
1.8.1. Vereenvoudigingen	10
1.8.2. Doelstellingen bacheloropleidingen.....	10
1.8.3. Taalregeling hoger onderwijs.....	10
1.8.4. Visitatie lerarenopleiding.....	10
1.8.5. Opheffing beroepsprocedure bij de gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's	11
1.8.6. Overgangsregeling voor kwaliteitszorg en accreditatie.....	11
1.8.7. Versterken participatie van studenten hoger onderwijs.....	11
1.8.8. Industrieel Onderzoeksfonds.....	11
1.8.9. Studiegelden.....	11
1.8.10. Praktijkassistenten	11
1.9. Onderwijsinspectie.....	12

1.10. Rechtspositie van het onderwijspersoneel	12
1.10.1. Leraren anglicaanse godsdienst	12
1.10.2. Niet-benoeming	12
1.10.3. Detacheringen	12
1.11. Alle onderwijsniveaus	13
2. Algemene bespreking	13
2.1. Algemene opmerkingen	13
2.1.1. Vragen en opmerkingen van de leden	13
2.1.2. Antwoorden van de minister	16
2.2. Huisonderwijs.....	17
2.2.1. Vragen en opmerkingen van de leden	17
2.2.2. Antwoorden van de minister	18
2.2.3. Replieken op 13 juni.....	19
2.2.4. Replieken op 18 juni.....	19
2.2.5. Replieken op 20 juni	21
2.3. Screening niveau onderwijstaal, taaltraject en taalbad.....	22
2.3.1. Vragen en opmerkingen van de leden	22
2.3.2. Antwoorden van de minister en replieken.....	24
2.4. Inhoud leerplannen godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing.....	28
2.4.1. Vragen en opmerkingen van de leden	28
2.5. Financiële bijdrage voor gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma	31
2.5.1. Vragen en opmerkingen van de leden	31
2.5.2. Antwoorden van de minister	33
2.5.3. Replieken	34
2.6. Vreemde talen secundair onderwijs (artikel III.32).....	35
2.6.1. Vragen en opmerkingen van de leden	35
2.6.2. Antwoorden van de minister en replieken.....	37
2.6.3. Nieuw amendement ingediend op 20 juni.....	39
2.7. Content and Language Integrated Learning (CLIL).....	40
2.7.1. Vragen en opmerkingen van de leden	40
2.7.2. Antwoorden van de minister	43
2.7.3. Replieken	44
3. Artikelsgewijze bespreking	45
4. Stemming over het geheel.....	79
Gebruikte afkortingen	80
Tekst aangenomen door de commissie	81

De Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen besprak op 6, 13, 18 en 20 juni 2013 het ontwerp van decreet betreffende het Onderwijs XXIII. De amendementen zijn terug te vinden in *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2066/2 tot en met 6. Een aantal onderwerpen komt aan bod in verschillende hoofdstukken – en binnen de hoofdstukken ook nog eens verspreid tussen andere artikelen – van het ontwerp van decreet. Daarom werden deze onderwerpen gegroepeerd bij de algemene bespreking en wordt er verwezen naar de desbetreffende artikelen.

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

1.1. Inleiding

Minister *Pascal Smet* zegt dat de ingangsdatum van de nieuwe regelgeving zoals voorgesteld in het ontwerp van decreet meestal 1 september 2013 is. Een aantal belangrijke bepalingen gaat echter pas in op 1 september 2014 om de scholen de nodige tijd te geven om zich voor te bereiden. Op die manier wordt tegemoet gekomen aan een grote bekommernis van de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen. Het gaat onder meer over:

- de nieuwe taalregelgeving in het basis- en secundair onderwijs (let op de link die hier bestaat met het masterplan over de hervorming van het secundair onderwijs (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2111/1) waarbij taal eveneens een belangrijk gegeven is);
- de nieuwe programmatieregeling in het secundair onderwijs;
- de vereenvoudigingen in het hoger onderwijs.

Slechts enkele artikelen hebben uitwerking vanaf 2012, maar dan gaat het om louter technische correcties, zonder veel impact op het onderwijsveld.

Het voorliggende ontwerp van decreet heeft de bedoeling:

- een aantal verduidelijkingen te geven met betrekking tot bestaande decretale bepalingen in thema- en niveaudecreten;
- uitvoering te geven aan de conceptnota ‘Samen taalgrenzen verleggen’;
- een aantal aanpassingen aan de regelgeving hoger onderwijs aan te brengen in het kader van een reeks vereenvoudigingen en een modernisering van het algemeen toezicht;
- regelgeving te vereenvoudigen of afspraken uit te voeren in het kader van de beleidsnota en beleidsbrieven onderwijs.

Het ontwerp van decreet is – net als in voorgaande genummerde Onderwijsdecreten – onderverdeeld in niveaugebonden hoofdstukken voor het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en het hoger onderwijs. Verder is er een hoofdstuk betreffende de twee decreten Rechtspositie en een hoofdstuk betreffende het Kwaliteitsdecreet.

De minister geeft vervolgens de Onderwijscommissie een bondig overzicht van de belangrijkste thema's van het ontwerp van decreet.

1.2. Basis- en secundair onderwijs

1.2.1. Huisonderwijs

Om de kwaliteit van het huisonderwijs te waarborgen, is het noodzakelijk de regelgeving op een aantal punten te verduidelijken en nieuwe elementen toe te voegen. De aanpassingen situeren zich op het vlak van terminologie, instapdatum, controle op het huisonderwijs door de onderwijsinspectie en een verplichte kwaliteitscontrole via een inschrijving bij de Vlaamse examencommissie.

De Vlaamse Gemeenschap neemt nu maatregelen om het huisonderwijs kwalitatief te houden. Hiervoor wordt gesteund op twee arresten van het Grondwettelijk Hof over een gelijkaardige regeling van 2008 voor het huisonderwijs in de Franse Gemeenschap. Het gaat om de arresten 107/2009 van 9 juli 2009 en 168/2009 van 29 oktober 2009. Volgens het Grondwettelijk Hof kan de onderwijsoverheid optreden ter bescherming van het recht van het kind op kwalitatief onderwijs. Voor de naleving van de leerplicht kan een onderwijsoverheid controles uitvoeren om na te gaan of alle kinderen daadwerkelijk, zelfs thuis, voldoende onderwijs krijgen waardoor aan de leerplicht wordt voldaan.

Het Grondwettelijk Hof heeft geen bezwaren dat na een procedure (onderwijsinspectie, examencommissie) ouders die huisonderwijs organiseren, verplicht worden om hun kind in te schrijven in een school. Daarbij behouden de ouders hun keuzevrijheid ten aanzien van het soort school, die niet noodzakelijk georganiseerd of gesubsidieerd moet zijn. Het kan ook gaan om een erkende school.

Het huisonderwijs kwam in de schriftelijke vragen en in de onderwijscommissie al verschillende malen aan bod, bijvoorbeeld de vraag om uitleg van 16 februari 2012 van mevrouw Marleen Vanderpoorten (*Hand. VI.Parl. 2011-2012, nr. C146*) en de schriftelijke vraag nr. 58 van 25 oktober 2012 van mevrouw Goedele Vermeiren, met heel wat cijfermateriaal over het huisonderwijs in Vlaanderen.

1.2.2. Leerplannen levensbeschouwing.

Voor het leerplichtonderwijs wordt een regeling ingeschreven over de leerplannen levensbeschouwelijke vakken. De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing moeten in overeenstemming zijn met de internationale en grondwettelijke beginselen betreffende de rechten van de mens en van het kind en respecteren de eindtermen en ontwikkelingsdoelen.

1.3. Basisonderwijs

1.3.1. Toelatingsvoorwaarden lager onderwijs

In de huidige regelgeving is één van de mogelijkheden om te voldoen aan de toelatingsvoorwaarden voor het gewoon lager onderwijs: een bewijs van genoten onderwijs gedurende het voorafgaande schooljaar in een Nederlandstalige lidstaat van de Nederlandse Taalunie. Buiten de lidstaten van de Nederlandse Taalunie zijn er nog situaties waarin een kind Nederlandstalig onderwijs kan volgen, onder andere in Congo. Hierdoor wordt de voorwaarde voor lager onderwijs uitgebreid tot een bewijs van genoten Nederlandstalig onderwijs in de wereld.

Een tweede wijziging heeft te maken met het tijdstip waarop de taalproef afgenomen moet zijn. Er wordt in de regelgeving toegevoegd dat in de toekomst de taalproef in principe tegen de eerste schooldag van september en uiterlijk binnen 30 kalenderdagen na de eerste aanwezigheid van de leerling moet afgenomen zijn.

1.3.2. Vreemdetalenonderwijs basisonderwijs

In het kader van het vreemdetalenonderwijs in het basisonderwijs worden er twee wijzigingen aangebracht: vervroegd onderwijs Frans en vreemdetaleninitiatie.

Een vreemdetaleninitiatie kan aangeboden worden vanaf het begin van het gewoon basisonderwijs. Er wordt hier gespecificeerd dat vreemdetaleninitiatie, naast het Frans dat eerst aangeboden moet worden, in het basisonderwijs initiatie in het Duits en Engels moet zijn.

Voortaan is het in Vlaanderen mogelijk Frans ook vanaf de tweede graad lager onderwijs aan te bieden. Dit geeft scholen de mogelijkheid om vier jaar te werken aan de eindtermen Frans in plaats van twee. De school beslist zelf vanaf welk jaar in de tweede of derde graad ze Frans in het lager onderwijs aanbiedt. De eindtermen Frans blijven ten gevolge van deze nieuwe regelgeving ongewijzigd. In dit verband verwijst de minister verder naar de actuele vraag van 27 juni 2012 (*Hand. VI.Parl. 2011-2012, nr. P44*) en de vraag om uitleg van 24 januari 2013 (*Hand. VI.Parl. 2012-13, nr. C94*), beide van mevrouw Marleen Vanderpoorten.

1.3.3. Screening niveau onderwijstaal, taaltraject en taalbad

Voor elke leerling die voor het eerst in het gewoon lager onderwijs instroomt, voert de school een verplichte screening uit die nagaat wat het niveau van de leerling op het gebied van de onderwijstaal is. Het betreft hier in geen geval een toelatingsvoorwaarde. Voor leerlingen die zich inschrijven in een lagere school, voorziet de school een taaltraject dat aansluit bij de beginsituatie en de specifieke noden van de betrokken leerling inzake de onderwijstaal. Voor leerlingen die bij de eerste instroom in het gewoon lager onderwijs de onderwijstaal onvoldoende beheersen om de lessen te kunnen volgen, kunnen scholen een taalbad organiseren.

De minister verwijst voor alle artikelen rond taal in het voorliggende Onderwijsdecreet XXIII naar de conceptnota ‘Samen taalgrenzen verleggen’ van 7 november 2011 (*Parl. St. VI.Parl. 2011-2012, nr. 1346/1 tot 3*) en – sinds de beslissing van de Vlaamse Regering van 4 juni 2013 – voor een aantal maatregelen ook naar het masterplan voor de hervorming van het secundair onderwijs.

1.4. Secundair onderwijs

1.4.1. Leerlingenstages

Een leerlingenstage wordt een verplicht onderdeel van het minimum lessenrooster voor alle derde graadsopleidingen tso en bso. De uren leerlingenstage komen, omgerekend naar schooljaarbasis, overeen met minimaal achttien halve dagen. De eindverantwoordelijkheid voor de keuze van de stagegever, de vaststelling van de stage-activiteiten evenals de begeleiding en beoordeling van de leerling-stagiair, liggen bij de school.

De ingangsdatum en de kwaliteitsvereisten rond stages in het technisch onderwijs zullen later door de Vlaamse Regering bepaald worden. Deze datum kan verschillen naargelang van de onderwijsvorm, het studiegebied of het structuuronderdeel. Er wordt dus gekozen voor een geleidelijke invoering en ook hier wil de minister verwijzen naar het masterplan voor de hervorming van het secundair onderwijs.

Hierover werd ook al een debat gevoerd naar aanleiding van de vragen om uitleg van 8 november 2012 van de dames Irina De Knop en Goedele Vermeiren (*Hand. VI.Parl. 2012-13, nr. C36*).

1.4.2. Vreemdetalenonderwijs secundair onderwijs

De scholen secundair onderwijs krijgen principieel de vrijheid om alle officiële talen van de Europese Unie, evenals Chinees, Hindi en Russisch aan te bieden. Hieraan moet nog verdere uitvoering gegeven worden via het opstellen van leerplannen en bekwaamheidsbewijzen.

1.4.3. CLIL

Met CLIL wordt bedoeld het lesgeven in een vreemde taal van een bepaald niet-taalkvak, bijvoorbeeld: toerisme in het Engels. De nieuwe regelgeving voorziet dat in de toekomst

maximum 20% van de niet-taalvakken via CLIL kan aangeboden worden. Het is wel de bedoeling dat naast de CLIL-vakken er een volledig Nederlandstalig traject aanwezig blijft voor de leerlingen die niet wensen in te stappen in een CLIL-project.

Er zal vooraf in overleg met de onderwijsnetten een CLIL-standaard opgesteld worden. Daarin komen de kwaliteitscriteria waaraan onderwijspersoneel en scholen moeten voldoen om een CLIL-project op te starten en te behouden. De school die van start wil gaan met een CLIL-project moet nagaan of ze personeelsleden heeft die beantwoorden aan de vereisten om een vak via CLIL te onderwijzen. Dit houdt in dat het personeelslid in eerste instantie in het bezit moet zijn van het geschikte bekwaamheidsbewijs voor het vak dat via CLIL zal worden aangeboden. In het hierboven aangehaalde voorbeeld toerisme. Daarnaast moet het personeelslid ook over de competenties op het vlak van de CLIL-methodiek beschikken en aan de vereiste taalkennis voor de doeltaal voldoen. In het voorbeeld Engels.

1.4.4. Zieke leerlingen

Voor leerlingen die wegens ziekte of ongeval het geheel van een schooljaar niet kunnen volgen, kan de klassenraad een spreiding van het lessenprogramma opstellen. De leerling volgt dan de lessen, hetzij van een leerjaar gespreid over twee schooljaren, hetzij van een graad gespreid over drie schooljaren.

1.4.5. Maximum leeftijd voor leerlingen secundair onderwijs

Het voltijds gewoon secundair onderwijs is in de toekomst enkel nog toegankelijk voor leerlingen die nog geen 25 jaar zijn. Het kan worden gevolgd uiterlijk tot het einde van het schooljaar waarin de leerlingen de leeftijd van 25 jaar bereiken.

1.4.6. Topsportleerlingen

De klassenraad kan een flexibel leertraject uitstippelen voor leerlingen met een topsportstatuut die buiten de topsportschool schoollopen. Dit laat toe dat de betrokken leerlingen beter de combinatie topsport en schoollopen in een gewone school kunnen maken, het zogenaamde Lukaku-traject.

De regeling voor topsportleerlingen bevat verschillende stappen. In eerste instantie beslist de selectiecommissie over het statuut. In tweede instantie oordeelt de betrokken sportfederatie of de lesgever die wordt ingezet van voldoende kwalitatief niveau is en ten slotte beslist de klassenraad over het flexibel leertraject.

1.4.7. Programmaties vanaf 2014 in het secundair onderwijs

Voor de programmatie van structuuronderdelen wordt vanaf 2014 met een indeling in vier categorieën gewerkt:

- niet-programmeerbaar aanbod: het gaat om structuuronderdelen die niet of onvoldoende aansluiten op arbeidsmarkt of hoger onderwijs;
- programmeerbaar aanbod mits schrapping van bestaand aanbod op het niveau van dezelfde of een andere graad;
- beperkt programmeerbaar aanbod: het gaat hier om programmaties waar er sprake is van een effectieve uitbreiding van dat aanbod en die door de Vlaamse Regering zullen beslist worden;
- vrij programmeerbaar aanbod: er zijn structuuronderdelen die manifest inspelen op noden in de samenleving. De overheid stimuleert de programmatie ervan door een vereenvoudiging van de procedures.

1.4.8. Screening kennis onderwijstaal

Een goede kennis van de onderwijstaal is essentieel om met goed gevolg onderwijs te kunnen volgen. Het is dan ook nodig dat er voor elke leerling die instroomt in het secundair onderwijs, een analyse wordt gemaakt van het niveau van de onderwijstaal en of er nood is aan maatregelen. Het betreft hier in geen geval een toelatingsvoorwaarde.

Ter ondersteuning van de scholen laat de overheid een toolkit ontwikkelen waarin verschillende soorten tests zullen opgenomen worden en die scholen kunnen gebruiken bij het testen van de onderwijstaal. Dit verlaagt de planlast voor scholen. Dit onderwerp werd in de plenaire vergadering al een eerste keer besproken bij de actuele vragen op 23 januari 2013 van de dames Fatma Pehlivan en Ann Brusseel en de heer Wim Van Dijk (*Hand. Vl.Parl. 2012-13, nr. P23*).

1.4.9. Extra taallessen Nederlands

Leerlingen die onvoldoende de onderwijstaal kennen, worden in eerste instantie geholpen door een aantal reguliere mogelijkheden waarover het schoolbestuur nu al beschikt om de taalachterstand van de leerling weg te werken, onder andere flexibele leertrajecten. Daarnaast kan een schoolbestuur tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week organiseren. De extra taallessen beogen de taalachterstand op een zo kort mogelijke termijn weg te werken.

De toelatingsklassenraad of de begeleidende klassenraad beslist om een leerling te verplichten tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week. De school kan dat aanbod zelf organiseren of daarvoor samenwerken met andere scholen waarbij leerlingen van verschillende scholen kunnen worden samengebracht.

De duur van de extra taallessen Nederlands is afhankelijk van de evaluatie door de begeleidende klassenraad van de studievoortgang van de betrokken leerling.

1.5. Leren en werken

Ook voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd wordt de mogelijkheid van een CLIL-project voorzien en dit onder dezelfde voorwaarden als voor het voltijds secundair onderwijs.

Wat de voortrajecten, brugtrajecten en arbeidsdeelname betreft, wordt voor de organisatie van deze trajecten in het stelsel van leren en werken de subsidiëringstermijn gewijzigd in minimaal om de vier schooljaren. Een dergelijke periode geeft de organisatoren een bepaalde zekerheid en vermindert hun planlast.

1.6. Deeltijds kunstonderwijs

Een aantal tijdelijke projecten en pilootprojecten in het deeltijds kunstonderwijs lopen ten einde in 2013. Ze worden met dit ontwerp van decreet verlengd tot aan de inwerkingtreding van het niveaudecreet Deeltijds Kunstonderwijs.

1.7. Volwassenenonderwijs

De Vlaamse Regering heeft met het Vlaams ondersteuningscentrum voor het volwassenenonderwijs (Vocvo) en met de vier pedagogische begeleidingsdiensten een samenwerkingsovereenkomst afgesloten voor de periode 2008-2013. Die samenwerkingsovereenkomsten worden verlengd voor maximaal twee jaar.

Er wordt gewerkt aan een nieuwe organisatie van de taalexamencommissie in het volwassenenonderwijs. Het is de bedoeling om slechts één centrum voor volwassenenonderwijs bevoegd te maken voor de organisatie van de taalexamencommissie.

1.8. Hoger onderwijs

1.8.1. Vereenvoudigingen

Vooreerst zijn er voor het hoger onderwijs een reeks vereenvoudigingen om de samenwerking tussen de instellingen en het administratief toezicht door de regeringscommissarissen vlotter te laten verlopen:

- schrappen van onderverdelingen binnen de personeelsformatie;
- schrappen van de controle op de deelname in een bedrijf;
- schrappen van het doorsturen van een fysische inventaris;
- eenvormige beroepstermijn voor de regeringscommissaris;
- schrappen van de bijkomende melding van de nevenactiviteiten van het personeel;
- schrappen van de goedkeuring door de Vlaamse Regering van de meerjarenbegroting;
- schrappen van een overbodig besluit betreffende financierbare studenten;
- verplaatsen van de evaluatie van de medezeggenschap van studenten naar het Departement Onderwijs;
- overeenstemming tussen de begrotingsopmaak en rekeningen in de instellingen hoger onderwijs in Vlaanderen en de Europese ESR-procedure;
- eenvormige regeling voor de registratie van studenten die geen opleiding volgen.

Al deze aanpassingen worden gelijkvormig doorgevoerd voor de hogescholen en voor de universiteiten.

Hierbij wil de minister onderstrepen dat hij vragende partij is om nog meer maatregelen te kunnen nemen die de planlast in het hoger onderwijs verminderen. Het onderzoek over planlast in het hoger onderwijs (zie *Parl. St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2086/1) kan daarbij zeker als inspiratiebron dienen, evenals de evaluatie van het Flexibiliseringsdecreet.

1.8.2. Doelstellingen bacheloropleidingen

De federale wetgeving omvat voortaan geen bepalingen meer met betrekking tot de minimumduur van de opleidingen hoger onderwijs. De wet koppelt wel de structuur van het onderwijs in België aan het Europees kwalificatieraamwerk.

Die federale ruimte houdt in dat Vlaanderen een volwaardige eigen doelstelling rond bachelors kan inschrijven. De doelstelling luidt nu als volgt: het doorstromen naar een masteropleiding of het uitstromen naar de arbeidsmarkt.

1.8.3. Taalregeling hoger onderwijs

Vanaf het academiejaar 2013-2014 moet een instelling een aanvraag indienen bij de Erkeningscommissie voor het aanbieden van een anderstalige bachelor- of masteropleiding. Bij een positief oordeel van de Erkeningscommissie krijgt de instelling van rechtswege de toelating om de anderstalige bachelor- en masteropleiding te organiseren, tenzij de Vlaamse Regering alsnog negatief oordeelt.

In het kader van het opstellen van de lijst van bachelor- en masteropleidingen is het dan ook niet langer de VLUHR die hierover een advies kan geven, maar geldt de procedure via de Erkeningscommissie. Dit wordt aangepast in het Structuurdecreet.

1.8.4. Visitatie lerarenopleiding

De regelgeving bepaalt dat een opleiding die niet geaccrediteerd is, niet langer diploma's mag uitreiken en ook niet langer financiering kan ontvangen. Dit wordt nu ook opgenomen voor opleidingen die enkel gevisiteerd worden, zoals de specifieke lerarenopleidingen, en waar er geen accreditatie op volgt. Een instelling hoger onderwijs, waar een specifieke

lerarenopleiding niet deelneemt aan de visitatie, verliest de bevoegdheid om deze opleiding nog langer aan te bieden.

1.8.5. Opheffing beroepsprocedure bij de gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's

Op dit ogenblik is het zo dat de beoordeling of een buitenlandse student al of niet in staat is om een opleiding aan te vatten, wordt beschouwd als een beoordeling over de gelijkwaardigheid van een diploma. Het is echter vaak een beoordeling van een specifiek studieprofiel van de student. Door die beoordeling te kwalificeren als een gelijkwaardigheidsbeslissing, verplicht men de instellingen om een interne beroepsprocedure te voorzien.

Met het voorliggende ontwerp van decreet is het de bedoeling om de toelating van studenten met een buitenlands diploma buiten de procedures van gelijkwaardigheid te houden. Ook dit is een vereenvoudiging gevraagd door de sector hoger onderwijs.

1.8.6. Overgangsregeling voor kwaliteitszorg en accreditatie

Er wordt voorzien in een overgangsbepaling in het geval een beperkte nieuwe visitatie noodzakelijk is om tot een positief accreditatiebesluit voor de samengevoegde opleiding te komen. Verder is voorzien in de gevolgen wanneer in de toekomst een instelling meerdere opleidingen zou willen samenvoegen waarvan minimum één opleiding geniet van een accreditatie met beperkte geldigheidsduur.

1.8.7. Versterken participatie van studenten hoger onderwijs

Het doel van de maatregelen in het voorliggende ontwerp van decreet is om studenten structureel te betrekken bij beslissingen op het niveau dat het dichtst bij hen staat, met name het niveau van de opleidingen. Verder zijn garanties opgenomen dat studenten hun mandaat naar behoren kunnen uitoefenen. Er kunnen op opleidingsniveau participatiecommissies opgericht worden. De besturen faciliteren de vertegenwoordigers van studenten in de interne en externe raden. Het bestuur stelt met betrekking tot de participatierechten een ombudsdienst aan.

1.8.8. Industrieel Onderzoeksfonds

Een hogeschool kan ervoor opteren om een gedeelte van de middelen ter ondersteuning van de academisering onder te brengen in het Industrieel Onderzoeksfonds. De hogeschool sluit een overeenkomst af met de associatie over de inzet van deze middelen vanuit het Industrieel Onderzoeksfonds.

1.8.9. Studiegelden

Een reeks artikelen kadert binnen de vereenvoudiging van de studiegelden vanaf 2014. Zo komt er een lineair systeem van studiegelden waarbij alle studenten die één of meerdere inschrijvingen nemen, eenmalig eenzelfde vast bedrag betalen. Verder wordt het vast bedrag verhoogd met een bedrag per opgenomen studiepunt en dit is variabel en is afhankelijk van de categorie van student (beurstariefstudent, niet-beurstariefstudent, bijna beursstudent).

De bedragen zijn voor alle instellingen in Vlaanderen gelijk. De minister verwijst verder naar de vraag om uitleg van 18 oktober 2012 van mevrouw Kathleen Deckx (*Hand. Vl.Parl. 2012-13, nr. C21*).

1.8.10. Praktijkassistenten

Met betrekking tot de praktijkassistenten in het universitaire kader en in het integratiekader worden de volgende bepalingen opgenomen:

- de functie van praktijkassistent wordt een aparte graad binnen het assisterend academisch personeel;
- de opdracht van praktijkassistent wordt verruimd van ‘uitsluitend praktijkgebonden onderwijs’ naar ‘hoofdzakelijk praktijkgebonden onderwijs’;
- de graad van praktijkassistent is steeds tijdelijk;
- tijdelijke praktijkassistenten in het integratiekader die minimum tien jaar dienstanciënniteit hebben, worden vast benoemd als lector.

1.9. Onderwijsinspectie

Wat de procedures bij doorlichtingen betreft, worden in afwachting van een brede en grondige evaluatie van het Kwaliteitsdecreet enkele dringende problemen nu al aangepakt. Ten eerste voorziet het Kwaliteitsdecreet dat de controle op de veiligheid, afzonderlijk van de pedagogische doorlichting kan worden gevoerd. Er wordt met dit decreet een expliciete rechtsgrond voorzien, op basis waarvan de specifieke procedure betreffende de controle van de veiligheid verder en afzonderlijk kan uitgewerkt worden.

Ten tweede zijn, voor de gevallen waar de controle op de veiligheid in een school aanleiding geeft tot een ongunstig advies, de termijnen voor het indienen van een verbeteringsplan te lang. Wanneer in een school een ernstig probleem vastgesteld wordt wat de veiligheid betreft, dan moet er onmiddellijk ingegrepen worden en moet de tijd voor verbeterplannen en bijsturingen zeer kort zijn.

Tot slot stelt de bestaande regelgeving dat de Vlaamse Regering de verbeteringsplannen, die schoolbesturen kunnen indienen na een ongunstig advies, goed- of afkeurt. Er zijn geen criteria voor die goed- of afkeuring voorzien. Om de scholen meer rechtszekerheid te bieden wordt in een decreettekst voorzien dat de Vlaamse Regering de criteria vastlegt, zodat ze algemeen bekend zijn.

1.10. Rechtspositie van het onderwijspersoneel

1.10.1. Leraren anglicaanse godsdienst

Een aantal artikelen regulariseren de bezoldigingsregeling van de leerkrachten anglicaanse godsdienst voor het verleden. Vanaf 1 september 2013 wordt voor de leerkrachten anglicaanse godsdienst een nieuwe organieke bezoldigingsregeling van kracht die de bekwaamheidsbewijzen en de bijhorende salarisschalen indeelt.

Dat wordt geregeld in een uitvoeringsbesluit.

1.10.2. Niet-benoeming

De decreten Rechtspositie bepalen in algemene zin dat bepaalde betrekkingen niet in aanmerking komen voor vacantverklaring en een vaste benoeming. Het gaat enerzijds om betrekkingen die stelselmatig worden afgebouwd en anderzijds om betrekkingen die slechts voor beperkte duur kunnen worden ingericht.

Er wordt nu voor gekozen om bij de toekenning van de middelen specifiek in de desbetreffende niveau- of themadecreten te vermelden dat de betrekkingen niet in aanmerking komen voor vacantverklaring, vaste benoeming en mutatie en dit dus niet meer in de rechtspositie te vermelden. In de niveaudecreten voor het basis-, secundair en volwassenenonderwijs wordt de niet-benoeming dan ook opgenomen. Het is dus niet meer nodig om in de decreten Rechtspositie algemene bepalingen rond het niet benoemen op te nemen.

1.10.3. Detacheringen

De decreten Rechtspositie bevatten een aantal bepalingen rond detachering van onderwijspersoneel naar tijdelijke projecten van belang voor het onderwijs. De decreten Rechts-

positie maken een onderscheid tussen een verlof wegens opdracht en een verlof wegens bijzondere opdracht. De groep van de verloven wegens bijzondere opdracht bestaat uit een reeks diverse categorieën. De verschillende soorten worden nu bijeengebracht in één categorie namelijk projecten van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.

1.11. Alle onderwijsniveaus

Wat de financiële bijdrage voor de gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma met een Vlaams diploma betreft, wordt de decreetgeving aangepast zodat de dienst die de erkenningen organiseert een financiële bijdrage kan vragen aan de houder van een buitenlands studiebewijs voor een onderzoek van zijn diploma. Het betreft een bijdrage aan de kostprijs voor de afhandeling van een dossier en dekt niet de totale kostprijs van een dossier. Maar het garandeert een kwaliteitsvol erkenningsonderzoek. Dit geldt voor het basis-, secundair, volwassenen- en hoger onderwijs.

De voorgestelde decreettekst bevat enkel de algemene principes en de maximumbedragen, die in een uitvoeringsbesluit verder zullen uitgewerkt worden. Voor sommige groepen is het dossier gratis, dat is al voorzien in het decreet zelf. Verdere uitzonderingen zullen in het uitvoeringsbesluit vastgelegd worden.

Voor verdere informatie verwijst de minister naar het debat naar aanleiding van de vraag om uitleg van 21 februari 2013 van mevrouw Khadija Zamouri (*Hand. VI.Parl. 2012-13*, nr. C126).

2. Algemene bespreking

2.1. Algemene opmerkingen

2.1.1. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* stelt vast dat het ontwerp evolueerde van louter technische reparaties naar de opname van inhoudelijke stukken. Wat die laatste betreft, meent zij dat onderwerpen als huisonderwijs en talen te zwaarwichtig zijn voor een verzameldecreet. Andere dringende maatregelen die al lang worden aangekondigd, zoals die over planlast en leerzorg, worden dan weer niet opgenomen. Waarom gaat de minister op die manier te werk?

De Vlor merkt op dat voor talen geen middelen worden toegevoegd of verschoven. Hoe ziet de minister dat in de toekomst? Is dit doorgepraat met de onderwijsverstrekkers?

Haar fractie waardeert wel de bepalingen over levensbeschouwing, topsport, zieke kinderen en de maximumleeftijd voor leerlingen secundair onderwijs. Andere zijn goede, maar te minimale stappen. Zij noemt het vreemdetalenonderricht en de stages. Nog andere worden overdreven uitgesponnen, zoals huisonderwijs, taalscreening en taaltoetsen. Zeer betreurenswaardig is het uitstel van de nieuwe regeling voor het deeltijds kunstonderwijs. Wordt de inwerkingtreding op 1 september 2014 aangehouden?

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* treedt bij dat een verzameldecreet dient om het volgende schooljaar ordentelijk te laten starten, maar dit ontwerp schiet dat doel andermaal voorbij en komt bovendien heel laat. Een aantal maatregelen dat wel nodig is, zoals in het bijzonder onderwijs, ontbreekt juist. Andere onderwerpen worden geregeld zonder extra middelen of zijn vrijblijvend. Tot slot stoort het haar dat de meerderheid vlak voor de aanvang van de bespreking nog tientallen amendementen indiende. Hoe kan een commissielid daar ernstig over oordelen? Dat is een parlement onwaardig.

De heer *Wim Van Dijk* wijst op de terechte opmerkingen van de Vlor. De raad stelt vast dat, zoals bij de vorige genummerde decreten, de tekst waarover hij adviseerde naderhand nog enorm is gewijzigd. Dat is op zich niet ondemocratisch, tenzij de regering de hand heeft in de amendementen, wat hier het geval lijkt, gezien er tot vlak voor de vergadering nog overleg was onder auspiciën van de regering. Daarnaast bevat het ontwerp niet alleen technische en dringende aanpassingen, maar ook verstrekkende regelingen zoals over taal. Verder geeft het geen pas dat men nieuwe maatregelen treft zonder nieuwe middelen. De taalbadklassen vormen een dergelijk pijnpunt.

Over taalscreening en -bad is zijn fractie, die beide al bepleitte in een voorstel van resolutie (*Parl.St.* VI.Parl. 2009-10, nr. 231/1), gematigd tevreden. Het is goed dat de meerderheid de duur van acht weken uit de talennota optrok tot een jaar. Anderzijds zetten de vrijblijvendheid en het ontbreken van financiering het initiatief op de helling. Wie echt taalachterstand wil wegwerken, moet daar geld voor uittrekken. Verder is het noodzakelijk dat ook de klastitularis betrokken wordt bij de beslissing over de duur van het bad. Het lid kondigt over beide punten een amendement aan. Daarnaast vindt hij dat bij de doorverwijzing naar een traject of een bad niet alleen rekening moet worden gehouden met de screening maar ook met de mening van het onderwijzend personeel. Vraag is ook of de veralgemening van de screening de bestaande taalproef aan het einde van het kleuteronderwijs niet overbodig maakt.

De Vlaams Belangfractie is geen voorstander van het vervroegen van het aanbieden van de tweede taal in het basisonderwijs en vraagt samen met de Vlor de huidige regeling ongewijzigd te laten. Het verdient de voorkeur eerst goed het Nederlands te onderwijzen, zowel aan moedertaalsprekers als aan anderen. Scholen moeten wel kunnen kiezen tussen Frans en Engels, zoals die van de Franse Gemeenschap dat kunnen tussen Nederlands en Engels. De keuzemogelijkheid voor de vierde taal in het secundair onderwijs uitbreiden tot alle talen van EU en BRIC lijkt haar arbitrair. De VB-fractie opteert op grond van de geografie, het staatsbestel en de economie voor Nederlands als eerste, Frans en Engels als tweede of derde en Duits als vierde.

Zijn fractie is een fel tegenstander van CLIL. Nederlands als onderwijstaal is een hoeksteen van het Vlaamse onderwijs. Het lid herinnert aan de lange strijd die daarvoor is geleverd. CLIL is een inbreuk op het principe dat het onderwijs in Vlaanderen in het Nederlands moet worden gegeven.

Wat de controle van de inhoud van de godsdienstlessen door de inspectie betreft, vreest zijn fractie dat zij niet grondwettelijk is. De Raad van State heeft zich in zijn advies bij gebrek aan tijd niet ten gronde uitgesproken, maar maakt wel zeer ernstige bezwaren. Het ontwerp begeeft zich daarmee op glad ijs, ook al is zijn fractie het ermee eens dat er iets mis is met de lessen islamitische godsdienst, want daar gaat het uiteindelijk over. Een oplossing ten gronde komt er pas door de islam – die niet te verzoenen is met onze fundamentele waarden en normen – geen plaats te geven in ons onderwijs. De VB-fractie beseft anderzijds wel dat het Vlaams Parlement daarvoor niet bevoegd is.

De heer *Kris Van Dijk* stelt vast dat genummerde decreten op de korrel worden genomen naargelang de kant van de tafel waaraan men zich bevindt. Zelf is hij blij dat in genummerde decreten ook inhoudelijke aspecten besproken worden en niet alleen technische aanpassingen. Het is de som van suggesties die in de loop van het zittingsjaar in de commissie zijn gedaan. Zo zijn er elementen opgenomen uit de conceptnota.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* onderstreept dat het de Vlor is die er problemen mee heeft dat men nieuw beleid ontwikkelt in een verzameldecreet. Zo verdient de vertaling van de talennota een eigen decreet met een aparte, ruime bespreking, terwijl dat nu op twee middagen moet, samen met vele andere onderwerpen. Hetzelfde geldt voor het huisonder-

wijs, waarover de kinderrechtencommissaris al jaren terecht zijn bezorgdheid uit, in het bijzonder voor jongeren die nergens meer terecht kunnen na een gefaalde schoolcarrière. Zij merkt in dat verband op dat de centrale examencommissie steeds meer werk heeft. Het is goed dat dit aangepakt wordt, maar vrijwillige keuze voor huisonderwijs wordt dan weer niet meegenomen. Ook dat onderwerp is een aparte discussie waard, vat ze samen. Hetzelfde geldt voor de regeling voor de gelijkschakeling van diploma's. Die is evenmin dringend, technisch of nodig voor de organisatie van het schooljaar.

De heer *Jos De Meyer* vraagt een overzicht van wat met terugwerkende kracht in 2012 ingaat, wat in 2013 en wat in 2014. Hij roept zijn unaniem goedgekeurde resolutie over de ordentelijke start van het schooljaar in herinnering (*Parl.St.* VI.Parl. 2002-03, nr. 1578/5), waarin gevraagd wordt dat alle besluiten en omzendbrieven ten laatste op 25 juni aan de scholen worden meegedeeld, dat er geen omzendbrieven zijn zonder decretale basis en geen decretale bepalingen met terugwerkende kracht.

Tot slot staat hij even stil bij de verplichte stages voor leerlingen van de derde graad in het tso en bso. Ze zijn belangrijk, ook al kan men vragen stellen bij de winst die zij opleveren in doorstroomrichtingen. Het is verstandig dat de veralgemening pas ingaat op het moment dat de Vlaamse Regering dat opportuun acht, want op dit moment zijn er in elk geval onvoldoende plaatsen voor 34.000 bijkomende stages. Het lid suggereert dat bij de effectieve invoering door een toekomstige regering in elk geval teruggekoppeld wordt naar het onderwijsveld en naar de commissie.

Mevrouw *Ann Brusseel* is teleurgesteld dat de promotie van STEM ontbreekt in het ontwerp, in tegenstelling tot de versterking van het taalonderwijs en in weerwil van de aanbevelingen op dit vlak.

De optimist in mevrouw *Fientje Moerman* vindt het goed dat CLIL in het ontwerp zit. Anderzijds doet de minister er tekort aan door het in enkele artikelen van een genummerd Onderwijsdecreet te stampen, dat eigenlijk bedoeld is voor dringende, punctuele wijzigingen en rechtzettingen. Zij is het evenmin eens met de interpretatie van CLIL als een veredelde vorm van vreemdetalenonderwijs. Het is een didactische methode die betrekking heeft op alle aspecten van het leren. Het verbetert niet alleen de taalbeheersing maar ook de cognitieve faculteiten, de studieresultaten in andere vakken dan taal, de creativiteit en de openheid voor andere culturen en samenlevingsvormen. Dit verdient een aparte bespreking, concludeert zij.

Ook mevrouw *Irina De Knop* vindt het bijzonder jammer dat de vertaling van de talennota in een dergelijk rommeldecreet wordt gestopt. Zij hoopt op een uitgebreide artikelsgewijze bespreking. Haar fractie vindt goede kennis van het Nederlands onontbeerlijk voor de persoonlijke ontwikkeling en is daarom voorstander van onderdompeling vanaf het kleuteronderwijs. Het lid diende al voorstellen van resolutie en decreet (zie onder andere *Parl.St.* VI.Parl. 2010-11, nr. 862/1) in om de leerplichtleeftijd te vervroegen, gezien wetenschappelijk is bewezen dat dit taal- en leerachterstand voorkomt. Daarnaast wordt het succes van de leer- en schoolloopbaan ook bepaald door attitudes en vaardigheden. De Vlor mist die in het ontwerp. Haar fractie vindt het verrassend dat de taalregeling ingrijpend vernieuwd wordt, terwijl de resultaten van de evaluatie van de taalproef nog niet bekend zijn.

De heer *Boudewijn Bouckaert*, voorzitter, bevestigt dat inhoudelijke thema's in een genummerd Onderwijsdecreet stoppen alle regels van behoorlijke regelgeving schendt. Werken met concept- en discussienota's is zeer goed want stimuleert het debat, maar ze worden niet geoperationaliseerd in een apart voorstel of ontwerp. Anderzijds is hij ervan overtuigd dat verzameldecreten als het voorliggende onvermijdelijk zijn, gezien de complexiteit van de regelgeving, maar deze techniek wordt hier wel verkeerd gebruikt.

Daar komt bij dat een aantal regelingen halfslachtig is. CLIL past men ofwel toe, ofwel niet. Een tussenoplossing is de slechtst mogelijke oplossing. Verder heeft hij vragen bij de uitvoerbaarheid van sommige beslissingen, zoals de invoering van verplichte stages. Het doel is goed, maar een groeipad voor de creatie van plaatsen ontbreekt. Tot slot betreurt hij dat de amendementen opnieuw erg laat werden ingediend.

De heer *Kris Van Dijk* repliceert dat heel wat amendementen zijn gemaakt op basis van de opmerkingen van de betrokken personen en instellingen. Hij is het wel eens dat het veel is, maar hij denkt niet dat de bespreking op één vergadering afgerond wordt. Hij wijst erop dat het Reglement toestaat om tot in de plenaire bespreking amendementen in te dienen. Verder bestaat alleen de legistieke afspraak om geen inhoudelijke regelingen onder te brengen in programmadecreten. Ten aanzien van genummerde decreten staat daarover niets op papier.

De heer *Jos De Meyer* sluit zich daarbij aan, al erkent hij dat het zeker en vast geen voorbeeldig decretaal werk is, maar dat geldt ook voor alle voorgaande genummerde Onderwijsdecreten. Hij wijst erop dat dit een van de consequenties is van de grondwettelijke bepaling dat in Onderwijs zowat alles bij decreet moet geregeld worden.

2.1.2. Antwoorden van de minister

Minister *Pascal Smet* bevestigt dat en vult aan dat decreten meer proceduretijd vergen dan besluiten. In die zin zijn verzameldecreten daden van goed bestuur. Misschien begonnen ze ooit als puur technische aangelegenheden, maar de afgelopen jaren heeft elke minister van Onderwijs er inhoudelijke dingen in geregeld. Dat zal zo blijven tot de Grondwet wordt gewijzigd. Hij wijst op de tegenspraak van Open Vld, dat bij monde van mevrouw Brusseel betreurt dat STEM er niet inzit, terwijl anderen inhoudelijke bepalingen afwijzen.

Mevrouw *Ann Brusseel* repliceert dat zij technische aanpassingen voorstelde.

Minister *Pascal Smet* wijst op de inwerkingtreding. Sommige bepalingen lossen problemen op die al zeer lang meegaan. Het vehikel maakt hem niet uit. Belangrijk is dat het onderwijsveld voldoende tijd krijgt voor de uitvoering. Welnu, voor alle fundamentele wijzigingen krijgen de scholen 14 tot 15 maanden voorbereidingstijd.

Wat het buitengewoon onderwijs (leerzorg) betreft, zit de regering in de laatste rechte lijn van de onderhandelingen met de sociale partners met het oog op een apart ontwerp van decreet. Hij hoopt op indiening nog voor het zomerreces 2013, zo niet erna. De commissie zal het in het najaar kunnen bespreken. Over het dko probeert hij tot een duidelijk masterplan te komen, dat de basis vormt voor uitvoering door de volgende regering, want nog tijdens deze bestuursperiode een ontwerp van decreet indienen wordt bijzonder moeilijk. Eind juni 2013 komt de klankbordgroep opnieuw bijeen om een en ander uit te klaren.

Hij belooft de overzichtstabel die de heer De Meyer vroeg, de komende dagen te bezorgen.

Stages zijn zeer belangrijk en het bedrijfsleven is vol lof over de regeringsbeslissing. Hij is het eens dat men dit niet van de ene dag op de andere kan invoeren maar moet operationaliseren met het onderwijsveld. Het bedrijfsleven moet voldoende structurele plaatsen ter beschikking stellen. Dat wordt meer en meer geregeld in onderwijs- en sectorconvenants. Hij wijst erop dat er in het voorliggende ontwerp van decreet geen datum staat, maar wel de principiële verplichting, waarmee de regering duidelijk maakt dat het haar menens is. De minister stelt vast dat de organisatie al volop bezig is.

De minister geeft toe dat er veel amendementen zijn, ook van de meerderheid, maar dat heeft te maken met de eigenheid van onderwijs, waar veel overleg de gewoonte is en er voortdurend bijkomende aanpassingen gesuggereerd worden. Als de meerderheid daar geen oor naar zou hebben, zouden de onderwijsvertegenwoordigers zich wenden tot andere parlementsleden die dan op hun beurt amendementen zouden indienen en de meerderheid vragen die goed te keuren. De minister luistert wel degelijk ook naar suggesties en vragen van de oppositie: de regelingen voor huisonderwijs en voor zieke kinderen zijn mede daarop geïnspireerd. De minister is evenmin tegen goede amendementen van de oppositie als ze in het beleid van de regering passen.

Niemand betwist dat een en ander decretaal geregeld moet worden, maar wel of een verzameldecreet daar meest voor geschikt is, aldus mevrouw *Marleen Vanderpoorten*. Het zou duidelijker zijn als de onderwerpen gebundeld worden in themadecreten. De vele bepalingen over taal zouden zo perfect in een Talendecreet kunnen gegoten zijn. De bedoeling van Onderwijsdecreten is immers steeds enkel reparatie. Minister *Pascal Smet* begrijpt dat, maar verklaart zijn aanpak door zijn pragmatische ingesteldheid. Aparte decreten vergen aparte adviezen van de Raad van State en van de Vlor en aparte onderhandelingen met de vakbonden, een tijdrovende aangelegenheid dus. Als hij minister af is, zal hij eens een boekje open doen over efficiëntie in besluitvorming.

De heer *Wim Van Dijck* begrijpt niet waarom de minister de Grondwet erbij haalt. Die zegt toch nergens dat er geen themadecreten voor onderwijs mogen zijn. Dat er verzameldecreten zijn, heeft louter en alleen met de agenda van de regering te maken, niet met het parlement. Het enige legistische voordeel van een verzameldecreet is dat er slechts één keer per jaar zwaar ingegrepen wordt in de basisdecreten, maar dat enige valabele argument gebruikt de minister dan weer niet.

Mevrouw *Irina De Knop* ziet eerder politieke dan pragmatische motieven, met name het masterplan voor het secundair onderwijs en de regeling voor taalbadan die op elkaar moesten afgestemd zijn.

De heer *Boudewijn Bouckaert* ziet geen enkel serieus argument om inhoudelijke onderwerpen samen te regelen in een genummerd decreet. Als dat inderdaad zoveel tijd zou sparen, is het beter alle decreten van het departement in één gigadecreet te gieten. Hij pleit ervoor technische aanpassingen in een genummerd decreet en hervormingen in een apart decreet te regelen.

2.2. Huisonderwijs

De bepalingen over huisonderwijs zijn terug te vinden in artikelen II.1, 1°, II. 8 tot en met II.11 (basisonderwijs) en III.2, 1° en III.17 tot en met III.23 (secundair onderwijs).

2.2.1. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw *Ann Brussel* deelt de kritiek van de Vlor dat de minister aangaande het huisonderwijs beslissingen heeft genomen zonder dat er veel overleg aan voorafgegaan is. Ook de kinderrechtencommissaris heeft er enkele bedenkingen bij gegeven. Is het niet beter die kwestie pas na uitgebreid overleg te regelen? De regeling in het ontwerp lijkt trouwens enkel uit te gaan van wat misloopt.

Ook de heer *Wim Van Dijck* vindt deze passage onvoldragen en te weinig overlegd en pleit voor uitstel. De regeling gaat te veel uit van het adagium 'vertrouwen is goed maar controle is beter'. Artikel II.8 bepaalt dat bij de informatie die de ouders aan de overheid moeten geven ook de taal waarin het huisonderwijs verstrekt wordt, moet staan. Het verbaast hem dat het niet steeds het Nederlands hoeft te zijn.

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* klaagt met klem over de ter zitting ingediende amendementen. De oppositie komt belachelijk over als ze kritiek geeft bij iets wat dan bij amendement wordt rechtgezet.

Ook mevrouw *Elisabeth Meuleman* vraagt om huisonderwijs uit het ontwerp te halen en grondiger te bespreken en onder meer de kinderrechtencommissaris te horen die er net een advies over uitbracht.

Mevrouw *Sabine Poleyn* licht de amendementen nr. 26 (op artikel II.8) en nr. 38 (op artikel III.19) toe om de overstap naar het huisonderwijs in de loop van het schooljaar vlotter te laten verlopen. Eerst was het zo dat tot huisonderwijs moest beslist worden voor de derde schooldag, en alleen als het CLB het goedkeurt mocht het ook later. Volgens het amendement is de overstap naar het huisonderwijs mogelijk na de derde schooldag, maar dat moet wel gemeld worden aan het CLB dat dan tien werkdagen heeft om een gemotiveerde negatieve reactie te geven.

Het baart mevrouw *Marleen Vanderpoorten* zorgen dat het huisonderwijs een toenemend succes kent, onder meer omdat de leerlingen op die manier sociale contacten missen. Er zijn verschillende vormen, individueel en collectief huisonderwijs. Met wie heeft de minister over de hervorming overlegd? Het huisonderwijs heeft immers geen vertegenwoordigend orgaan. Hoe is de hervorming tot stand gekomen?

De heer *Boudewijn Bouckaert* heeft de indruk dat de term huisonderwijs oneigenlijk gebruikt wordt. Die geldt eigenlijk enkel voor ouders die thuis les geven, maar nu worden daar ook privéscholen onder gevat. Die worden niet gesubsidieerd en volgen soms de leerplannen, de eindtermen en de onderwijsdoelen niet. Het zijn eigenlijk scholen. De heer Bouckaert had liever gezien dat zij onder privaat onderwijs zouden vallen. Grosso modo kan hij zich wel aansluiten bij het uitgangspunt van een betere controle op de kwaliteit.

Hij sluit zich daarnaast aan bij de kritiek van de kinderrechtencommissaris dat de overstapregeling inflexibel is. Overstappen moet ook nog na de derde dag van het schooljaar kunnen. Hij heeft een amendement (nr. 39) ingediend om de aanvragen te laten beoordelen door AKOV, omdat CLB's steeds netgebonden zijn en dus betrokken partij zijn. Hij is bereid zijn amendement in te trekken nu hij het amendement van de meerderheid kent.

De kinderrechtencommissaris vroeg ook om voldoende de nieuwe kwaliteitscriteria en inspectie bij de doelgroep bekend te maken, aldus mevrouw *Sabine Poleyn*. Zal de minister een doelgerichte communicatiecampagne houden?

Mevrouw *Fatma Pehlivan* vraagt een duidelijke omschrijving van huisonderwijs en privaat onderwijs en de kwaliteitscriteria waaraan ze moeten voldoen.

In die opmerking ziet mevrouw *Elisabeth Meuleman* het bewijs dat de regeling nog onvoldoende uitgewerkt is om al in wetgeving gegoten te worden.

2.2.2. Antwoorden van de minister

Minister *Pascal Smet* denkt dat alleen mevrouw Meuleman er niet rijp voor is. De regeling is geïnspireerd op die van de Franse Gemeenschap. De minister heeft de uitspraken van het Grondwettelijk Hof, de kinderrechtencommissaris en de parlementsleden erop nageslagen. De minister is al in privéscholen gaan luisteren. Serieuze privéscholen, die trouwens al langer onder het huisonderwijs vallen, zullen geen probleem hebben met de nieuwe regeling, integendeel. Individuele ouders die ondoordacht hun kinderen uit het onderwijs houden, moeten zich wel zorgen maken. Ouders willen trouwens zo min moge-

lijk controle en zullen uiteraard niet akkoord gaan met de regeling. Het stijgende succes van het huisonderwijs is een van de motieven voor de regeling. Als minister van Gelijke Kansen komt hij op voor de rechten van kinderen op onderwijs. Uiteraard heeft hij niet met elke individuele ouder en privéschool onderhandeld, en ze hebben zich vooralsnog niet georganiseerd.

De regeling is zeker niet overdreven. Er komt een kwaliteitscontrole en de kinderen moeten hun kennis bewijzen voor de examencommissie. Als ze twee keer falen, moeten ze naar een reguliere school. Dat is in het belang van het kind. Niet optreden zou schuldig verzuim van de overheid betekenen. De meerderheid is ingegaan op de opmerking van de kinderrechtencommissaris dat de overstap naar huisonderwijs te stroef is. Ook tijdens het schooljaar zal dat dus voortaan kunnen, tenzij het CLB zich gemotiveerd en in het belang van het kind verzet. Daartegen is trouwens ook nog beroep mogelijk.

Kortom, de regeling is weldoordacht en evenwichtig en wel rijp. Uiteraard zal ze duidelijk bekendgemaakt worden, bij de ouders en bij de privéscholen. Ouders mogen trouwens huisonderwijs geven in een taal naar keuze. Dat is altijd zo geweest, maar het examen bij de examencommissie moet wel in het Nederlands afgelegd worden.

2.2.3. Replieken op 13 juni

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* vond de repliek van de minister niet altijd gepast. Ze is begonnen met te erkennen dat het stijgend aantal leerlingen in het huisonderwijs en voor de examencommissie problemen zijn die moeten worden aangepakt. Het advies van de kinderrechtencommissaris is gisteren aan het parlement bezorgd. Daarbij komt nog dat privéscholen wel een en ander aan te merken hebben bij de regeling. Dat een parlamentslid dan bezorgd is en wat meer discussie bepleit, acht ze normaal. De regeling hoort zeker niet thuis in een technisch verzameldecreet dat er voor moet zorgen dat de start van het volgende schooljaar ordentelijk verloopt. Om die redenen vraagt ze uitstel. Dat zou de oppositie de tijd geven om mensen te horen en een mening te vormen.

Mevrouw *Ann Brusseel* hoopt dat de minister ook voor immersieonderwijs en CLIL de mosterd bij de Franse Gemeenschap zal halen. Minister *Pascal Smet* wijst erop dat het inspectierapport daarover nogal negatief was, waarop mevrouw *Ann Brusseel* repliceert dat ze het had over de regelgeving, niet over de uitvoering ervan.

De heer *Wim Van Dijck* vraagt meer uitleg over de beroepsprocedure tegen een CLB-beslissing om huisonderwijs te weigeren. De heer *Boudewijn Bouckaert* legt uit dat, zoals tegen elke administratieve handeling, een beroep bij de Raad van State mogelijk is.

2.2.4. Replieken op 18 juni

De heer *Boudewijn Bouckaert* stelt vast dat de sector van het huisonderwijs hierover niet geraadpleegd werd. In zijn amendementen probeert hij tegemoet te komen aan de bezorgdheden van deze sector, van de Vlor en van het Kinderrechtencommissariaat. Het huisonderwijs vangt vaak leerlingen op die niet meer terechtkunnen in het reguliere onderwijs. Daarom moet men zorgen voor de grootst mogelijke flexibiliteit, gecombineerd met een ultieme kwaliteitscontrole.

Hij stelt voor om de leeftijd voor het bekomen van een getuigschrift basisonderwijs te verschuiven naar dertien jaar (amendement nr. 99). Zo wordt de marge voor de slaagpogingen naar vijftien jaar verschoven. Het decreet bepaalt dat de leerling zich moet inschrijven in het reguliere onderwijs indien hij, na twee pogingen nog niet geslaagd is. Zo wordt de

leerplicht dus omgezet in een schoolplicht. Het Grondwettelijk Hof heeft terecht gezegd dat het recht van het kind op een kwaliteitsvol onderwijs een belangrijk principe is en dat dit principe kan aanleiding geven tot een inperking van de vrijheid van onderwijs. Dat blijkt ook uit de arresten over het huisonderwijs in de Franse Gemeenschap. De inbreuken op de vrijheid van onderwijs moeten echter altijd proportioneel zijn. Met dit ontwerp van decreet begeeft men zich op de rand van de grondwettelijk gewaarborgde vrijheid van onderwijs. Daarom voorziet zijn amendement in nog een andere mogelijkheid. De ouders zouden namelijk een leerplan van huisonderwijs kunnen voorleggen, waarin de mogelijke tekortkomingen in het voorheen gevolgde huisonderwijs worden geremedieerd. Dit leerplan zou door een centrum voor leerlingenbegeleiding moeten worden goedgekeurd. Zo wordt de proportionaliteit hersteld. Dit amendement werd uitgewerkt in overleg met vertegenwoordigers van het huisonderwijs.

Voor het secundair onderwijs zou de vereiste dat de leerplichtige een getuigschrift van secundair onderwijs moet halen, afgezwakt worden naar minimaal drie vakattesten van de eerste, tweede of derde graad secundair onderwijs (amendement nr. 100). Met dit amendement komt men tegemoet aan het bezwaar dat het huisonderwijs normalerwijs niet kan worden onderworpen aan de eindtermen. Als men werkt met getuigschriften, dan komt men daar namelijk heel dicht bij.

Hij had hierover liever een grondiger debat gevoerd, onder meer met de verstrekkers van huisonderwijs. Gezien de tijdsdruk is dat echter niet mogelijk.

De heer *Wim Van Dijck* vindt dat men bepaalde thema's van dit genummerde decreet, onder meer taal en het huisonderwijs, beter in een afzonderlijk decreet had kunnen behandelen. In de toekomst zou men dat op die manier moeten aanpakken.

Het huisonderwijs is een heel breed begrip. Het gaat niet alleen om privéscholen, maar ook om echt huisonderwijs. In een afzonderlijk decreet zou men ook een duidelijke definitie van het begrip huisonderwijs kunnen opnemen. Zijn fractie staat positief tegenover de amendementen van de heer Bouckaert, maar die kunnen de voorliggende tekst alleen remediëren. Daarom zal zijn fractie zich onthouden bij de stemming. Het zou echter goed zijn om de passage over het huisonderwijs later afzonderlijk te behandelen, na een gedegen ronde met de sector.

Minister *Pascal Smet* heeft de indruk dat de heer Van Dijck zich schaart achter de mensen van de Sudburyscholen. De heer *Wim Van Dijck* zegt dat hij geen belang hecht aan de filosofie die mensen drijft om afzonderlijk onderwijs te organiseren. Het is hem echter te doen om de vrijheid van onderwijs.

Mevrouw *Kathleen Helsen* merkt op dat de CLB's momenteel niet decretaal bevoegd zijn om leerplannen goed te keuren en te controleren. Ze vraagt zich af of de heer Bouckaert ook een amendement zal neerleggen om de taken van de CLB's uit te breiden.

De heer *Boudewijn Bouckaert* antwoordt dat er geen juridisch bezwaar is tegen dit amendement. Indien dit amendement wordt goedgekeurd, dan wordt dat wel degelijk een decretaale opdracht van de CLB's. Op een vergelijkbare manier heeft de CD&V-fractie de CLB's de opdracht gegeven om een advies te geven over laattijdige instappers.

Mevrouw *Kathleen Helsen* stelt dat de CLB's er zijn om leerlingen op te volgen in hun evolutie. Daarom stelt CD&V voor dat het CLB zich uitspreekt over de vraag of de stap naar huisonderwijs de ontwikkeling van de leerling ten goede zou komen. De CLB's hebben niet de nodige expertise voor het beoordelen van leerplannen.

De heer *Boudewijn Bouckaert* is daar niet van overtuigd. Indien de CLB's zelf te weinig expertise zouden hebben op dat vlak, dan kunnen ze het advies inwinnen van een expert ter zake. Het CLB is volgens hem de enige autoriteit die in een dergelijk geval kan worden ingeschakeld. Hij maakt de CLB's hiervoor verantwoordelijk omdat ze ook voor een ander aspect van het huisonderwijs verantwoordelijk gemaakt zijn. Het gaat hier trouwens over een heel klein aantal gevallen. In veel gevallen zullen de verstrekkers van huisonderwijs immers opteren voor een reguliere school. Met dit amendement wil hij de automatische omzetting van leerplicht in schoolplicht voorkomen.

Mevrouw *Kathleen Helsen* vraagt of de CLB's hiervoor extra middelen krijgen. De heer *Boudewijn Bouckaert* stelt dat men achteraf kan onderzoeken welke bijkomende belasting er is. In dit geval zal die beperkt blijven, want het zal over heel weinig dossiers gaan. Hij nodigt mevrouw Helsen uit om zijn amendement te verbeteren door een andere instantie bevoegd te maken. Hij vindt hoe dan ook dat er controle nodig is. Het lijkt er immers op dat het huisonderwijs gefaald heeft.

Mevrouw *Sabine Poleyn* stelt vast dat bepaalde groepen nog met vragen zitten. Daarom vindt ze het positief dat de heer Bouckaert een amendement voorstelt. De minister moet de impact van dit ontwerp van decreet op het huisonderwijs van nabij volgen. Een van de kritieken van het huisonderwijs is dat men een nieuw pedagogisch project onvoldoende kansen geeft als men te sterk stuurt van bovenaf. Daarbij wordt verwezen naar een aantal andere pedagogische projecten die intussen wel erkend zijn, onder meer de Steinerscholen. Misschien kan men zich laten inspireren door de procedure die daarbij werd gevolgd.

Minister *Pascal Smet* hecht eveneens belang aan een goede opvolging. Dit voorstel is goed doordacht en het heeft alle juridische toetsingen doorstaan. De onderwijsvrijheid komt dus niet in het gedrang. De proportionaliteit werd wel degelijk gerespecteerd, maar er wordt voorzien in een kwaliteitstoets. Als men na twee pogingen, die wat meer gespreid zijn in de tijd, vaststelt dat de kinderen onvoldoende leren, dan wordt er opgetreden. Dat is in het belang van het kind. De kinderen moeten iets leren, op dat vlak mag men niet te veel experimenteren. De betere sectoren van het huisonderwijs zijn blij met dit voorstel.

De heer *Boudewijn Bouckaert* stelt dat dat geen valabel argument is. De sector is namelijk een sociaal begrip en geen juridisch. Het huisonderwijs is inderdaad enorm gevarieerd. Het gaat om onderwijs door ouders, door kleine scholen of door grotere scholen en bovendien worden er verschillende methodes gehanteerd. Binnen deze regeling dient een leerling na twee mislukkingen onmiddellijk naar het reguliere onderwijs te gaan. Hij wil het mogelijk maken om in dat geval een ander traject binnen het huisonderwijs te volgen. Blijkbaar oordeelt het Grondwettelijk Hof dat die beperkingen te verzoenen zijn met de grondwettelijke vrijheid van onderwijs. Dat betekent echter nog altijd niet dat ze ook moeten worden ingevoerd. Wanneer daar goede argumenten voor zijn, kan de Vlaamse Gemeenschap een grotere vrijheid toelaten dan de Franse Gemeenschap. Hij staat open voor suggesties. Hij gaat er wel vanuit dat de Vlor en de kinderrechtencommissaris aan zijn kant staan. Minister *Pascal Smet* is het daar niet mee eens.

2.2.5. *Replieken op 20 juni*

De Vlaams Belangfractie heeft amendementen (nr. 102 tot en met nr. 114) ingediend om alle artikelen over het huisonderwijs te schrappen, aldus de heer *Wim Wienen*. Het huisonderwijs wordt volgens hem beter in een apart decreet geregeld.

2.3. Screening niveau onderwijstaal, taaltraject en taalbad

De bepalingen over de screening van het taalniveau, het taaltraject en het taalbad zijn terug te vinden in artikelen II.2, II.3 en II.6.

2.3.1. Vragen en opmerkingen van de leden

De heer *Wim Van Dijck* verwijst naar zijn bemerkingen bij de algemene opmerkingen. Omdat de regeling van het taalbad vrijblijvend is en scholen er geen extra middelen of omkadering voor krijgen, vermoedt hij dat ze dode letter zal blijven. Om die reden stelt Vlaams Belang een amendement (nr. 23) voor om scholen tot een taalbad te verplichten zo er leerlingen zijn die een onvoldoende niveau Nederlands halen om de lessen te volgen. Daar moet dan wel een extra financiering tegenover staan.

Het tweede amendement (nr. 24) gaat over paragraaf 4 van het voorgestelde tekst van artikel 11ter (artikel II.3), waarin staat dat de leerkracht die het onderwijs in het taalbad geeft, wordt betrokken bij de beslissing over de duur van het taalbad. Vlaams Belang wil dat aanvullen zodat ook de klastitularis erbij betrokken wordt.

Mevrouw *Irina De Knop* heeft onnoemelijk veel vragen over de invoering van dat taalbad. In het voorontwerp zou dat enkele weken duren, nu maximaal een jaar. Open Vld vindt het uiteraard belangrijk dat kinderen en jongeren goed Nederlands spreken. Als een taalbad echter een jaar duurt, kan de leerling dan de andere leerstof verwerven? Kan hij in dat jaar de eindtermen bereiken? Is het dan niet beter om, zoals de Vlor voorstelt, ook op de andere leerinhouden te werken?

De huidige taalproef en de screening mogen dan volgens de minister een andere finaliteit hebben, de opmerking van Vlaams Belang dat het eigenlijk dubbel werk is, lijkt de spreker terecht. Voorts vraagt het lid meer informatie over het screeningsinstrument. Is dat algemeen, of kan elke school een eigen screening opzetten? Op basis van de resultaten van de screening voorziet de school, zo nodig, in een aangepast taaltraject. De klassenraad speelt een grote rol in de beslissing: welke criteria moet hij hanteren om na te gaan of de kinderen al dan niet het Nederlands voldoende machtig zijn? Past het bij de decretale opdracht van de klassenraad om hem ook te laten beslissen over de toelating van een leerling? De spreker sluit zich aan bij de opmerking van de Vlor dat de screening ook een barrière kan zijn voor inclusief onderwijs. Het risico bestaat dat leerlingen die naast een taalachterstand ook specifieke onderwijsbehoeften hebben, nog sneller doorverwezen worden naar het buitengewoon onderwijs. De Vlor vraagt zich zelfs af of de screening de toets met het VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap kan doorstaan. Ze vraagt om daar waakzaam voor te zijn.

De Vlor oppert ook de vraag of het überhaupt mogelijk is een test te ontwikkelen die voor alle zesjarigen de beheersingsgraad van het Nederlands betrouwbaar meet. Daarnaast is voor Open Vld de verhouding tussen het taalbad en het onthaalonderwijs onduidelijk. Zijn beide in eerste instantie bedoeld voor anderstalige nieuwkomers die het Nederlands niet machtig zijn? Het lijkt het lid ondoenbaar om alle leerlingen die zich voor het eerst inschrijven en het Nederlands niet machtig zijn, een taalbad te geven. Ze vraagt de minister dan ook de doelstellingen en doelgroepen van beide onderwijsvormen duidelijk te omschrijven. Waarom heeft hij niet gekozen heeft voor een aanpak die aansluit op het OKAN-onderwijs? De commissie voor Brussel en de Rand heeft in Quebec gezien dat de pedagogische aanpak die de OKAN-klassen hier hanteren, algemeen toegepast wordt voor kinderen en jongeren die de taal niet machtig zijn.

De manier waarop de minister het taalbad wil organiseren, is niet haalbaar voor de individuele school, tenzij het grote en geconcentreerde scholen zijn. Het taalbad zal dus voor heel wat kinderen in een andere school gegeven worden dan de school van inschrijving. De

leerkracht van het taalbad wordt enkel betrokken bij de beslissing over de duur van het taalbad terwijl hij eigenlijk de beslissing zou moeten nemen. Ze ziet ook een risico voor een zware psychosociale belasting van die leerlingen. De leerlingen moeten immers, terwijl vaak duidelijk zichtbaar is dat ze van vreemde afkomst zijn, 's ochtends uit de school vertrekken om er 's avonds opnieuw naartoe te worden gebracht. Open Vld is niet tegen een screening of een onderdompeling in het Nederlands, maar een regeling zonder extra middelen voor de scholen wordt een maat voor niets of houdt het risico van een verkeerde invulling in.

De huidige personeelsbezetting is al krap. Het basisonderwijs krijgt sinds deze regeerperiode meer werkingsmiddelen, maar die stijging dreigt door bijkomende taken teniet gedaan te worden. De minister geeft geen extra middelen, enkel een toolkit Breed evalueren van competenties Nederlands. Met welke vorming zal de introductie daarvan gepaard gaan? Welke bijkomende ondersteuning komt er voor de taalbaden? Wat is de impact op het werkingsbudget van de scholen? Kan de minister garanderen dat de scholen door de taalbadregeling niet onder druk zullen komen te staan? Open Vld had dit graag uitgebreid besproken om er samen voor te zorgen dat het taalbad een maatregel wordt die kinderen en jongeren vooruit helpt. Vandaag zijn daar geen garanties voor.

Mevrouw *Kathleen Helsen* heeft de vorige regeerperiode, ondanks het feit dat ze deel uitmaakt van de meerderheid, de taalproef niet goedgekeurd. Ze vond het niet gepast dat kleine kinderen wel getest werden maar geen remediëring of gepast traject aangeboden kregen. Nu komt er na de screening wel een taaltraject. Een tweede positieve zaak is dat de screening pas gebeurt nadat de kinderen ingeschreven zijn. Het is dus geen weigeringsgrond maar gewoon een test om hen aangepast onderwijs te bieden. Het lid pleit ervoor om de bestaande taalproef te schrappen op het moment dat de taalscreening ingevoerd wordt. De minister heeft de taalproef altijd voorgesteld als drukkingsmiddel om de participatie aan de kleuterschool te verhogen. De proef heeft echter niets veranderd aan de al hoge participatiegraad. Het lid vraagt de minister na te denken over andere instrumenten om de zo belangrijke participatie zo hoog mogelijk te maken en de taalproef daar niet langer voor te gebruiken.

De heer *Kris Van Dijck* vindt het beter dat kinderen van een andere nationaliteit eerst ondergedompeld worden in de lestaal. Hij geeft het voorbeeld van een Afghaans gezin dat zijn drie kinderen naar een dorpsschool stuurt. Die kinderen komen in een vreemde omgeving terecht met een vreemde taal en vreemde gewoonten. Het is in hun belang dat ze vooreerst in een geborgen omgeving de taal leren. Aangepaste taalproeven horen daarbij, gewoon om te bepalen wat een kind al kan. Het taalbad bestaat uit voltijdse en intensieve onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de leerling door onderdompeling in de onderwijstaal de onderwijstaal te laten verwerven in functie van een snelle integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten. Dat geldt voor nieuwkomers, maar ook voor kinderen die al langer hier zijn, maar onvoldoende Nederlands kennen. Voor goede voorbeelden moet men de oceaan niet over: de minister verwees een paar jaar geleden naar de praktijk in Amsterdam. Het is net goed dat de scholen voldoende vrijheid krijgen om bijvoorbeeld het taalbad samen te organiseren. Hij citeert tot slot een gewezen parlementslid, de heer Chris Vandenbroeke: "Ontneem ze een jaar, maar geef ze een leven.". Kinderen verdienen dat immers.

De heer Van Dijck gaat er, in zijn queeste om de grote verdediger van de anderstaligen te worden, aan voorbij dat er al onthaalklassen zijn, aldus mevrouw *Irina De Knop*. En nu komt het taalbad erbij en blijktbaar is het opnieuw bedoeld voor nieuwkomers zoals het Afghaans gezin. Met enige slechte wil zou ze zelfs kunnen denken dat de heer Van Dijck de drie kindjes van dat gezin zo snel mogelijk weg wil uit dat dorp. Het lid benadrukt dat ze enkel vragen heeft gesteld, naar de doelgroep, naar de organisatie, naar de kwaliteitsbewaking en hoe de kinderen terug aansluiting kunnen vinden bij het gewone onderwijs.

Volgens mevrouw *Elisabeth Meuleman* trekt niemand in twijfel dat de Afghaanse kinderen zo snel mogelijk Nederlands moeten leren. De discussie gaat over hoe dat best gebeurt: door ze af te zonderen en op een theoretische manier Nederlandse les te geven of door ze in een Nederlandstalige klas op een speelse manier de taal te laten verwerven. Scandinavische scholen zijn beter in binnenklasdifferentiatie en maatwerk, terwijl Vlaanderen zo stilaan de kampioen van de onderwijssegregatie wordt. Het ICCS-onderzoek toont immers aan dat na Bulgarije Vlaanderen het sterkst is in het afzonderen van de leerlingen, bijvoorbeeld naar het bijzonder onderwijs of door ze een jaartje te laten overdoen. Vlaanderen doet aan buitenklasdifferentiatie terwijl heel wat onderzoek aantoont dat binnenklasdifferentiatie en een inclusieve aanpak heel wat meer resultaten kan opleveren.

Dat hangt samen met de sterke nadruk op expliciet en formeel leren. Vlaanderen heeft nog te weinig ervaring in impliciet en informeel leren. Hoewel woordenschat en grammatica zeker nodig zijn, leert men de taal best door ze met native speakers te spreken. Een taalbad legt uitsluitend de nadruk op het formele leren en negeert het impliciete leren.

Mevrouw Meuleman heeft een aantal bedenkingen bij de gestandaardiseerde manier van screenen. De methode voor het screenen moet nog worden ontwikkeld. Dit is niet evident volgens de wetenschappelijke literatuur. Een nuttig instrument waaraan een gepaste remediëring wordt gekoppeld, is duur. Men schat de kostprijs op 300.000 euro, zonder remediëring. Er is daarvoor niet in de nodige middelen voorzien.

Ze betreurt dat zowel het taalbad als de screeningmethode via OD XXIII wordt geregeld.

Mevrouw *Ann Brussel* wijst erop dat er veel misverstanden kunnen bestaan over het concept taalbad, zoals de tussenkomst van mevrouw Meuleman en de reacties daarop aantonen.

Voor de ene is een taalbad het zich intensief bezighouden met het leren van een taal. Voor de andere betekent het dat men in een andere taal wordt ondergedompeld in een andere omgeving met native speakers. Het is daarom des te belangrijker dat er een duidelijke afbakening is van wat binnen dat kader van taalbad al dan niet kan. Men moet zich daarvoor informeren bij diegenen die dit al jarenlang onderzoeken en opvolgen. Er moet niet alleen een gunstig effect zijn op de kennis van de taal, maar ook op de motivatie om naar school te gaan.

De heer *Wim Van Dijck* wil in verband met artikel II.4 weten wat er gebeurt bij het niet slagen in de taalproef als de leerling al in het lager onderwijs zit. Dit artikel stelt: “Indien de taalproef niet afgenomen is tegen de eerste schooldag van september, dan wordt de taalproef afgenomen uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de eerste dag aanwezigheid in het gewoon lager onderwijs;”. Moet die dan terug naar de kleuterklas?

2.3.2. Antwoorden van de minister en repleken

De *minister* beaamt dat men in het onderwijs kinderen gemakkelijk naar het buitengewoon onderwijs verwijst. Er zijn inderdaad segregatiemechanismen. De voorgestelde maatregel is zeer efficiënt om dit tegen te gaan. Een van de redenen van de stijging van het aantal kinderen in het buitengewoon onderwijs heeft vaak met taal te maken. Hiermee wordt dat mechanisme tegengehouden. Er is niets erger voor kinderen dan in een omgeving te zitten waar ze niet meekunnen. Dat is stigmatiserend. Kinderen willen goed Nederlands leren. Er zijn twee belangrijke momenten, de zesjarige en twaalfjarige leeftijd. Men moet op dat ogenblik op een verstandige manier met een toolkit meten of die kinderen al dan niet voldoende Nederlands kennen. Dit gebeurt om de kinderen de kans te geven de taal goed aan te leren. Een van de redenen waarom er nauwelijks doorstroming is van kinderen van bijvoorbeeld Marokkaanse of Turkse oorsprong in het hoger onderwijs is omdat de kennis van de manier om het Nederlands abstract te beheersen, onvoldoende is. Dit is de grootste fout in het onderwijs van de afgelopen twintig jaar. Dit is een verantwoordelijkheid van het systeem en niet van mensen. Iedereen is er verantwoordelijk voor.

De toolkit gaat niet uniform zijn voor alle scholen. Er zullen verschillende instrumenten zijn die gevalideerd zullen zijn. Er moet enige norm inzitten om de betrouwbaarheid te garanderen. Er komt dus niet één uniforme test. Het omgaan met een toolkit door leerkrachten gaat als een prioriteit opgenomen worden in de nascholing.

Over het samenvallen van de bestaande taalproef en de taalscreening werden door verschillende commissieleden opmerkingen geformuleerd. De minister is bereid om daarover na te denken. De finaliteit van de bestaande taalproef is een sluitstuk, maar ook een ventiel om ouders aan te zetten hun de kinderen in het derde jaar van het kleuteronderwijs 220 halve dagen aanwezig te laten zijn. Het was een toetredingsvoorwaarde voor de inschrijving in het lager onderwijs. Hier ligt iets anders voor. Dit is geen inschrijvingsvoorwaarde. De Vlor meende dat ten onrechte wel. Het is een middel om te zien hoe de kinderen starten en hoe ze het best kunnen worden geredieerd. Er zijn wel grote gelijkenissen maar de finaliteit met de huidige taalproef is verschillend. De minister gaat het engagement aan om het in september-oktober 2013 te herbekijken. De screening wordt pas vanaf september 2014 ingevoerd. De minister wil samen met de commissieleden nadenken over wat de taalproef moet vervangen. Hij is bereid de taalproef af te schaffen op voorwaarde dat er een ander sluitstuk is om er voor te zorgen dat kinderen effectief 220 halve dagen aanwezig zijn. Er is geen toelatingsklasseraad. De kinderen hebben het recht om te worden ingeschreven. Na de inschrijving gebeurt de screening en wordt de school verplicht om de remedieering te doen.

De eindtermen in het basisonderwijs worden bereikt op het einde ervan. In het basisonderwijs heeft men momenteel heel wat ruimte en vrijheid om kinderen te groeperen. Dit gebeurt niet vaak. Met het taaltraject heeft men mogelijkheden om daar op in te zetten. Er is een hele omkaderingsoefening gemaakt. In het basisonderwijs is men tevreden over de extra middelen. Er werd beslist dat de thuistaal een aparte indicator is voor financiering. Het is dan niet meer dan logisch dat de SES-, zorg- of OKAN-middelen op een andere manier en gegroepeerd in scholen worden ingezet. Dit gebeurde op vraag van de commissie. In de praktijk gaan de ouders hun kind naar een andere school brengen waar die klassen georganiseerd worden. In Canada heeft de minister van de kinderen zelf vernomen, dat zij deze vorm van organisatie niet als problematisch ervaren. De minister is het er wel mee eens dat men de kinderen niet mag afzonderen. Ze moeten in het schoolgebeuren worden geïntegreerd. Met taalbad wordt bedoeld voltijdse en intensieve onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de leerling door onderdompeling in de onderwijstaal deze onderwijstaal te laten verwerven in functie van een snelle integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten. In Quebec heeft de minister opgemerkt dat deze kinderen niet alleen de onderwijstaal leerden. Er wordt ook inhoudelijk een schoolprogramma gevolgd. Vandaar dat in de definitie werd opgenomen dat het om voltijdse en intensieve onderwijsactiviteiten moet gaan. Activiteiten zijn meer dan alleen maar taallessen. Hoe dit gebeurt, moet men overlaten aan de professionaliteit van de leerkrachten en de scholen. Er is heel wat professionaliteit aanwezig en er zal meer worden ondersteund. Door de groepering zullen er heel wat meer leerkrachten komen die het profiel zullen hebben van leerkrachten die meer de competenties ontwikkelen om een taalbad te geven. Dit gaat evolueren.

Het taalbad is uitdrukkelijk voor kinderen voor de eerste instroom in het lager onderwijs. Het taaltraject zal door de basisschool breed kunnen worden ingevuld. Uit de toelichting blijkt dat het om kinderen gaat die Nederlandsonkundig zijn.

Mevrouw *Irina De Knop* wil weten wat het verschil met OKAN is. Namens de *minister* wordt verduidelijkt dat er een groot verschil is tussen het onthaalonderwijs in het secundair onderwijs waar er in bepaalde scholen wordt gewerkt met klassen en het onthaalonderwijs in het basisonderwijs waar er enkel voorzien is in lestijden. Sommige scholen maken daar een klas van maar dat is niet structureel.

Mevrouw *Irina De Knop* wil weten waarom het dan zo niet wordt benoemd. De *minister* vult aan dat het om meer gaat dan om OKAN, er zijn ook anderstalige kinderen uit bijvoorbeeld Wallonië die er ook onder zullen vallen. Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* stelt dat het dan om meer gaat dan alleen maar anderstalige nieuwkomers.

De *minister* verwijst naar het in de maak zijnde decreet betreffende belangrijke en noodzakelijke maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Daarin wordt in speciale mechanismen voorzien om te verhinderen dat er een grotere doorstroming is naar het buitengewoon onderwijs. Dit mag niet meer als het enkel om taalredenen gaat. Een terechte zorg van het inclusief onderwijs wordt zo opgevangen. Scholen worden wel gedwongen om dit op te nemen in het gewoon onderwijs. Dat is in het belang van de kinderen.

Mevrouw *Khadija Zamouri* is verheugd over de aandacht van de minister voor de bestrijding van segregatie in het onderwijs. Ze mist de aandacht voor een andere soort van segregatie in het onderwijs, namelijk die waar kinderen op basis hun herkomst of religie ingedeeld worden in aparte klassen. Dit gebeurt netoverschrijdend en is moeilijk te vatten. Het is een sluipend gevaar. Dit gaat niet over nieuwkomers. Een gerenommeerde school heeft dan een bepaald percentage aan GOK-criteria, maar heeft gelijktijdig twee bijschooltjes. In school A zitten toevallig Blanc-Bleu-Belge-kinderen en in school B zit alles wat gekleurd is of anders klinkt. Dit is een vorm van segregatie. In andere scholen gebeurt het op basis van de gevolgde godsdienst. Het gebruikte argument is dat het moeilijk in te roosteren is. Mevrouw *Zamouri* kan deze zorg niet in een amendement vatten. Dit maakt het probleem niet minder reëel. Het Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding stuit telkens op de autonomie van de school.

Mevrouw *Ann Brusseel* neemt aan dat iedereen, net zoals de minister, wel vertrouwen heeft in de algemene professionaliteit van de leerkrachten. Heeft de minister echter zicht op de stand van de professionalisering voor een specifieke taak zoals omgaan met taalachterstand of het Nederlands aanleren als een vreemde taal op de lagere school? Dat is iets totaal anders dan het Nederlands aanleren aan kinderen die het Nederlands als moedertaal hebben. Is de minister zeker dat er in de lerarenopleiding voor onderwijzers nu al voldoende rekening mee wordt gehouden? Ze meent dat dit binnen de lerarenopleiding een aparte cursus mag worden. Heeft men zicht op in hoeverre de afgestudeerden daarop bijgeschoold zijn? Omgaan met deze problematiek is voor de gemiddelde onderwijzer iets totaal anders. Als men moet gaan remediëren en een taalbad organiseren, dan is het nodig dit met ervaren leraren te doen en met leraren die op dat vlak bijgeschoold zijn. Wordt er daarvoor ook in de nodige middelen voorzien? Ook de Vlor stelde dat er veel maatregelen zijn, maar dat er geen zicht is op de middelen. Het gaat niet alleen over extra lesopdrachten, maar ook over hoe die worden ingevuld.

De *minister* heeft geen globaal zicht op de professionalisering. Hij is daarvoor niet verantwoordelijk, de inrichtende machten zijn dat wel. Het zal echter in het kader van de professionalisering van de leerkrachten moeten opgenomen worden. Er zal daarin moeten worden geïnvesteerd, daarom treedt het pas in werking in september 2014. De SES-middelen dienen om dit soort situaties op te vangen. Door de uitgewerkte regeling is het mogelijk de middelen gericht en schooloverschrijdend in te zetten. Ook de OKAN- en nascholingsmiddelen kunnen daarvoor worden gebruikt. In de scholengemeenschap en in toekomst in de scholengroep zal men dit moeten opnemen en zal men het beter kunnen organiseren. Het zal moeten worden gefinancierd met het gericht inzetten van de bestaande middelen.

Mevrouw *Ann Brusseel* vraagt de minister daarop bij de onderwijsverstrekkers, inrichtende machten en de koepels aan te dringen. Indien de middelen niet correct worden aangewend, dreigt het beleid niet gerealiseerd te worden. De *minister* verzekert dat hij de

inspectie de opdracht zal geven om bij de doorlichting van de scholen hier bijzonder naar te kijken.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* wil weten of de twee systemen naast elkaar komen te staan. De *minister* verduidelijkt dat er geen twee verschillende systemen zullen zijn. De OKAN-middelen zullen blijven bestaan, die worden niet afgenomen, maar men zal ze in het hier uittekende systeem moeten inzetten.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* concludeert dat de school een keuze zal moeten maken in haar beleid. Ze kan blijven kiezen voor een OKAN-klas. Volgens de *minister* kan dit als de OKAN-klas zo ingevuld wordt dat het een taalbadklas is. Dit zal echter eerder een uitzondering zijn. In de toekomst gaan scholen het ook samen kunnen organiseren. Een tweetal jaren geleden werd in de commissie gevraagd de regelgeving op dit punt aan te passen. Dit gebeurt nu. Men heeft momenteel geen duidelijk zicht op de aanwending van de middelen. In de toekomst gaan basisscholen op het platteland en in kleinere steden met kinderen die geen of onvoldoende kennis van het Nederlands hebben, een taalbad moeten organiseren. Vandaag hebben die scholen te weinig kinderen om dit te organiseren met de beschikbare uren. In de toekomst gaat men dit met andere scholen samen kunnen organiseren. Op een centraal gelegen plaats gaat men een klas inrichten die een taalbadklas is. De scholen gaan dan de middelen samenleggen. Er gaat een leerkracht komen die zich na verloop van tijd gaat specialiseren. De huidige mogelijkheid van scholen om de verantwoordelijkheid naar een andere school door te schuiven, wordt weggenomen. Een school zal verplicht worden een deel van de middelen daarin te investeren. Het zal in werking treden in september 2014.

De heer *Wim Wienen* wil weten waaruit de minister afleidt dat de scholen dit met zekerheid gaan doen. Het taaltraject mag men verplichten. Voor het taalbad staat er duidelijk dat het “kan”. In de praktijk zullen de scholen daar voor moeten samen werken. Daarvoor gaan ze middelen moeten verschuiven. Er zijn drempels die de verschillende scholen moeten overwinnen om een dergelijke taalbadklas te maken. Waarom wordt er geen verplichting ingeschreven?

De *minister* verwijst naar de scholengemeenschappen die er tegen september 2017 moeten komen en waardoor er een grote hergroepering van de scholen komt. Men zal daarop gaan anticiperen. Als men een verplichting zou inschrijven en er zijn veel te weinig kinderen met taalachterstand, dan kan men de school toch niet dwingen een taalbad te organiseren. Men kan alle bestaande situaties niet via één uniforme maatregel regelen. Hij is er zeker van dat er taalbadklassen zullen georganiseerd worden omdat er behoefte aan is. Hij verkiest de geleidelijke manier.

Mevrouw *Goedele Vermeiren* meent dat er een onderscheid is tussen het basis- en secundair onderwijs. In het secundair onderwijs werken de scholen al samen voor de organisatie van een taalbad met de OKAN-middelen.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* vreest dat er niet veel zal veranderen. De scholen die het nu doen, zullen dat blijven doen. De andere scholen zullen hun verantwoordelijkheid blijven afschuiven. De *minister* vult aan dat er ook een taalscreening bijkomt. Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* wijst erop dat de dagelijkse realiteit anders is dan wat de minister voorstelt. De screening gaat volgens de *minister* de scholen dwingen een remediëring uit te werken. Die verplichting bestaat nu niet. De minister is er zeker van dat men dat verder zal uitwerken. De middelen gaan nu gegroepeerd kunnen worden en door de schaalvergroting gaat men daar automatisch toe komen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* treedt de minister bij. De scholen gaan inderdaad die klassen organiseren. Op het veld voelt men dat de situatie zich overal begint voor te doen. Scholen

zijn op zoek naar goede oplossingen om kinderen Nederlands te leren. De belangstelling is groot en men is bereid om gezamenlijk naar oplossingen te zoeken. Een verplichting is volgens haar dan ook niet nodig. Er is ook geen behoefte aan extra middelen. Ze is het ermee eens dat de nascholing nodig is, maar daarvoor zijn er specifieke nascholingsgelden. De uren die een kind creëert, blijven en volgen het kind. Als men de uren samenlegt dan gaat men de les nog op een goede manier kunnen geven.

De heer *Wim Wienen* bevestigt dat de middelen de leerlingen volgen, maar het is fysiek onmogelijk om de leerkracht in stukken te verdelen. Er zullen bijkomende leerkrachten nodig zijn in dit systeem. Het risico bestaat dat de scholen die het nu doen, dit zullen blijven doen en die het nu niet doen, het zullen blijven afschuiven.

Het taaltraject is wel verplicht voor leerlingen die onvoldoende kennis van het Nederlands hebben, maar waarbij redelijk snel kan worden geredieerd. Voor kinderen die een taalbadklas nodig hebben, bestaat het risico dat alles bij hetzelfde blijft.

De *minister* toetste zijn plannen af bij een aantal leerkrachten. Ze waren er zeer enthousiast over. Ze vinden het het beste plan van de afgelopen twintig jaar.

2.4. Inhoud leerplannen godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing

De bepalingen over de inhoud van de leerplannen godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing zijn terug te vinden in artikelen II.22 en II.23 (basisonderwijs) en III.31 en III.59 (secundair onderwijs).

2.4.1. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw *Ann Brussel* vindt de voorgestelde regeling een stap vooruit, maar dan alleen op papier. In de praktijk zal het niet evident zijn om ervoor te zorgen dat er in de levensbeschouwelijke vakken geen inhouden meer gebracht worden die strijdig zijn met vakgebonden en vakoverschrijdende eindtermen. De leerplannen worden namelijk niet ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering omdat dit in strijd zou zijn met de Grondwet. De inspectie voor de levensbeschouwelijke vakken blijft nog altijd verantwoordelijk voor de leerplannen. De overheid kan amper ingrijpen. Het is ook mogelijk dat de levensbeschouwelijke inspectie de eindtermen op een eigen manier interpreteert. Is een wijziging alleen mogelijk na een klacht? Ze denkt aan het respect voor verschillende seksuele geaardheden, opgenomen in de vakoverschrijdende eindtermen. Ze denkt ook aan vakgebonden eindtermen, bijvoorbeeld de evolutietheorie, opgenomen in de eindtermen biologie. Een scheppingsverhaal van een monotheïstische godsdienst is toch altijd in conflict met de evolutietheorie? Kan dit dan opgenomen worden in het leerplan? Zal de inspectie erover struikelen dat de leerlingen iets meekrijgen wat strijdig is met de evolutietheorie? Sommige scholen zeggen dat ze de diverse theorieën meegeven aan de leerlingen die daarover dan kritisch moeten oordelen. Als de reguliere inspectie aanklaagt dat een eindterm in dit geval niet wordt gerespecteerd, zal ze dan zelf niet worden aangeklaagd voor het Grondwettelijk Hof, omwille van een ongeoorloofde inmenging van de overheid in godsdienstige aangelegenheden? Moet men in dit geval het maatschappelijk belang niet laten primeren boven een principiële kwestie? Kan men daar geen mouw aan passen, zoals in de kwestie van de verlaging van de leeftijd voor de leerplicht? Die leeftijd is nog altijd niet verlaagd, we respecteren dus nog altijd de Grondwet. Toch is er een regeling ingevoerd dat een kleuter geacht wordt een bepaald aantal dagen naar de kleuterschool te gaan vooraleer hij kan worden ingeschreven in een lagere school. Er werd dus een regeling gevonden die de Grondwet omzeilt. Hebben de inspecties die dit moeten controleren geen begeleiding nodig?

Minister *Pascal Smet* denkt dat dit inderdaad een heel innovatief artikel is. Men dient een evenwicht te vinden tussen de vrijheid van godsdienst enerzijds en de vrijheid van

onderwijs en de mensenrechten anderzijds. Deze regeling werd uitvoerig besproken binnen een commissie van het ministerie van Onderwijs waarin alle erkende godsdiensten vertegenwoordigd zijn. Bij een van deze vergaderingen hebben de vertegenwoordigers van de islamitische godsdienst hem trouwens hun leerplannen officieel overhandigd, wat ze strikt gezien niet moeten doen. Hij heeft toen gezegd dat hij aan de algemene inspectie zou vragen om een marginale toetsing door te voeren om na te gaan of er een probleem is met de eindtermen of met de rechten van de mens. De inspectie van de levensbeschouwelijke vakken heeft daar geen enkel probleem mee. De marginale toetsing zal uitmonden in een rapport. Als daaruit blijkt dat er een probleem is, dan zullen de leerplannen worden aangepast, zo heeft men beloofd. Die leerplannen werden trouwens gepubliceerd op een website. Dit zal voor alle levensbeschouwelijke vakken het geval zal zijn.

Een leerplan is natuurlijk niet noodzakelijk hetzelfde als wat er in de klas wordt gezegd. De inspectie van de levensbeschouwelijke vakken moet dat in het oog houden. Hij is ervan overtuigd dat men niets verborgen wil houden voor hem. De algemene inspectie zal kunnen optreden op vraag van de levensbeschouwelijke inspectie en als er een klacht is of een aanwijzing dat er in een bepaalde school problemen zijn. Men dient het nodige vertrouwen te hebben in de levensbeschouwelijke inspectie.

Er wordt wel een onderscheid gemaakt tussen respecteren en in overeenstemming zijn. De lessen moeten in overeenstemming zijn met de rechten van de mens en de rechten van het kind, en ze moeten de eindtermen respecteren. Binnen het Belgische grondwettelijk systeem kan men niet beletten dat het scheppingsverhaal verteld wordt in de godsdienstlessen. Men mag echter niet zeggen dat dit de absolute waarheid is en dat de biologielessen over het darwinisme onzin zijn. In dat geval respecteert men de eindtermen niet. Geloof en wetenschap zijn nog altijd twee verschillende dingen. Er werd een aangetekende brief gestuurd om te vragen waarop men zich baseert om te zeggen dat in sommige gevallen de leerplannen niet zouden gerespecteerd worden en dat er radicalisme gepredikt wordt (*Hand. VI. Parl. 2012-13, nr. C222*). Hij heeft echter nog geen antwoord gekregen op die vraag. Hij vindt de voorliggende regeling evenwichtig en een stap vooruit.

Mevrouw *Ann Brussel* begrijpt dat de algemene inspectie kan optreden als er een klacht is.

Minister *Pascal Smet* verduidelijkt dat de algemene inspectie kan optreden in drie gevallen: wanneer ze gevraagd wordt door de levensbeschouwelijke inspectie, wanneer er een klacht is of wanneer er duidelijke aanwijzingen zijn dat er in een bepaalde school een probleem is.

Mevrouw *Ann Brussel* denkt dat er pas duidelijke aanwijzingen kunnen zijn als een van de leerlingen daarover spreekt. Het is nochtans duidelijk dat er in een school veel dingen kunnen gebeuren die lange tijd onbekend blijven. Het feit dat de plannen gepubliceerd worden, is in elk geval een stap in de goede richting. Als men wacht tot er een klacht wordt ingediend, dan zal men in sommige gevallen tijd verliezen. Veel ouders liggen immers niet wakker van de inhoud van de levensbeschouwelijke vakken. Daarom verwacht ze niet dat er meteen een stroom aan klachten zal binnenkomen als men zich niet aan de leerplannen houdt. De minister vindt dat men de inspecties van de levensbeschouwelijke vakken moet vertrouwen. Het is echter de vraag of die mensen voldoende personeel hebben om hun werk te doen.

De minister maakt een onderscheid tussen respecteren en in overeenstemming zijn. Zij noemt dat een jezuïetenstreek. In de levensbeschouwelijke vakken mag men blijven vertellen wat men wil, men mag alleen niet expliciet zeggen dat de inhoud van de andere lessen fout is. Men kan dus het scheppingsverhaal vertellen dat lijnrecht tegenover het darwi-

nisme staat. Men mag alleen niet expliciet zeggen dat dat het scheppingsverhaal de waarheid is. Waarom vertelt men het dan, als het de waarheid niet is?

Minister *Pascal Smet* antwoordt dat men dat vertelt omdat het deel uitmaakt van het geloof.

Mevrouw *Ann Brussel* begrijpt dat men de evolutietheorie niet expliciet mag ontkennen, maar in de praktijk is er wel een impliciete ontkenning. De enige oplossing is dat men het geloof niet op gelijke voet stelt met de wetenschap. Daarom moet men de eindtermen wetenschappen en de mensenrechten laten voorgaan op de eindtermen levensbeschouwing. Als men andere onderwerpen gaat aankaarten zoals relatie en seksualiteit dan moet men de moed hebben om te stellen dat het wetenschappelijk verhaal en het Europees verdrag van de rechten van de mens (EVRM) boven al de rest staan. De minister stelt dan wel dat men niet kan verbieden dat het geloof verkondigd wordt maar mevrouw Brussel wil dit niet verbieden. Maar als men in het gesubsidieerd onderwijs zit, dan moet men keuzes maken. Ofwel betaalt de overheid voor wat wetenschappelijk of maatschappelijk belangrijk is, ofwel blijft men alles toelaten en maakt men geen keuzes om de vrede te bewaren. Ze zou daar verder in gaan, maar daar is meer tijd voor nodig.

De *minister* vreest dat dit geen kwestie van tijd is maar van vrijheid van godsdienst. Het voorstel van mevrouw Brussel veronderstelt een wijziging van de Grondwet en het EVRM. De consequentie van haar voorstel is dat er geen vrijheid van godsdienst is en dat de staat gaat bepalen wat er in een godsdienst wordt gezegd. Het al of niet geven van godsdienstlessen in een schoolcurriculum is een ander debat. Daar zijn voor- en tegenstanders van. Men riskeert dat men zich keert naar obscure geloofsplaatsen. Het voordeel van godsdienst in schoolverband is dat er nog wat controle is. Het standpunt van mevrouw Brussel is verdedigbaar vanuit haar achtergrond, maar is onuitvoerbaar binnen de bestaande Grondwet. De oplossing van het ontwerp van decreet werd door de Raad van State bekrachtigd. Hij is tevreden dat mevrouw Brussel dit een stap in de goede richting vindt. De moslimvertegenwoordigers waren direct akkoord met de voorliggende oplossing en overhandigden spontaan de leerplannen om die verder te onderzoeken. De minister vindt dat dit expliciet mag worden vermeld.

De heer *Wim Van Dijck* is geneigd om het Open Vld-standpunt bij te treden. Hij wil er wel op wijzen dat de Raad van State een groot voorbehoud maakt en verschillende malen stelt dat de bepalingen raken aan de vrijheid van onderwijs, godsdienst en vrije meningsuiting. De Raad van State stelt ook de vraag of een dergelijke inperking van enerzijds de leerstellige autonomie van de erediensten en anderzijds de onderwijsvrijheid wel evenredig is. Op het einde van het advies stelt de Raad van State dat het aan de nodige tijd ontbrak om de problematiek ten gronde te onderzoeken. De stelling van de minister dat de Raad van State akkoord gaat, is wat voorbarig. De ultieme toets wordt door het Grondwettelijk Hof uitgevoerd.

De *minister* vraagt waarom de heer Van Dijck het Open Vld-standpunt dan bijtreedt. De heer *Wim Van Dijck* vindt de analyse van Open Vld terecht dat men een oogje in het zeil moet houden. De *minister* herhaalt dat de moslimgemeenschap geen probleem heeft met de voorliggende oplossing. De heer *Wim Van Dijck* wil weten wat die toezegging waard is op het terrein. De *minister* antwoordt dat de toekomst dit zal uitwijzen. Er is nu een instrument gecreëerd om dat te bekijken.

De heer *Boudewijn Bouckaert* vindt de bepaling dat de mensenrechten moeten worden gerespecteerd de puntjes op de i zet. De diversiteit in de samenleving is een goede zaak, maar er is ook een gemeenschappelijke sokkel van beschaving. De mensenrechten zijn daar de kern van. Een imam die stelt dat de Verklaring van Caïro voor hem geldt, is daar mee in strijd. De Verklaring van Caïro zegt immers dat de mensenrechten afhankelijk

moeten worden gesteld van zijn compatibiliteit met de sharia. De mensenrechten zijn de civiele koepel die de godsdiensten overschrijdt.

De minister heeft wel klaarheid geschonken over de eindtermen. Het kan niet dat de eindtermen wetenschap primeren over de godsdienst en dat de godsdienstleraar in zijn lessen telkens zijn godsdienstige visie moet relativeren door te verwijzen naar de wetenschap. Als men dit in het decreet zou inschrijven, gaat dit gegarandeerd worden vernietigd door het Grondwettelijk Hof. De vrijheid van godsdienst is ook een mensenrecht. Respect voor de mensenrechten betekent dus ook respect voor de vrijheid van godsdienst, ook al is men het niet eens met die godsdienst. Het zou beter geweest zijn, als de uiteenzetting van de minister in de memorie van toelichting was opgenomen. Misschien had de Raad van State de draagwijdte van de bepalingen dan beter kunnen inschatten.

Het verstrekken van godsdienst in een school is ook een voordeel omdat het een band schept met de achtergrond van de leerlingen. Dit zou echter moeten worden aangepast door naast godsdienst ook een algemeen vak in te richten. De heer Bouckaert betreurt dan ook dat het voorstel van decreet van de heer De Gucht (*Parl.St.* VI.Parl. 2009-10, nr. 623/1) destijds niet werd goedgekeurd.

Mevrouw *Ann Brusseel* vindt de verwijzing naar de mensenrechten als civiele koepel interessant. Het is ook de weergave van een hiërarchie. In het onderwijs gefinancierd door de gemeenschap mag er wel degelijk een hiërarchie zijn. Verhalen die een impliciete ontkenning vormen van de eindtermen fysica en biologie zijn verwarrend. Godsdienstonderwijs kan in conflict treden met andere waarden en leerinhouden die men in het onderwijs wil meegeven. De minister ontkent volgens haar de kern van het probleem. Ze kan in haar conclusies verder gaan dan de minister, maar dat is geen ontkenning van de vrijheid van godsdienst. De meeste leerlingen die katholieke godsdienstlessen volgen, zitten op zondag meestal niet in de kerk. Ze denkt niet dat de leerlingen radicale priesters gaan volgen als men de inhoud van godsdienstlessen wijzigt. Ze wil duidelijk stellen dat ze in haar tussenkomst op geen enkel moment heeft verwezen naar de islam. Ze stigmatiseert niemand. In het huldigen van principes en in de regelgeving moet men al de godsdiensten op gelijke voet plaatsen.

2.5. Financiële bijdrage voor gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma

De bepalingen over de financiële bijdrage voor de erkenning van de gelijkwaardigheid van een buitenlands studiebewijs zijn terug te vinden in artikelen II.24, III.25, III.69, III.71 en IV.9.

2.5.1. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw *Fientje Moerman* licht een amendement (nr. 30) toe, dat niet alleen op artikel II.24 maar op al de gelijkaardige artikelen III.25, III.69, III.71 en IV.9 werd ingediend.

Er wordt een financiële bijdrage gevraagd voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid, al dan niet volledig, van een buitenlands studiebewijs. De mogelijkheid wordt geboden om dit bedrag te differentiëren. Dit kwam al aan bod bij de bespreking van de beleidsbrief (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1770/5). Mevrouw Moerman vraagt zich of het sop de kool waard is. NARIC heeft jaarlijks een drieduizendtal aanvragen. Op basis van een gemiddelde prijs van 100 euro levert dat 300.000 euro op per jaar. De imagoschade die dit veroorzaakt is veel groter dan de opbrengst. Als kleine regio trekt men veel mensen van elders aan om hier te werken. Veel werkgevers vragen minstens om een niveau-erkenning. Het eerste contact met Vlaanderen is dan dat men moet betalen als men een diploma erkend wil zien. In een ander artikel in het voorliggende ontwerp van decreet gaat men de erkenning van diploma's vereenvoudigen en automatiseren. Het aantal aanvragen zal bijgevolg dalen. De opbrengst ervan dus ook.

In de memorie van toelichting is een overzicht opgenomen van de toestand in andere landen. In een aantal landen is de procedure gratis. Er zijn landen die een vergoeding vragen. Sommige zijn goedkoper, weinig zijn er duurder. De landen die een vergoeding vragen hebben een snellere service dan Vlaanderen. In een Engelstalige brochure van NARIC is vermeld dat NARIC tracht om een aanvraag, van zodra die volledig is, binnen de vier maanden af te handelen. De verhalen dat het langer duurt zijn algemeen bekend. NARIC stelt dat het verkrijgen van een ontvangstmelding ongeveer drie weken duurt. Dit lijkt mevrouw Moerman zeer lang. De huidige dienstverlening is niet van de snelsten. Er is daarvoor in een oplossing voorzien. Als het echt snel moet, dan kan de Vlaamse Regering tot 500 euro vragen voor de versnelde procedure. In het buitenland, bijvoorbeeld in Frankrijk, vraagt men ook meer voor een versnelde procedure. 200 euro als het binnen 48 uur moet zijn afgehandeld. In Engeland is het 240 euro voor een behandeling binnen de 48 uren of 315 euro binnen 24 uur. Een normale doorlooptijd in Nederland bedraagt 6 à 8 weken voor 123 euro, binnen de 3 à 4 weken bedraagt het 176 euro. In het Verenigd Koninkrijk betaalt men 69 euro voor een behandeling binnen 10 à 15 dagen.

Men gaat mensen laten bijdragen voor een suboptimale service die veel langer duurt dan in de buurlanden en andere Europese landen, waar Vlaanderen zich ViA-gewijs graag mee benchmarked. Mevrouw Moerman denkt niet dat NARIC er in zal slagen om voor 500 euro binnen 48 uur een antwoord te verstrekken. Het risico bestaat dat er voor 500 euro nog altijd een langere termijn gaat gelden dan een normale termijn in het buitenland. Men moet in de eerste plaats zorgen voor een goede dienstverlening. Dat draagt bij tot een goed imago in het buitenland.

Het amendement stelt voor om een vaste retributie te vragen om absurde aanvragen te vermijden. Mevrouw Moerman pleit er voor om het niet te ingewikkeld te maken. De uitzondering voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde waar de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis is, kan blijven. Idealiter is een gratis niveau-erkenning. Voor zaken waar meer onderzoek voor nodig is, kan men een vergoeding vragen maar zo dat het duidelijk is en dat het met een goede service gepaard gaat. Open Vld is niet voor gratis, maar ook niet voor niet-efficiënte belastingen en retributies. Men moet altijd kijken of dat wat men wil realiseren in verhouding staat tot de kosten. In dit geval is het beter geen vergoeding te vragen. Als men voor een snel tarief is, moet men zelf snel zijn en moet men binnen 24 of 48 uur een bewijs kunnen afleveren tegen een redelijke prijs. In het amendement werd een bedrag opgenomen in een poging om het amendement goedgekeurd te krijgen.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* vindt het logisch dat het erkennen van diploma's aantrekkelijk en gemakkelijk wordt gemaakt. Dat is goed voor de betrokken persoon maar ook voor de maatschappij. Het lijkt of de procedure nu gratis is maar ze weet uit eigen ervaring dat de aanvraag van de erkenning van een buitenlands diploma een langdurig proces is. Er zijn allerlei beëdigde vertalingen nodig. De procedure is nu ingewikkeld en duur. Europa stelt dat men moet streven om dit zo gemakkelijk, efficiënt en goedkoop mogelijk te maken. De Vlor en de SERV stellen dit ook. Het ontwerp gaat in tegen een aantal adviezen en richtlijnen, maar ook tegen het gezond verstand. Ze meent dat het ontwerp de erkenning van diploma's alleen maar ingewikkelder en duurder maakt.

Mevrouw Meuleman heeft vier amendementen ingediend. Een eerste amendement (nr. 1) strekt er toe om niet 90 euro per diploma te moeten betalen maar alleen voor het eerste diploma. Een tweede amendement (nr. 2) wil bijkomende vrijstelling van betaling voorzien voor mensen die een inburgeringscontract hebben, een inburgeringstraject hebben gevolgd of ingeschreven zijn bij VDAB of OCMW. Dat zijn mensen die een engagement willen aangaan. Een derde amendement (nr. 3) stelt voor om de versnelde procedure te schrappen. Iedereen heeft recht op een zo snel mogelijke erkenning. Een vierde amendement (nr. 4) wil het erkennen van diploma's zo automatisch mogelijk laten gebeuren. Hier zijn er

nog heel wat mogelijkheden zoals blijkt uit het Nederlandse voorbeeld. Het automatiseren gaat de werklast van NARIC heel wat verminderen. Mevrouw Meuleman meent dat al deze amendementen ertoe bijdragen dat alles sneller, eenvoudiger en goedkoper kan verlopen. Zij heeft ook gelijkaardige amendementen ingediend voor de artikelen III.25, III.69, III.71 en IV.9.

De heer *Wim Van Dijk* benadrukt dat voor zijn fractie iedereen gelijk moet worden behandeld, ongeacht of de procedure al dan niet gratis is. Het lijkt billijk dat er een symbolisch bedrag wordt aangerekend. Zijn amendement (nr. 31) op artikel II.24, maar ook de amendementen op de artikelen III.25, III.69, III.71 en IV.9 hebben het gelijkheidsbeginsel als uitgangspunt.

Mevrouw *Kathleen Helsen* zegt dat in het artikel wordt gesteld dat de Vlaamse Regering het bedrag kan verminderen voor specifieke doelgroepen. De CD&V-fractie heeft verschillende verzoeken ontvangen. Ze wil weten in welke mate de minister bereid is om vrijstellingen of verminderingen uit te breiden tot andere doelgroepen en voor welke doelgroepen dat dan zou zijn.

De heer *Boudewijn Bouckaert* stelt dat dit soort vergoedingen wordt verrechtvaardigd door het een retributie te noemen. Hij is bereid een retributie te betalen voor een service die de overheid levert, die bij het ontbreken van een overheid aan de privésector moet worden betaald. De trend is dat de overheid veel reguleert en vergunningen oplegt, maar daarvoor ook nog eens laat betalen. Het argument van een retributie geldt hier niet. De werkkraft van de administratie is wel een schaars goed. Men moet vermijden dat er lichtzinnig erkenningen worden gevraagd. Dit kan door er een forfaitaire vergoeding aan te verbinden. Hierin kan de heer Bouckaert zich vinden. Hij vindt dat een versnelde procedure in de private sector kan, maar vindt het hier wat misplaatst. Er moet een snelle en zo goed mogelijke service worden geleverd. Er moet daar geen gedifferentieerd tarief aan worden gekoppeld. Hij zal dus één van de amendementen die daar betrekking op hebben goedkeuren.

2.5.2. *Antwoorden van de minister*

De *minister* verwijst naar de stad Antwerpen waar Open Vld een regeling goedkeurde waar vreemdelingen bij inschrijving aan het vreemdelingenloket een vergoeding moeten betalen. Dit werd gemotiveerd door de kostprijs die eraan verbonden was. Dit is echter een politiek argument dat de minister niet verder wil ontwikkelen.

De minister vindt de manier waarop momenteel in Vlaanderen met de gelijkwaardigheidsverklaring van diploma's en getuigschriften wordt omgegaan niet goed. De behandelingstermijn is meestal nog langer dan vier maanden. Daarom wordt voorgesteld om dit grondig te wijzigen. De termijnen die nu worden voorgesteld om bij besluit te worden vastgelegd zijn maximumtermijnen van vier maanden bij volledige gelijkwaardigheidsverklaring en twee maanden bij een verklaring van niveaugelijkwaardigheid. De administratie weet dat deze termijnen in de toekomst moeten verminderen. Het nieuwe systeem werkt met experts die tegen betaling worden ingehuurd. Als dit systeem functioneert, wil men naar nog kortere termijnen gaan.

Er is geopteerd om een retributie te vragen die lager is dan de werkelijke kost. Het merendeel van de mensen zal 90 euro betalen als men enkel een niveaugelijkwaardigheid vraagt. Meestal volstaat dit. Bij een volledige gelijkwaardigheid bedraagt de kostprijs 180 euro. Minder mensen zullen dit nodig hebben. Er is sprake van om doctors 300 euro te laten betalen. Voor de spoedprocedure, die uitzonderlijk zal zijn, geldt een bedrag van maximaal 500 euro. Dit bedrag hoeft niet zo hoog te zijn. De hoogte van het bedrag zal bekeken worden in functie van de duur. De bedragen zullen worden vastgesteld zodra de uitvoeringsbesluiten geoperationaliseerd worden.

Als een Vlaming een document van de overheid wil zoals een rijbewijs, identiteitskaart, paspoort enzovoort dan moet daarvoor worden betaald. Waarom zou dit niet gelden voor een buitenlander die zijn diploma gelijkwaardig wil laten verklaren? Ook in de buurlanden moet een bijdrage worden betaald. Een gelijke behandeling betekent dat iedereen betaalt, Vlaming en buitenlander. De buitenlander vrijstellen is volgens de minister een ongelijke behandeling. De versnelde procedure voor paspoorten is ook duurder. De kostprijs om een diploma gelijkwaardig te laten verklaren is bovendien hoger dan voor het maken van een paspoort. De voorgestelde regeling is dus niet nieuw want ze bestaat al in andere administratieve domeinen. Er moet in de toekomst meer gegaan worden naar een erkenning van rechtswege. Dat verloopt niet gemakkelijk, zelfs niet met Nederland.

Het zal gratis zijn voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde omdat zij nooit in hun land van oorsprong de nodige documenten kunnen aanvragen. Daarnaast werden er in de Vlaamse Regering na overleg, met onder meer het Minderhedenforum, vijf categorieën gedefinieerd die gratis zullen zijn. Dat zullen personen zijn:

- met het federale Omnio-statuuat;
- met een leefloon;
- die verplicht moeten inburgeren of een inburgeringsattest hebben;
- die bij de VDAB zijn ingeschreven als verplicht niet werkenden;
- die al een negatieve beslissing kregen en een nieuwe aanvraag indienen.

Het is een evenwichtig voorstel om de kwetsbaren in de samenleving op de arbeidsmarkt te helpen. De anderen, die niet kwetsbaar zijn, zullen een kleine retributie betalen die ongeveer een derde van de reële kostprijs bedraagt. De overheid draagt nog een belangrijk deel van de kost. Hierdoor zal geen imagoschade in het buitenland ontstaan. Andere landen en de Franse Gemeenschap doen dit nu al.

2.5.3. *Replieken*

Mevrouw *Fientje Moerman* wil weten welke sanctie zal gelden bij niet-naleving van de maximumtermijnen voor de aflevering van de erkenningen. Gaat de overheid de schade dragen wanneer iemand een baan mist omdat de termijnen voor de erkenning van diploma's niet werden nageleefd? Is er een sanctie of is het enkel een vrome wens gegoten in de vorm van een besluit van de Vlaamse Regering? Wat is de termijn voor de versnelde procedure?

De *minister* zegt dat dit nog moet bepaald worden en verduidelijkt dat het systeem pas zal worden ingevoerd als het op punt staat.

Mevrouw *Fientje Moerman* repliceert dat het gewone betalende systeem wel onmiddellijk zal worden ingevoerd. Ze suggereert om eerst het hele systeem op punt te stellen alvorens het betalend te maken. Wat zal de duur zijn van de versnelde procedure? In de buitenlandse voorbeelden bedraagt de termijn 24 tot 48 uur. Er zijn landen waar de gewone procedure zes weken is, terwijl men hier voor de gewone procedure van drie maanden spreekt. Ze vreest dat de versnelde procedure zelfs langer dan zes weken zal duren. Ze vindt de uitleg van de minister demagogisch en bijna racistisch. De minister probeert de Vlaming uit te spelen tegen de buitenlander die naar hier komt en alles gratis zou moeten krijgen. Deze stelling is bovendien fout. Ook de arme Vlaming die in het buitenland studeert moet betalen.

De minister maakt de rekening van andere mensen. Als hij wil dat de absolute sociale rechtvaardigheid wordt bereikt in alle bijdragen en retributies, dan gaat men naar een onleefbare en onbetaalbare maatschappij. In dat geval moet hij een onderzoek doen naar de bestaansmiddelen. De mensen in de gekozen categorieën worden door de meeste mensen beschouwd als zakkenvullers. In de pers las mevrouw Moerman recent over dokters

die er voor zorgen dat illegale buitenlandse vrouwen goede gynaecologische hulp krijgen. Zijn dat grootverdieners? Het is niet aan de minister om bij elke kritiek op een voorgenomen beleidsmaatregel de rekening van andere mensen te maken. Belastingen zijn er om aan sociale herverdeling te doen. Voor bepaalde bijdragen kan men categorieën vrijstellen. Als de minister in elke heffing de sociale rechtvaardigheid wil beogen of demagogische argumenten naar voor wil schuiven, dan haakt mevrouw Moerman af. Er zijn instrumenten voor sociale rechtvaardigheid en er zijn instrumenten die andere doelstellingen beogen. Hier zit men zelfs niet meer in het domein van de retributie zoals de heer Bouckaert in zijn tussenkomst aantoonde. Het is een mengvorm van een vast recht, een retributie en een belasting.

Ten slotte is het sop de kool niet waard. Het bedrag dat geïnd zal worden weegt niet op tegen de kosten van de inning. Ze vraagt de bijdrage tot de moeilijke en zware dossiers te beperken.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* denkt dat de minister weet dat er in haar betoog een aantal waarheden zaten die hij waarschijnlijk pijnlijk vindt. Ze vindt het ook demagogisch en populistisch om de vreemdelingen tegen de Vlamingen uit te spelen. Dat is niet correct. Vlamingen met buitenlandse diploma's moeten ook betalen. Er wordt een dure regeling ingevoerd met verschillende snelheden, een regeling ook die mensen die iets meer gestuurd hebben zonder garantie op een goede baan, meer doet betalen. Mensen hebben de erkenning van diploma's nodig en de dienstverlening is helemaal niet goed. Ze is van mening dat men eerst een goed systeem moet hebben, daarna kan men nadenken over retributies en tarieven. Ze pleit ervoor om geen betalend systeem in te voeren zonder enige garantie op goede dienstverlening.

De heer *Wim Wienen* wijst erop dat het herverdelingssysteem belastingtechnisch niet werkt en in dit geval ook niet van belang is. Voor een categorie zoals asielzoekers kan men nooit tot een succesvolle afronding van een dossier komen. Het land van oorsprong zal de nodige documenten niet bezorgen. Dit is een onzinnige bepaling. Hij leest dat de homologatie van het diploma ook geldt voor asielzoekers. Het land waaruit de persoon gevlucht is, zal echter niet geneigd zijn informatie over het diploma te geven en zelfs ontkennen de persoon te kennen. Het is een totaal onzinnige bepaling.

Minister *Pascal Smet* weet uit ervaring dat het in praktijk toch wel anders loopt. Daarbij komt nog dat de administratie vooreerst nagaat of het land een universiteit heeft, welke diploma's ze uitreikt. Voorts evalueert ze de waarde ervan. Pas dan volgt de vraag of de persoon daar een diploma haalde. De minister besluit dat het niet zo is dat het huidige systeem betalend wordt, maar dat er wel een totaal nieuw systeem ingevoerd wordt.

2.6. Vreemde talen secundair onderwijs (artikel III.32)

2.6.1. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw *Fientje Moerman* zegt dat het artikel II.32 het tweede lid van artikel 152 van de Codex Secundair Onderwijs wijzigt zodat als vreemde talen in het secundair onderwijs alle officiële talen van de EU en de andere talen van de BRIC-landen (Chinees-standaard-mandarijn, Hindi en Russisch) kunnen onderwezen worden. Haar amendement (nr. 44) strekt ertoe daar Turks, Arabisch en Japans aan toe te voegen. De motivatie om Russisch, Hindi, Chinees toe te voegen is het economische potentieel van die landen en ook de Japanse economie is een zwaargewicht. Daarbij komt nog dat in Frankrijk wel de mogelijkheid bestaat Japans te doceren. Minister-president Peeters duidde ooit Turkije aan als het BRIC-land in onze achtertuin omdat het land een grote economische groei kent. De tweede reden is dat Turks, maar ook het Arabisch de 'erfgoedtal' zijn van een groot aantal jongeren, die hier wonen. Het gaat hier welteverstaan niet over moedertaalonderricht,

de leerlingen worden verondersteld het Nederlands tegen dan verworven te hebben. Het zou een gemiste kans zijn de talrijke jongeren niet de kans te geven de taal van hun ouders of grootouders op een correcte manier te leren. Daarbij komen nog de economische kansen voor zakendoen met Turkije of de talrijke landen waar Arabisch gesproken wordt.

In 2008 heeft Karel Van Miert in opdracht van de Vlaamse Regering een standpunt geschreven over ViA met als titel 'Internationalisering: Vlaanderen in het Europa en de wereld van morgen: positioneringspaper Vlaanderen in Actie'. Hij schoof meertaligheid als prioriteit naar voren en pleitte ervoor naast Frans en Engels ook talen van ontwikkelde economieën aan te bieden aan de jonge mensen. Hij somde Chinees, Arabisch, Turks, Russisch op en noemde de immigranten in Vlaanderen een troef in taalopvoeding en economie. Om het doel van ViA, namelijk in 2020 tot de top 5 van de Europese regio's, te behoren, mag het advies van iemand met zoveel ervaring niet in de wind geslagen worden, aldus mevrouw Moerman.

Als het onderwijs enkel Frans, Engels, Duits en Spaans aanbiedt, zou mevrouw Moerman geen amendement indienen. Maar alle talen van de EU én talen als Hindi en Russisch maar geen Turks en Arabisch, is beledigend voor heel wat inwoners. Dus naast de economische kansen, zijn er ook samenlevingsredenen voor het amendement. Ze illustreert dat met de anekdote van een Turkse Vlaming die een betrekking van de Vlaamse overheid in Turkije niet kreeg omdat zijn taalkennis Turks te beperkt was.

Mevrouw *Fatma Pehlivan* steunt dit amendement. Ze voegt enkele argumenten toe die ook bij de bespreking van de talennota naar voren gebracht werden (*Parl. St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1346/1 tot 3). Professor Kris Van den Branden, directeur van het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO) verwonderde het immers dat de thuistalen van grote groepen leerlingen, Arabisch en Turks, uit de boot vallen, terwijl Russisch en Hindi wel op de lijst staan. Dat strookt niet met bepalingen in de nota dat de rijkdom van de taal belangrijker is dan welke taal het is en dat de kansen van kinderen niet van de motivatie of de middelen van hun ouders mogen afhangen. Ook de SERV en de Vlor zijn trouwens voor het amendement. Volgens die laatste creëert het een sterkere band tussen de thuiscultuur en de schoolcultuur dat leerlingen hun thuistaal ook op school kunnen volgen. Turkije en de Arabische landen zijn volgens de raad daarenboven opkomende industrieën.

Tot slot zegt het lid de aversie van sommige parlementsleden tegen het Turks en Arabisch niet te begrijpen. Het gaat niet over moedertaalonderwijs, maar over de derde taal in het secundair onderwijs. In het hoger onderwijs wordt al Turks en Arabisch aangeboden en de leerkrachten moeten uit Turkije of een Arabisch land gedetacheerd worden. Dat ze er geen les kunnen in volgen, belet dat de Vlaamse jongeren die taak uitvoeren. De dochter van het lid heeft haar baan gekregen om haar kennis van het Turks die ze opgedaan heeft gedurende een tweejarig verblijf in Turkije. Kortom, het lid betreurt dat ze hier die kansen niet krijgen.

De heer *Wim Van Dijk* heeft een amendement (nr. 43) om de huidige lijst talen te behouden: Nederlands, Frans, Engels en Duits, respectievelijk de moedertaal, de taal van de grootste burens, de lingua franca en de taal van de belangrijkste handelspartner. De andere talen kunnen dan in andere instituten onderwezen worden na of tijdens het secundair onderwijs.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* is benieuwd hoe de minister de afwezigheid van Turks en Arabisch in de lijst verklaart. Ze zou het wel begrijpen als er helemaal geen lijst was, maar diegene die de regering naar voren schuift is een van de slechts mogelijke. Het lijkt immers of ze enkele talen van grote bevolkingsgroepen manifest uitsluit.

De heer *Kris Van Dijck* en zijn fractie hebben voor geen enkele taal een aversie, maar alle herkomsttalen van Vlaamse inwoners in de lijst zetten is onmogelijk. Hij ziet de mensen die Berbers spreken zich al gediscrimineerd voelen als Arabische les mogelijk wordt. Hij pleit ervoor om de huidige voorgestelde uitbreiding eerst te implementeren en nadien te evalueren. Natuurlijk gaan er altijd stemmen op die het anders willen, zo is de Duitse ambassadeur bezorgd over het minimale aantal uren Duits, maar dat zal altijd zo zijn.

De heer *Boudewijn Bouckaert* ziet rationele argumenten voor het amendement nr. 44. Hij is een notoir tegenstander van basisonderwijs in de taal van herkomst. De Nederlandse taal is immers de basis voor de integratie. Hier gaat het echter over de mogelijkheid van scholen om in de derde graad aso een taal aan te bieden. De toevoeging van de drie talen maakt dus geen groot verschil. De scholen zijn in staat daar wijs mee om te springen. Het argument van de heer Kris Van Dijck gaat niet op. Hoewel er inderdaad Marokkanen het Berbers spreken, wordt Arabisch gesproken van Marokko tot Irak, een gigantisch gebied dat economisch potentie heeft. Het Hindi is trouwens evenmin de taal van alle Indiërs, en de meeste Indiërs zijn het Engels machtig.

Van de Japanse ambassadeur kreeg de voorzitter rationele argumenten voor de toevoeging van het Japans. Vooreerst de economische betrekkingen: er zijn Japanse bedrijven in Vlaanderen en Vlaamse bedrijven in Japan. Er wonen nu minder Japanners in België omdat bedrijven vertrouwen gekregen hebben in Vlaamse managers. Tot slot is er de gevoelige relatie tussen China en Japan, Vlaanderen heeft nog altijd sterkere betrekkingen met Japan. Op langere termijn is het mogelijk de talen van de G20 in de lijst te zetten. Als het Ests mogelijk wordt, is er geen reden om het Turks – gesproken in een groter deel van geografisch Europa – te weren, net zo min als het Arabisch.

Mevrouw *Sabine Poleyn* geeft toe dat de toevoeging van BRIC-talen arbitrair is. Daarbij komt nog dat voortdurend wijzigt welke landen economische groeilanden zijn. Ze beaamt trouwens dat de Japanse ambassadeur goede argumenten voor het Japans heeft. Kortom, ze is niet enthousiast over de uitbreiding tot de BRIC-landen in OD XXIII, maar is evenmin akkoord met een nog verdere uitbreiding.

2.6.2. Antwoorden van de minister en replieken

Minister *Pascal Smet* deelt de mening van de regering die geopteerd heeft voor de talen van de EU en van de BRIC-landen.

Mevrouw *Fientje Moerman* herinnert de minister eraan dat de heer Karel Van Miert een socialist was en de uitspraak deed in een nota die Vlaamse Regering hem gevraagd had te schrijven. Als ze de redenering van de heer Kris Van Dijck volgt, moet ook Engels en Spaans afgeschaft worden, omdat het beledigend is voor de personen die Schots, Gaelic, Baskisch en Catalaans spreken. Berbers is trouwens geen geschreven maar slechts een gecodificeerde taal. Om vooruit te geraken moeten ook die mensen Arabisch leren. In India spreekt men 80 talen, in Rusland 169 talen. Ze heeft nog geen deftige motivering gehoord voor de gemaakte taalkeuzes, iets wat de Vlor uitdrukkelijk vraagt. EU en BRIC-landen doet de spreker af als een arbitrair criterium.

Idealiter legt de overheid geen beperking op voor de derde of vierde taal op, hoewel ze natuurlijk eist dat de leraren over de nodige bekwaamheidsbewijzen beschikken en dat de school de medezeggingsprocedure naleeft. Ze merkt dat het moeilijk wordt om een meerderheid te krijgen voor het amendement en vraagt de regering dan ook ten stelligste ermee op te houden *ViA* op te voeren: het is telkens weer niet meer dan een inhoudsloze hoogmis.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* concludeert dat de enige reden om Turks en Arabisch te weren, is dat het de beslissing is van de Vlaamse Regering. De andere motivatie is dat de

Berbers zich gediscrimineerd zouden voelen. Dat zijn bijzonder armtierige antwoorden op de vraag van de Vlor naar een motivatie.

Voor minister *Pascal Smet* zijn de EU-talen en de hoofdtalen van de BRIC-landen objectieve criteria, waar niet iedereen het mee eens hoeft te zijn. Dat is een grote uitbreiding van de huidige negen talen.

De heer *Boudewijn Bouckaert* doet dat af als een autoriteitsargument. Het is niet omdat een criterium objectief is dat het ook relevant is. De voorzitter vergelijkt dat met de minimumlengte van 1,85 meter die Burundi van soldaten eiste toen het door de VN aangeklaagd werd om ook Hutu in het leger op te nemen.

De heer *Kris Van Dijk* zegt dat zijn argument over de Berbers net was gebaseerd op dat van de indieners van het amendement die vonden dat mensen van Arabische en Turkse herkomst gedesavouéerd werden door het Arabisch en Turks niet aan de lijst toe te voegen. Dan zou het immers zo zijn dat al wie niet in de lijst staat, zich achteruitgeschoven voelt. Ook hij benadrukt dat het slechts gaat om een derde taal in de derde graad van het secundair onderwijs. Het is echter zo dat de talennota voorstelt om te starten met de EU-talen en de BRIC-talen. Na evaluatie kan de lijst aangepast worden.

Mevrouw *Ann Brusseel* benadrukt dat niet de regering maar het parlement beslist. Ze ziet ook geen grote problemen daar zowel sp.a als CD&V hebben laten verstaan dat er over de lijst te discussiëren valt en dat Turks, Arabisch en Japans interessant zijn, niet alleen om niemand te desavoueren, maar ook om economische en werkgelegenheidsredenen. Daar kan de regering niet tegen zijn. Ze vermoedt dus dat een aanpassing mogelijk is en dat de minister daar eigenlijk niet zo ontevreden mee zou zijn.

Een ontwerp van decreet wordt door de regering goedgekeurd en dan bij het parlement ingediend; dat is de enige reden voor zijn uitspraak zegt minister *Pascal Smet*.

De heer *Boudewijn Bouckaert* vindt dit geen goed argument.

De heer *Wim Van Dijk* stelt dat de meerderheid altijd kan beslissen om te amenderen. Zijn fractie pleit voor een beperking tot de vier belangrijkste talen, namelijk Nederlands, Frans, Engels en Duits. Hij kan niet akkoord gaan met het voornemen dat wordt verwoord in de toelichting om in OD XXIV nog een aantal mogelijke talen toe te voegen.

Mevrouw *Sabine Poleyn* had nooit gedacht dat Open Vld zoveel kritiek zou hebben op dit voorstel. Het was immers die fractie die er de voorbije jaren voor gepleit heeft om het Chinees een plaats te geven.

Mevrouw *Fientje Moerman* merkt op dat haar fractie niet vraagt om het Chinees weg te laten, maar, meegaande in de logica van de opsomming, vraagt ze om daar een aantal talen aan toe te voegen. Eigenlijk zouden de scholen zelf moeten kunnen kiezen welke vreemde talen ze aanbieden, op voorwaarde natuurlijk dat diegenen die de talen onderwijzen de benodigde bekwaamheidsbewijzen hebben. De keuze kan worden gemaakt op basis van een overlegprocedure in de school waar de ouders, het onderwijzend personeel en de directie bij betrokken zijn. De overheid kan daarop een kwaliteitscontrole uitoefenen. Het is logisch dat men de moedertaal onderwijst. Het is ook maar logisch dat men de nodige aandacht besteedt aan de tweede landstaal. Ook voor een wereldtaal als het Engels kan men de nodige argumenten aanhalen. De scholen zouden de vierde taal echter vrij moeten kunnen kiezen, in functie van lokale omstandigheden zoals de populatie en de vraag. Zo doet men een beroep op de mondigheid van de burger. Zij heeft de indruk dat de overheid in dit geval aan micromanagement doet.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* heeft de indruk dat er in de commissie een draagvlak is voor de werkwijze die door mevrouw Moerman wordt voorgesteld. Daarom suggereert ze dat de meerderheid hierover een nieuw amendement zou indienen. Haar fractie is zeker bereid om dat te steunen.

De heer *Boudewijn Bouckaert* veronderstelt dat een dergelijk voorstel zeker de steun zal krijgen van de N-VA. Inzake de hervorming van het secundair onderwijs heeft deze fractie namelijk gepleit voor de vrijheid van de scholen om de hervormingen al dan niet over te nemen. Dat is een belangrijker keuze dan de keuze van een vierde taal in de derde graad van het secundair onderwijs.

De heer *Kris Van Dijck* heeft de indruk dat mevrouw Moerman vindt dat de zaak in Vlaanderen enggeestig bekeken wordt. Vlaanderen is nochtans een van de weinige regio's waar er zoveel talen onderwezen worden. Dat is een meerwaarde voor onze jongeren. In vergelijking met Frankrijk of de Verenigde Staten hoeft men in Vlaanderen dus helemaal niet verlegen te zijn. Hij vindt dat men zich moet houden aan de brede visie van de talennota.

Mevrouw *Fientje Moerman* ontkent dat ze gezegd heeft dat Vlaanderen enggeestig is. Ze heeft wel gezegd dat de wetgever hier aan micromanagement doet. Men moet leren om de scholen meer vrijheid te geven, zoals ook de N-VA bepleit. De overheid moet een aantal essentiële dingen bepalen en toezien op de kwaliteit. De keuze van de derde en de vierde taal in de laatste twee jaren van het algemeen secundair onderwijs lijkt haar niet zo essentieel dat het door de wetgever moet worden bepaald.

De heer *Kris Van Dijck* vraagt of het dan ook de bedoeling is de keuze van de tweede taal vrij te laten.

Mevrouw *Fientje Moerman* vindt dat men in het secundair onderwijs voor de tweede taal vrij kan kiezen tussen het Frans en het Engels. Het Frans is wel verplicht de tweede taal in het lager onderwijs.

Mevrouw *Ann Brussel* informeert de heer Kris Van Dijck dat er in Frankrijk, en wellicht ook in een aantal regio's van Duitsland, Turks en Arabisch wordt gegeven in het secundair onderwijs.

2.6.3. *Nieuw amendement ingediend op 20 juni*

Mevrouw *Fientje Moerman* heeft een nieuw amendement (nr. 118) ingediend over de keuze van de vierde optionele taal in het aso. De indieners zijn tot het inzicht gekomen dat een lijst met talen eigenlijk een vorm van micromanagement is door het parlement. Om die reden stellen ze voor om alle levende talen als algemene vakken te klasseren. Dat betekent niet dat om het even welke taal ook zal gedoceerd worden. De lesgever moet over de vereiste bekwaamheidsbewijzen beschikken, er moet een draagvlak voor zijn in de school en de participatieregels moeten worden gevolgd. Met dit amendement krijgen de scholen de verantwoordelijkheid om zelf te beslissen.

Minister *Pascal Smet* verklaart zich namens de regering akkoord met dit amendement en stelt de voorzitter gerust dat de formulering technisch correct is.

2.7. *Content and Language Integrated Learning (CLIL)*

De bepalingen over CLIL zijn terug te vinden in artikelen III.34, III.65 en III.68.

2.7.1. *Vragen en opmerkingen van de leden*

Voor mevrouw *Fientje Moerman* is CLIL een algemene term voor een pedagogische onderwijsmethode waar de inhoud van een vak wordt aangeleerd in een andere taal. Sommigen voegen daar aan toe dat de lesgever bij voorkeur een moedertaalspreker is. Bij CLIL is het verwerven van de vreemde taal niet het directe doel van het onderwijs, maar een natuurlijk onderdeel van het onderwijsproces. Dat is de definitie volgens een Finse wetenschapper.

CLIL is dus een pedagogisch project dat elk deel van het onderwijsproces raakt. Het houdt ook een leerlinggerichte benadering in met een permanente interactie tussen leerkracht en leerling, maar ook tussen leerlingen onderling. Actief redeneren bij analogie vormt de basis ervan. Een eerste voordeel is een betere cognitieve ontwikkeling. Onderzoek bewijst immers dat de resultaten in wiskunde erop vooruitgaan. Andere voordelen zijn het eerst impliciete en daarna gradueel geëxpliciteerd leren van de immersietaal en positieve veranderingen in de ontwikkeling van het brein. Terzijde wijst het lid erop dat mensen die meertalig zijn, gemiddeld twee tot vier jaar later de symptomen van Alzheimer ontwikkelen. Meertalige mensen zijn ook creatiever en hebben een positievere houding tegenover andere talen en culturen.

CLIL vereist dus een geïntegreerd curriculum en dwingt de leerkrachten tot vakoverschrijdende samenwerking. Het verschil met het immersieonderwijs is dat daar in een vreemde taal en bij CLIL door een vreemde taal onderwezen wordt. De Vlaamse academici die de proefprogramma's evalueerden, proberen een kwantitatief verschil in te voeren. Immersieonderwijs zou volgens hen veel meer uren onderwijs in de vreemde taal omvatten. Dat lijkt het lid niet meer dan een academische rechtvaardiging van het Vlaamse compromis in OD XXIII.

De heer Fred Genesee, de schrijver van een onderwijsstandaardwerk, stelt dat elk onderwijs waarbij minder dan de helft van de lessen in een andere taal worden onderwezen, eigenlijk veredeld taalonderwijs is. Dat leidt het lid tot de conclusie dat OD XXIII geen CLIL invoert maar wel een verbeterd en intensiever vreemdetaalonderricht. De minister heeft via zijn gevolmachtigde de Raad van State ervan trachten te overtuigen om CLIL als een pedagogische methode te benaderen. Dat blijkt uit het advies van de Raad van State (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2066/1, p. 305) maar de gevolmachtigde hanteert daarbij een tweeslachtige redenering. Enerzijds is CLIL een onderwijsaangelegenheid, een leer-methode die buiten de taal de inhoud van een vak bijbrengt, maar anderzijds reduceert de gemachtigde CLIL tot vreemdetalenonderricht, eventueel geïntegreerd met zaakvakken. Tot slot stelt hij ook dat de beperkingen in de regeling het behoud van de onderwijstaal waarborgen.

Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat de Raad van State concludeert dat CLIL niet gaat over het taalgebruik in onderwijs. Daar is Vlaanderen immers niet bevoegd voor en voor Brussel en de faciliteitengemeenten moet dat geregeld worden in een wet met bijzondere meerderheid. De Raad van State ziet CLIL als een regeling van het onderwijs in vreemde talen en rechtvaardigt dat met de voorwaarden van OD XXIII, onder meer het maximum van 20%. In het decreet van 11 mei 2007 van de Franse Gemeenschap waar de Raad van State ook advies over uitbracht, kan tot 75% worden gegaan.

Voor Open Vld is de regeling in OD XXIII te beperkt en komt ze te laat. De partij stelt nu bij amendement (nr. 48, 54 en 56) voor om maximum de helft van het curriculum in de vreemde taal te laten onderwijzen. Het is aan de school om daarvoor een project

uit te werken. Het ontwerp van decreet gaat eraan voorbij dat CLIL een pedagogische methode is en geen veredeld vreemdetalenonderwijs, en dat terwijl Vlaanderen in de VUB de experts bij uitstek voor CLIL in huis heeft.

Een tweede bezwaar is dat het ontwerp het paard achter de wagen spant door pas in het secundair onderwijs met CLIL te beginnen. De pedagogische methode van onderricht in twee talen start best op jonge leeftijd. In de Franse Gemeenschap gebeurt dat vanaf de kleuterschool en sinds 1998. Ook daar ziet het lid een gemiste kans in: door die dertien jaar ervaring had Vlaanderen heel wat vergissingen kunnen vermijden en stadia overslaan. De Vlaamse kinderen zullen het moeten doen met spelletjes spelen en liedjes zingen in een andere taal.

Sommigen zien in de diversiteit van de schoolpopulatie een argument om in Vlaanderen niet onmiddellijk met CLIL te beginnen, wat volgens de spreker een rare gedachtenkronkel is. Het is een combinatie van de argumenten van diegenen die CLIL als elitair beschouwen, extreem gezegd vinden dat niemand een vreemde taal mag leren zolang het laatste migrantenkind niet perfect Nederlands spreekt en van diegenen die het collectieve trauma van de Franstalige dominantie nog niet verteerd hebben. Voor alles en liefst uitsluitend willen beide groepen in het basisonderwijs Nederlands of misschien zelfs Verkelingsvlaams onderwezen zien.

Dat gaat voorbij aan wetenschappelijke bevindingen van onder meer professor Jim Cummins in zijn boek 'Language, power and pedagogy: Bilingual children in the crossfire'. Hij maakt een onderscheid tussen twee niveaus van taalbeheersing: het beheersingsniveau dat volstaat voor huis-, tuin- en keukentaal en het beheersingsniveau dat nodig is om abstracte begrippen te hanteren. Basic interpersonal communicative skills (BICS) worden relatief snel verworven, op twee jaar, Cognitive academic language proficiency (CALP) vergen vijf tot acht jaar. Cummins ontwikkelde daarnaast het interdependentieprincipe: de kennis van de eerste en de tweede taal is afhankelijk van elkaar, de kennisverwerving en de -opslag gebeurt in beide talen. De vaardigheid om beide talen te begrijpen en zich erin uit te drukken ligt daaraan ten grondslag. Dat kan pas met een voldoende taalvaardigheid in beide talen. Migrantenkinderen hebben dus een goede kennis nodig van hun thuistaal om erop verder te kunnen bouwen. Jammer dat het ontwerp dus ook de deur sluit voor de scholen die via de moedertaal de Nederlandse taalbeheersing willen verbeteren.

Heel wat andere landen en regio's hebben al CLIL-onderwijs: Canada, de Franse Gemeenschap en 13 van de 15 benchmarkregio's en landen waar Vlaanderen zich volgens ViA aan wil toetsen. In Nederland bieden 127 van de 650 secundaire scholen tweetalig onderwijs aan meer dan 20.000 leerlingen. In de lagere jaren wordt 50% van het curriculum in een andere taal aangeboden.

Het lid zou hier uren over kunnen doorgaan maar houdt het verder bij haar opmerkingen over het ontwerp. Goed is dat onderricht in een vreemde taal mogelijk wordt, hoewel dat beperkt blijft. Daarnaast komen er kwaliteitsstandaarden zoals er ook in Nederland gelden. Nadeel is dat die standaarden niet van onderuit groeien maar door de Vlaamse Regering opgelegd worden. Positief is dan weer dat CLIL niet, zoals in de Franse Gemeenschap of in Nederland, alleen in algemeen vormend, maar ook in deeltijds, technisch, kunst- en beroepsonderwijs mogelijk wordt. Recent wetenschappelijk onderzoek bewijst dat de projectgerichte en leerlinggerichte benadering van CLIL nog meer succes heeft in die types van onderwijs. Er is geen enkele reden om leerlingen die een beroep leren uit te sluiten van taalverwerving.

Minder goed is dat Vlaanderen CLIL rijkelijk laat invoert en pas laat in het curriculum. Ook met de beperking van de talen is het lid het oneens. De kwaliteitstandaard wordt opgelegd door de Vlaamse Regering. De aanwerving van specifiek geschoolde en

bekwame leerkrachten wordt strak ingeperkt en ondergeschikt aan de rechten van de in dienst zijnde personeelsleden. Dat is de reden waarom de vakbonden ermee akkoord gingen. Open Vld wil eigenlijk wel dat die rechten wijzigen, maar heeft er geen amendement over ingediend omdat een parlementaire pennentrek niet volstaat om zulke gevoelige discussie te beslechten. Dat neemt niet weg dat het een school kan hinderen om het meest geschikte personeel voor CLIL in te zetten.

Een zesde bezwaar is dat de planlast opnieuw verhoogt, omdat ondanks alle ingebouwde kwaliteitsgaranties en voorwaarden de school nogmaals vooraf een goedkeuring moet krijgen. CLIL had meer verdiend dan de beperkte bepalingen in OD XXIII, maar het is in ieder geval een begin.

Het amendement strekt ertoe 50% onderwijs in de vreemde taal mogelijk te maken, wat vergelijkbaar is met de praktijk in Nederland en de Franse Gemeenschap. Daarnaast willen de indieners de eis tot voorafgaande goedkeuring schrappen, er zijn voldoende andere garanties, onder meer dat de school haar beleid ter zake moet expliciteren en dat de kwaliteit gecontroleerd wordt. Voor het overige legt Open Vld zich neer bij wat de regering voorstelt, zodat toch een beperkte vorm van CLIL mogelijk wordt. Het legaliseert trouwens een praktijk die in sommige scholen al ingang gevonden heeft. CLIL is ook goed voor kinderen wier ouders niet over de mogelijkheid beschikken om hen naar het buitenland of naar een Franstalige, Europese of internationale school te sturen.

De verschillende aanpak in Wallonië en Vlaanderen stoelt in een andere interpretatie van het begrip gelijke kansen. Vlaanderen is tegen CLIL tot iedereen voldoende Nederlands beheerst, de Franse Gemeenschap vindt dat elke leerling, van welke afkomst dan ook, door het onderwijs tweetalig moet kunnen worden. Open Vld hangt die laatste visie aan. De partij vindt het goed dat CLIL er komt, maar had graag meer gezien met minder planlast en meer vertrouwen in de school. Open Vld heeft geen amendement ingediend voor CLIL in het lager onderwijs omdat dat niet zo maar te regelen valt in een verzameldecreet.

Mevrouw *Kathleen Helsen* weet dat tijdens de onderhandelingen beslist was dat de regering slechts vier kwaliteitsvoorwaarden zou opleggen. Ze vraagt waarom de regering van de onderhandelingsafspraken afgeweken is na het advies van de Raad van State. In de evaluatie van de proefprojecten CLIL leest het lid dat het momenteel niet nodig is om het percentage les in een vreemde taal op te drijven. De nota stelt wel dat bij een verhoging van dat percentage CLIL best ook mogelijk wordt van in het basisonderwijs. Ze vraagt mevrouw Moerman of het dan niet beter is de bepalingen van ontwerp te behouden tot dat realiteit wordt.

Mevrouw *Fientje Moerman* vindt die vraag terecht, maar verwijst naar Nederland waar CLIL ook begint in het secundair onderwijs met de mogelijkheid van 50% van het curriculum in een vreemde taal. Die norm is trouwens, zoals die in het ontwerp, een maximumpercentage. De school kan het percentage aanbieden dat ze zinvol acht. Daarbij komt nog dat de zaakvakken alleen kunnen gegeven worden in een taal waar de leerlingen veel mee in contact komen, zoals het Engels, of waar ze les in kregen in het basisonderwijs, zoals het Frans.

Voor Vlaams Belang betekent CLIL een inbreuk tegen het principe dat zaakvakken in het Nederlands moeten worden gegeven, aldus de heer *Wim Van Dijk*. Hij neemt aan dat de CLIL-pedagogiek breder is dan wat het ontwerp vastlegt, maar het is duidelijk dat de regering de regeling maar door de Raad van State kan krijgen als ze gepresenteerd wordt als een uitbreiding van het gewone taalonderwijs. De raad oordeelde dat het ontwerp geen inbreuk vormde tegen de taalwetgeving gezien het beperkte percentage en de strikte voorwaarden en de equivalentieregeling. Vlaams Belang ziet het echter niet als een organisatie van het onderwijs maar wel degelijk als een eerste stap in het verlaten van het Nederlands

als onderwijstaal. Ook in het hoger onderwijs is het lesgeven in een andere taal gaandeweg uitgebreid. Het pleidooi van Open Vld voor een groter percentage en voor CLIL in het basisonderwijs staat dat vermoeden. Hij vreest ook dat het equivalentiemechanisme in de toekomst minder strikt zal worden. Vlaams Belang heeft dan ook amendementen (nr. 47, 53 en 55) ingediend om alle artikelen voor CLIL uit het ontwerp te halen.

De heer *Boudewijn Bouckaert* betreurt dat er niet meer tijd is voor deze discussie. De uiteenzetting van mevrouw Moerman bestempelt hij als interessant, maar niet helemaal overtuigend. CLIL mag dan voor de wetenschap een pedagogische methode zijn, het parlement houdt zich bezig met beleid. In Vlaanderen is de kennis van het Nederlands voor alle leerlingen prioritair, pas in tweede instantie is een zo ruim mogelijke talenkennis het doel. CLIL kan daar een methode voor zijn. De Franse Gemeenschap ziet dat anders. De heer Bouckaert stelt in vraag of daar een draagvlak voor is in Vlaanderen.

Het amendement van Open Vld geeft de heer Bouckaert de indruk dat deze partij teruggrijpt naar een oude liberale traditie veruitwendigd in de betoging voor *Gand Français* van 1923. Het grote verschil met het Frans is dat het voortbestaan ervan minder bedreigd wordt dan van het Nederlands. Philippe Van Parijs die talen als netwerken ziet, wijst op de natuurlijke tendens te investeren in de grootste netwerken. Wat zeker in de marges van het taalgebied maakt dat het Nederlands, sowieso een kleiner netwerk dan het Frans, bewaakt moet worden. De voorzitter is het dus eens met de Vlaamse beleidslijn dat het Nederlands vooreerst verworven moet zijn vooraleer vreemde talen te onderrichten. Door dit idee te verlaten, verzwakt Open Vld volgens de voorzitter zijn stellingen. De heer Bouckaert ziet CLIL dus als gewone taalverwerving met cognitieve bijeffecten. Het lid oppert voorts de vraag of 50% onderricht in een andere taal in de rand rond Brussel niet zal bijdragen tot de verfransing daar. CLIL moet voor hem ook beperkt blijven tot talen die relevant zijn voor de Vlaamse leerlingen, enkel Frans, Engels en Duits, geen Spaans.

Hij is het er echter mee eens dat de regeling te beperkt is, en wil een uitbreiding tot 40% van het curriculum, waarvan maximum 20% in één vreemde taal, bijvoorbeeld 20% Frans en 20% Duits. Kortom, een versterking van het immersieonderwijs. Voor de heer Bouckaert is drietaligheid voor het grootste deel van de bevolking haalbaar.

2.7.2. *Antwoorden van de minister*

Minister *Pascal Smet* is blij dat ook mevrouw Moerman erkent dat de invoering van CLIL een belangrijke stap is. Haar evaluatie van negatieve en positieve punten is relatief, want hangt af van de invulling in praktijk. Dat CLIL nog niet in het basisonderwijs mogelijk wordt, komt omdat er nog discussie is over het nut en de praktische organisatie daarvan. De minister is er niet tegen, maar zowel de politieke als de onderwijswereld vinden het onvoldragen. Dat CLIL niet eerder ingevoerd is, kan deze regering niet verweten worden. Introductie vanaf 12 jaar vindt de minister niet laat in het curriculum. Op dat moment worden de leerlingen verondersteld voldoende Nederlands te kennen.

20% van het curriculum zijn enkel zaakvakken, wat maakt dat samen met de taalvakken tot 40% van het curriculum in een andere taal wordt gegeven. Dat is een aanzienlijk percentage, de minister wil eerst de impact ervan evalueren vooraleer aan uitbreiding te denken. Hoewel mevrouw Moerman daar vanuit theoretisch oogpunt aan twijfelt, zal het in praktijk zeker het echte CLIL zijn. De benaming staat trouwens in de decreettekst, dus er is geen discussie over mogelijk.

De kwaliteitstandaard zou eerst in een besluit geregeld worden, maar na opmerkingen van de Raad van State werd dit ingeschreven in het ontwerp van decreet. Het stelt dat de regering alleen maar bepalingen zal uitvaardigen over: de competenties en de taalkennis van het personeel, de communicatie met ouders en jongeren, de inpassing in een coherent

talenbeleid, het monitoren van de resultaten, waaronder de leerwinst, en een stappenplan om CLIL in te voeren. Als die aspecten te omvangrijk geregeld worden, bestaat inderdaad het risico op planlast. De minister wil het echter beperken tot de minimum kwaliteitsstandaarden nodig om het vertrouwen in het onderwijs te behouden. Belangrijk is dat de regering niet meer kan verplichten dan de domeinen opgesomd in het ontwerp. En dat is tegelijk het minimum. CLIL mag immers geen gril zijn: een school, directie, leerkrachten maar tot op zekere hoogte ook leerlingen en ouders, moeten er weldoordacht voor kiezen.

De leerkrachtenbanen zijn strikt geregeld. Het ontwerp stelt gewoon dat de rechtspositieregeling van de leerkrachten behouden blijft. Na afloop van het loopbaandebat zullen de bekwaamheidsbewijzen herzien worden, niet in dit ontwerp.

De minister vat samen dat het wel degelijk om CLIL gaat. Het percentage vreemde talen is in praktijk tot 40%. CLIL is een grote stap voorwaarts, die uiteraard gemonitord moet worden. De voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, zijn echt de logische minima. De heer Wim Van Dijck maant hij aan om mee te gaan met zijn tijd. Meertaligheid is in het belang van de Vlaamse kinderen en de kwaliteit van het onderwijs. Vlaanderen heeft de keuze om zich te voegen bij de talrijke andere landen die meertalig onderwijs hebben, of stil te staan.

2.7.3. *Replieken*

Mevrouw *Fientje Moerman* benadrukt dat niemand in twijfel trekt dat iedereen die hier woont, Nederlands moet kennen. Ze pleit er echter voor om scholen de vrijheid te geven kinderen te alfabetiseren in een andere taal als dat hen helpt het Nederlands te leren. De uiteenzettingen van sommige leden bewijzen dat het trauma waarover ze het had, nog onderhuids voortwoekert. Maar dat is geen reden om haar of andere leden van haar fractie ervan te beschuldigen om terug te willen naar Franstalig onderwijs, trouwens een zware beschuldiging aan het adres van de dochter van de voorzitter van het Willemsfonds. Daarnaast is ze er niet van overtuigd dat, als CLIL in het basisonderwijs mogelijk wordt, Frans de eerstgekozen taal zou zijn.

Dat CLIL een onderwijsmethode is, is zeker geen theoretisch concept. CLIL is immers gebaseerd op de praktijk in andere landen. Ze pleit niet voor het opleggen van een systeem, maar voor vertrouwen in de scholen. Ze legt er zich bij neer dat het voortschrijdend inzicht is, maar hoopt dat de openbaring snel geschiedt.

Als hij verder wil gaan dan bestaande initiatieven legaliseren, zal de minister de specifieke CLIL-methodiek ook een plaats moeten geven in de lerarenopleiding, net zoals de Franse Gemeenschap dat doet voor het immersieonderwijs.

Dat scholen hun intenties moeten expliciteren is vanzelfsprekend, maar het getuigt wel van wantrouwen dat zij vooraf goedkeuring voor hun plan moeten vragen. Open Vld meent dat het volstaat dat aan alle decretaal bepaalde kwaliteitspunten wordt voldaan en stelt bij amendement voor om die bijkomende goedkeuring te schrappen.

Minister *Pascal Smet* vindt het logisch dat de Vlaamse Gemeenschap nakijkt of een CLIL-plan in orde is, net zoals ze dat doet met een leerplan. Als een school 20% van de zaakvakken in een andere taal gaat geven, past zij haar leerplan toch fundamenteel aan? Op vraag van de heer *Boudewijn Bouckaert* verklaart minister *Pascal Smet* dat een school daarvoor niet de hele leerplanprocedure hoeft te doorlopen. De aanpak is flexibel. Mevrouw *Fientje Moerman* behoudt haar twijfels. Als dit toch al volgt uit de bestaande leerplanregeling, waarom wordt het dan nog eens expliciet in het ontwerp opgenomen? Minister *Pascal Smet* verzekert dat de maatregel de planlast juist vermindert.

Ook mevrouw *Kathleen Helsen* heeft vragen bij de toevoeging. Plannen en opvolging zijn instrumenten van kwaliteitszorg en geen elementen van de kwaliteitsstandaard zelf, want dat is een bepaling waarin duidelijk wordt gemaakt welke resultaten gehaald moeten worden.

Mevrouw *Katleen Martens* wil weten wat er gebeurt als de klassenraad negatief adviseert over het volgen van het CLIL-traject door een bepaalde leerling. Zij is bang dat ouders dan een gerechtelijke procedure opstarten. Minister *Pascal Smet* antwoordt dat slechts een zeer kleine minderheid zo iets doet, maar het zijn die uitzonderingen die de pers halen. Scholen met een goede dialoog tussen directie, leerkrachten en ouders hebben dat soort problemen niet. De stijging van het aantal klachten is zeer licht en hij wil ze niet aanmoedigen. Er zal moeten opgevolgd worden hoe een en ander in de praktijk loopt.

Mevrouw *Fientje Moerman* begrijpt de opmerking van mevrouw Martens. Het ontwerp spreekt alleen over de ouders, terwijl men in Nederland vooraf ook heel diep peilt naar de motivatie van het kind. Zij gaat ervan uit dat de minister de wil van het kind zo vanzelfsprekend vindt dat hij hem niet in het ontwerp opnam. Mevrouw *Katleen Martens* treedt haar bij. Het mag geen prestigeproject voor ouders worden. De heer *Boudewijn Bouckaert* vindt de dreiging van gerechtelijke procedures geen argument tegen de beslissing van de klassenraad, die de hele leerling ziet.

3. Artikelsgewijze bespreking

Hoofdstuk I. Inleidende bepalingen

Artikel I.1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Hoofdstuk II. Basisonderwijs

Artikel II.1

Amendement nr. 102 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe punt 1° te schrappen.

Voor alle opmerkingen over de artikelen en amendementen over het huisonderwijs, zie 2.2.

Amendement nr. 102 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel II.2

Voor alle opmerkingen over screening niveau onderwijstaal, taaltraject en taalbad, zie 2.3.

Het artikel wordt aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel II.3

Amendementen nr. 23 en 24 van de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Wienen strekken ertoe artikel II.3 te wijzigen. Voor alle opmerkingen over de amendementen en de artikelen over screening niveau onderwijstaal, taaltraject en taalbad, zie 2.3.

De amendementen nr. 23 en 24 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 6 onthoudingen.

Artikelen II.4 en II.5

Over de taalproef werden opmerkingen gemaakt bij de bespreking van het taaltraject en taalbad, zie 2.3.

De artikelen worden aangenomen met 12 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Artikel II.5/1 (nieuw artikel II.6)

Amendement nr. 25 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck, de dames Goedele Vermeiren en Fatma Pehlivan, de heer Jos De Meyer en mevrouw Sabine Poleyn strekt ertoe een artikel II.5/1 in te voegen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* leest de verantwoording voor.

Amendement nr. 25 wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een artikel II.5/1 (nieuw artikel II.6) wordt ingevoegd.

Artikel II.6 (vernummerd artikel II.7)

Voor alle opmerkingen over screening niveau onderwijstaal, taaltraject en taalbad, zie 2.3.

Het artikel wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Artikel II.7 (vernummerd artikel II.8)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Artikel II.8 (vernummerd artikel II.9)

Amendement nr. 103 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe artikel II.8 te schrappen.

Amendement nr. 26 voorgesteld door de dames Kathleen Helsen, Sabine Poleyn en Kathleen Deckx, de heren Paul Delva, Willy Segers en Kris Van Dijck en mevrouw Fatma Pehlivan strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 26bis/1 in paragraaf 2 punt 3° te vervangen.

Voor alle opmerkingen over de amendementen en de artikelen over huisonderwijs, zie 2.2.

Amendement nr. 103 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

Amendement nr. 26 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding. Het aldus gewijzigde artikel wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel II.9 (vernummerd artikel II.10)

Amendement nr. 104 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe artikel II.9 te schrappen.

Amendement nr. 116 van de heer Boudewijn Bouckaert strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 26bis/2 paragraaf 1 te vervangen. Amendement nr. 99 van dezelfde indier wordt ingetrokken.

Voor alle opmerkingen over de amendementen en de artikelen over huisonderwijs, zie 2.2.

Amendement nr. 104 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

Amendement nr. 116 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 1 bij 4 onthoudingen.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5 bij 2 onthoudingen.

Artikel II.10 (vernummerd artikel II.11)

Amendement nr. 105 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe artikel II.10 te schrappen.

Voor alle opmerkingen over de amendementen en de artikelen over huisonderwijs, zie 2.2.

Amendement nr. 105 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

Het artikel wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel II.11 (vernummerd artikel II.12)

Amendement nr. 106 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe artikel II.11 te schrappen.

Voor alle opmerkingen over de amendementen en de artikelen over huisonderwijs, zie 2.2.

Amendement nr. 106 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Artikel II.12 (vernummerd artikel II.13)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel II.13 (vernummerd artikel II.14)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen tegen 1 bij 5 onthoudingen.

Artikelen II.14 en II.15 (vernummerde artikelen II.15 en II.16)

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Artikel II.16 (vernummerd artikel II.17)

Amendement nr. 27 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck, de dames Goedeke Vermeiren en Fatma Pehlivan, de heer Jos De Meyer en mevrouw Sabine Poleyn strekt ertoe artikel II.16 te vervangen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* leest het amendement en de verantwoording voor.

Amendement nr. 27 en het aldus gewijzigde artikel worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikelen II.17 en II.18 (vernummerde artikelen II.18 en II.19)

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Artikel II.19 (vernummerd artikel II.20)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel II. 20 (vernummerd artikel II.21)

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel II.21 (vernummerd artikel II.22)

Amendement nr. 28 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe artikel II.21 te schrappen.

Amendement nr. 29 voorgesteld door de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten, Fientje Moerman en Ann Brusseel strekt ertoe punt 1° te vervangen.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* meent dat Vlaanderen nood heeft aan een versnelling in het vreemdetalenonderwijs. In het buitenland staat Vlaanderen bekend om zijn vreemdetalenonderwijs. Ondertussen is het echter ter plaatse blijven trappelen, terwijl er in een aantal andere landen beslist is om veel vroeger te beginnen met vreemde talen. De maatregel in dit ontwerp van decreet is een kleine stap in de goede richting, maar het ontbreken van een verplichting zal aanleiding geven tot twee snelheden. Sommige scholen zullen in het derde leerjaar starten met een tweede taal en andere pas in het vijfde leerjaar. Dat zal problemen opleveren voor kinderen die van school veranderen. De eindtermen blijven ook dezelfde. Dat is een gemiste kans.

Daarom wil Open Vld het leergebied Frans verplichten vanaf het derde jaar gewoon lager onderwijs in scholen buiten het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Ze denkt dat er nog weinig bezwaren kunnen zijn tegen de verplichte vervroeging van het tweedetaalonderwijs. Het inzetten van vakleerkrachten kan op organisatorisch vlak een positief element zijn. Voor haar voorstellen heeft ze ooit al eens de steun gekregen van de sp.a-fractie. Ze vraagt zich af of dat vandaag opnieuw het geval zal zijn. Verder wil mevrouw Vanderpoorten weten hoe de voorwaarde dat de leerlingen de onderwijstaal voldoende moeten beheersen, gecontroleerd zal worden.

Minister *Pascal Smet* vindt dat de school het best geplaatst is om dat te beoordelen. Eventuele problemen zullen worden vastgesteld door de inspectie.

De heer *Wim Van Dijck* vraagt zich af of dat beslist zal worden per leerling of per klas.

Minister *Pascal Smet* antwoordt dat dit globaal zal bekeken worden. Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* vindt die voorwaarde overbodig.

De heer *Wim Van Dijck* licht toe dat het amendement van zijn fractie ertoe strekt om dit artikel te schrappen. Zijn fractie is voor het behoud van de bestaande situatie. Niet het tijdstip waarop men begint met een tweede taal is bepalend, maar de kwaliteit van het taalonderwijs.

Mevrouw *Ann Brusseel* stelt vast dat bepaalde opmerkingen niet wetenschappelijk verantwoord zijn. De heer *Wim Van Dijck* vindt dat de leerlingen in de eerste plaats het Nederlands goed moeten beheersen. Dat geldt zowel voor de moedertaalsprekers als voor de anderstaligen. Mevrouw *Ann Brusseel* benadrukt dat het ene het andere niet uitsluit.

De heer *Wim Van Dijck* merkt op dat er ook wetenschappelijke studies zijn waaruit blijkt dat het onderwijs van het Nederlands belangrijker is dan het vreemdetalenonderwijs. Vlaanderen mag zich inderdaad beroemen op een goede kennis van vreemde talen, zoals Open Vld stelt. Het kan natuurlijk nog altijd beter. Er is wel een probleem met de kwaliteit van het vreemdetalenonderwijs. In de tweede en de derde graad van het secundair onderwijs worden er niet eens meer examens afgenomen van de taalvakken. Daaraan moeten we in de eerste plaats iets doen.

Amendement nr. 28 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 29 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 4.

Het artikel wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 6.

Artikelen II.22 en II.23 (vernummerde artikel II.23 en II.24)

Voor alle opmerkingen over de inhoud van de leerplannen godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing, zie 2.4.

De artikelen worden aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel II.24 (vernummerd artikel II.25)

Amendement nr. 30 voorgesteld door de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten, Fientje Moerman en Ann Brusseel strekt ertoe dit artikel te vervangen.

Amendement nr. 31 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 57ter de vijfde en de zesde zin te schrappen.

Amendementen nr. 1 tot en met 4 voorgesteld door mevrouw Elisabeth Meuleman strekken ertoe dit artikel te wijzigen.

Voor alle opmerkingen over de amendementen en de artikelen over de financiële bijdrage voor de erkenning van de gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma, zie 2.5.

Amendementen nr. 30, 31 en 2 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Amendementen nr. 1, 3 en 4 worden verworpen met 11 stemmen tegen 4.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel II.25 (vernummerd artikel II.26)

Het artikel wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel II.25/1 (nieuw artikel II.28)

Amendement nr. 32 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck, de dames Goedeke Vermeiren en Fatma Pehlivan, de heer Jos De Meyer en mevrouw Sabine Poleyn strekt ertoe een artikel II.25/1 in te voegen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* verduidelijkt dat de specifieke programmatieregeling van het buitengewoon basisonderwijs het mogelijk maakt om scholen in te richten in het kader van de vrije keuze. Concreet komt de regeling erop neer dat als er van een bepaalde groep geen enkele buitengewone basisschool is in Vlaanderen, men kan gebruikmaken van lagere uitzonderingsnormen. Die regel wordt nu versoepeld door per provincie te werken.

Het amendement nr. 32 wordt eenparig aangenomen. Een nieuw artikel II.28 wordt ingevoegd.

Artikel II.25/2 (nieuw artikel II.27)

Amendement nr. 33 voorgesteld door de dames Helga Stevens, Kathleen Deckx, Kathleen Helsen en Sabine Poleyn, de heren Kris Van Dijck en Paul Delva en mevrouw Fatma Pehlivan strekt ertoe een artikel II.25/2 in te voegen.

Mevrouw *Helga Stevens* legt uit dat haar amendementen de basis leggen voor tolken Vlaamse Gebarentaal en schrijftolken in het gewone onderwijs. Die vorm van hulp voor dove en slechthorende leerlingen bestaat al, maar is beperkt. Met rechtszaken is er al een uitbreiding afgedwongen. De eerste experimenten met de ondersteuning dateren van midden de jaren negentig. Eindelijk wordt de ondersteuning nu decretaal verankerd. Dat is een belangrijke stap naar een gelijkwaardige toegang tot onderwijs voor dove en slechthorende leerlingen en studenten.

De amendementen wijzigen de basis voor de speciale onderwijsleermiddelen voor het basisonderwijs (amendement nr. 33), het secundair onderwijs (amendement nr. 52), het hoger onderwijs (amendement nr. 74 en 75) en het volwassenenonderwijs (amendement

nr. 96) met als doel tolken Vlaamse Gebarentaal en schrijftolken toe te voegen. Het eerste amendement zorgt ervoor dat tolken ook in het basisonderwijs mogelijk worden. Voorheen was het in het gewoon onderwijs beperkt tot het secundair of hoger onderwijs. Bij het begin van de experimentele periode gingen onderwijs en doelgroep er immers van uit dat jonge kinderen nog te weinig de Vlaamse Gebarentaal kenden om het volle voordeel uit een tolk te halen. Daarbij kwam nog een tolkentakort.

Ondertussen is de situatie anders, er worden substantieel meer tolkuren toegekend en de schrijftolken hebben ingang gevonden. Het klopt dat jonge dove of slechthorende kinderen een beperktere gebarenschat hebben, maar ook de horende kinderen hebben een beperktere woordenschat. Leerkrachten houden in hun woordgebruik daarmee rekening.

De ondersteuning door een tolk is een redelijke aanpassing, waarmee bedoeld wordt dat ze bruikbaar is voor de persoon met een handicap. Een onredelijke aanpassing hoeft de overheid niet te faciliteren of te subsidiëren. De bruikbaarheid mag getoetst worden, maar de toetsing van hulpmiddelen met een duidelijke relatie tussen de handicap en het hulpmiddel moet op individuele basis gebeuren, meer bepaald nagaan of de aanpassing redelijk is voor de persoon met een handicap in een welbepaalde situatie. De toetsing zal deel uitmaken van de procedure voor de aanvraag en de toekenning die de Vlaamse Regering nog zal uitwerken. Die procedure zal gebruikt worden voor alle mogelijke speciale onderwijshulpmiddelen. Een vzw wordt bevoegd voor het aanduiden en doorverwijzen van de tolken. De vzw krijgt subsidies voor haar werking en voor de lonen van de tolken. De regering zal bij besluit de verdere voorwaarden uitwerken. Leerlingen die voldoen aan de criteria, zullen een aanvraagprocedure doorlopen.

Voorts wordt ook een 70%-tolkondersteuning mogelijk voor een leerling in het secundair onderwijs of studenten in het hoger onderwijs. Gezien het tolkentakort zal dat stapsgewijs gerealiseerd worden. In 2015-2016 is er een evaluatie van de wijzigingen gepland, waarna zo nodig kan worden bijgestuurd. Daarnaast benadrukt het lid dat dove studenten nu toegang krijgen tot alle vormen van hoger onderwijs. Ze krijgen dezelfde keuzevrijheid als horende leerlingen.

Het amendement nr. 33 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw artikel II.27 wordt ingevoegd.

Artikelen II.26 tot II.33 (vernummerde artikelen II.29 tot II.36)

Deze artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikelen II.33/1 en II.33/2 (nieuwe artikelen II.37 en II.38)

Amendementen nr. 34 en 35 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck, de dames Fatma Pehlivan en Goedele Vermeiren, de heer Jos De Meyer en mevrouw Sabine Poleyn strekken ertoe een artikel II.33/1 en II.33/2 in te voegen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* legt uit dat de amendementen ertoe strekken dat elke basisschool binnen de haar toegekende omkadering niet alleen een zorgbeleid, maar ook een gelijkheidskansenbeleid voert.

Amendementen nr. 34 en 35 worden aangenomen met 12 stemmen tegen 3. Twee nieuwe artikelen II.33/1 en II.33/2 worden ingevoegd.

Artikelen II.34 tot II.35 (vernummerde artikelen II.39 tot II.40)

Deze artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel II.36 (vernummerd artikel II.41)

Amendement nr. 36 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heren Kris Van Dijck en Paul Delva, de dames Sabine Poleyn en Fatma Pehlivan en de heer Willy Segers strekt ertoe dit artikel te vervangen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* verwijst naar de verantwoording bij het amendement.

Het amendement nr. 36 en het aldus gewijzigde artikel worden eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel II.37 (vernummerd artikel II.42)

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel II.38 (vernummerd artikel II.43)

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Hoofdstuk III. Secundair onderwijs

Artikel III.1

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel III.2

Amendement nr. 107 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe punt 1° te schrappen.

Voor alle opmerkingen over de artikelen en amendementen over het huisonderwijs, zie 2.2.

Amendement nr. 107 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 3 onthoudingen.

Artikelen III.3 tot III.6

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel III.7

De heer *Wim Van Dijck* vraagt waarom de aansprakelijkheid van de overheid als die een fout maakt, uit dat artikel van de Codex Secundair Onderwijs geschrapt is.

Minister *Pascal Smet* weet dat als de overheid aan de basis van een fout ligt, er niet teruggevorderd wordt. Dat is een algemene regel.

De heer *Boudewijn Bouckaert* legt uit dat er een algemeen juridisch principe bestaat dat wat te veel ontvangen is – ook al is dat door een fout van de overheid – terugbetaald moet worden. Als de betrokkene dan schade kan aantonen van het ontvangen en terugbetalen, kan hij die wel van de overheid vorderen (artikel 1382 Burgerlijk Wetboek). Daar kan natuurlijk in een reglement van worden afgeweken.

Minister *Pascal Smet* zegt dat de schrapping gewoon bedoeld is om de formulering gelijk te maken aan het decreet Basisonderwijs. Zelfs als noch het inrichtende bestuur, noch het personeelslid een fout gemaakt heeft, kan de overheid het teveel betaalde bedrag terugvorderen. Dat geldt ook in andere domeinen en hoeft dus geen deel uit te maken van een codex. In de weinige gevallen dat het voorkomt, wordt dat per geval beoordeeld, rekening houdende met het redelijkheidsprincipe. Een overheid kan dus nog steeds oordelen dat een terugvordering niet wenselijk of onrechtvaardig is. Ze vraagt daarop de minister over de terugvordering te beslissen.

De heer *Wim Van Dijck* gaat akkoord met een afstemming tussen het decreet Basisonderwijs en de Codex Secundair Onderwijs.

Het artikel wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel III.8

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Artikelen III.9 en III.10

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel III.11

Amendement nr. 37 voorgesteld door de dames *Kathleen Deckx* en *Kathleen Helsen*, de heer *Kris Van Dijck*, de dames *Goedele Vermeiren* en *Fatma Pehlivan*, de heer *Jos De Meyer* en mevrouw *Sabine Poleyn* strekt ertoe artikel III.11 te vervangen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* verwijst naar de verantwoording van het amendement nr. 27.

Amendement nr. 37 en het aldus gewijzigde artikel worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen bij 1 onthouding.

Artikelen III.12 tot III.14

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel III.15

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel III.16

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikelen III.17 en III.18

Amendementen nr. 108 en 109 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekken er respectievelijk toe artikelen III.17 en III.18 te schrappen.

Voor alle opmerkingen over de artikelen en amendementen over het huisonderwijs, zie 2.2.

Amendementen nr. 108 en 109 worden verworpen met 10 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 3 onthoudingen.

Artikel III.19

Amendement nr. 110 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe artikel III.19 te schrappen.

Amendement nr. 38 voorgesteld door de dames Sabine Poleyn en Kathleen Deckx, de heren Kris Van Dijck en Paul Delva, de dames Kathleen Helsen en Fatma Pehlivan en de heer Willy Segers strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 110/29 in paragraaf 2 punt 3° te vervangen.

De heer *Boudewijn Bouckaert* trekt zijn amendement nr. 39 in.

Voor alle opmerkingen over de artikelen en amendementen over het huisonderwijs, zie 2.2.

Amendement nr. 110 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

Amendement nr. 38 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 4. Het aldus gewijzigde artikel wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel III.20

Amendement nr. 111 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe artikel III.20 te schrappen.

Amendement nr. 117 voorgesteld door de heer Boudewijn Bouckaert strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 110/30 paragraaf 1 te vervangen. De heer *Boudewijn Bouckaert* trekt zijn amendement nr. 100 in.

Voor alle opmerkingen over de artikelen en amendementen over het huisonderwijs, zie 2.2.

Amendement nr. 111 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

Amendement nr. 117 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 bij 4 onthoudingen.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5 bij 2 onthoudingen.

Artikel III.21

Amendement nr. 112 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe artikel III.21 te schrappen.

Voor alle opmerkingen over de artikelen en amendementen over het huisonderwijs, zie 2.2.

Amendement nr. 112 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5 bij 2 onthoudingen.

Artikelen III.22 en III.23

Amendementen nr. 113 en 114 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekken er respectievelijk toe artikelen III.22 en III.23 te schrappen.

Voor alle opmerkingen over de artikelen en amendementen over het huisonderwijs, zie 2.2.

Amendementen nr. 113 en 114 worden verworpen met 10 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Artikel III.24

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen tegen 1 bij 5 onthoudingen.

Artikel III.25

Amendement nr. 40 voorgesteld door de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten, Fientje Moerman en Ann Brusseel strekt ertoe dit artikel te vervangen.

Amendementen nr. 5 tot en met 8 voorgesteld door mevrouw Elisabeth Meuleman strekken ertoe dit artikel te wijzigen.

Amendement nr. 41 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 115/3 de zesde en zevende zin te schrappen.

Voor alle opmerkingen over de amendementen en de artikelen over de financiële bijdrage voor de erkenning van de gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma, zie 2.5.

Amendementen nr. 40, 41 en 6 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Amendementen nr. 5, 7 en 8 worden verworpen met 11 stemmen tegen 4.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Artikelen III.26 tot III.28

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel III.29

Amendement nr. 42 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 136/4 in paragraaf 1, op de eerste regel, het woord “kan” te vervangen door het woord “moet”.

De heer *Wim Van Dijck* zegt dat het voorzien in extra uren taallessen Nederlands niet vrijblijvend mag zijn.

Amendement nr. 42 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikel III.30

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel III.31

Voor alle opmerkingen over de inhoud van de leerplannen godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing, zie 2.4.

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel III.32

Amendement nr. 43 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe artikel III.32 te schrappen.

Amendement nr. 118 voorgesteld door de dames Fientje Moerman, Fatma Pehlivan, Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Boudewijn Bouckaert en de dames Elisabeth Meuleman en Vera Celis strekt ertoe dit artikel te vervangen. Amendementen nr. 44 en 45 worden ingetrokken.

Voor alle opmerkingen over dit artikel en de amendementen, zie 2.6.

Mevrouw *Sabine Poleyn* vraagt aan de minister om tegen de bespreking in de plenaire vergadering nog een aantal juridische onduidelijkheden uit de wereld te helpen, zoals bijvoorbeeld over de tweede taal in het bso.

Amendement nr. 43 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 118 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding. Het artikel wordt vervangen.

De heer *Matthias Diependaele* heeft zich onthouden bij de stemming over amendement nr. 118 omdat hij net zoals mevrouw *Poleyn* meer zekerheid wenst te verkrijgen. De *minister* zegt ter verduidelijking dat het hier alleen gaat over een keuzevak vierde taal in het aso. Scholen zijn ook niet verplicht een vierde taal aan te bieden.

Artikel III.33

De heer *Wim Van Dijck* merkt op dat de twee laatste alinea's over de invoering van de verplichte leerlingenstages voorzien in een forse delegatie naar de Vlaamse Regering. Deze is verantwoordelijk voor de praktische organisatie, voor een nadere bepaling van de kwaliteitskenmerken en voor het vastleggen van de datum van inwerkingtreding. Wanneer zullen de bepalingen over de verplichte leerlingenstages echt in werking treden?

Minister *Pascal Smet* zegt dat nu het principe wordt aangenomen. De realisering ervan zal gradueel gebeuren. Er moeten namelijk afspraken worden gemaakt met de arbeidsmarkt. Dat is ook de reden waarom de datum zal worden bepaald door de Vlaamse Regering.

De heer *Wim Van Dijck* wil weten of dit nog tijdens deze regeerperiode in werking zal treden.

Minister *Pascal Smet* antwoordt dat dit zal verschillen van sector tot sector.

Het artikel wordt aangenomen met 9 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel III.34

Amendement nr. 47 voorgesteld door de heer *Wim Wienen*, mevrouw *Katleen Martens* en de heer *Wim Van Dijck* strekt ertoe dit artikel schrappen.

Amendement nr. 48 voorgesteld door de dames *Fientje Moerman*, *Irina De Knop*, *Marleen Vanderpoorten*, *Elisabeth Meuleman* en *Ann Brusseel* strekt ertoe dit artikel te vervangen.

Amendement nr. 46 voorgesteld door de heer *Boudewijn Bouckaert* strekt ertoe de voorgestelde tekst van artikel 157/1 te vervangen.

Voor alle opmerkingen over de amendementen en de artikelen over CLIL, zie 2.7.

Amendement nr. 47 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 48 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Amendement nr. 46 wordt verworpen met 14 stemmen tegen 1.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Artikelen III.35 tot III.51

De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel III.52

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel III.53

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Artikelen III.54 tot III.56

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikelen III.57 en III.58

De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel III.59

Voor alle opmerkingen over de inhoud van de leerplannen godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing, zie 2.4.

Het artikel wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Artikelen III.59/1 tot III.59/3 (nieuwe artikelen III.60 tot III.62)

Amendementen nr. 49, 50 en 51 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck, de dames Goedele Vermeiren en Fatma Pehlivan, de heer Jos De Meyer en mevrouw Sabine Poleyn strekken ertoe drie artikelen III.59/1 tot III.59/3 in te voegen.

Mevrouw *Fatma Pehlivan* zegt dat met deze drie amendementen de projectmatige werking van het buitengewoon onderwijs type 3 met betrekking tot de samenwerking tussen scholen en vormingsorganisaties wordt verlengd met twee schooljaren. De samenwerking met een vormingsorganisatie aangaande de preventie van schooluitval voor de doelgroep van leerlingen die gedragsproblemen hebben die van die aard zijn dat schoollopen in een andere gewone of buitengewone school niet haalbaar is, blijft hierdoor mogelijk.

De amendementen nr. 49, 50 en 51 worden aangenomen met 11 stemmen bij 4 onthoudingen waardoor artikelen 59/1 tot 59/3 worden ingevoegd.

Artikel III.60 (vernummerd artikel III.63)

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel III.60/1 (nieuw artikel III.64)

Amendement nr. 52 voorgesteld door de dames Helga Stevens, Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heren Kris Van Dijck en Paul Delva en de dames Sabine Poleyn en Fatma Pehlivan strekt ertoe een artikel III.60/1 in te voegen.

Mevrouw *Helga Stevens* verwijst naar haar verduidelijkingen bij artikel II.25/2 (nieuw artikel II.27).

Het amendement nr. 52 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw artikel III.60/1 wordt toegevoegd.

Artikel III.61 (vernummerd artikel III.65)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

Artikelen III.62 tot III.64 (vernummerde artikelen III.66 tot III.68)

De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel III.65 (vernummerd artikel III.69)

Amendement nr. 53 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe dit artikel schrappen.

Amendement nr. 54 voorgesteld door de dames Fientje Moerman, Marleen Vanderpoorten, Irina De Knop, Elisabeth Meuleman en Ann Brusseel strekt ertoe dit artikel te vervangen.

Voor alle opmerkingen over de amendementen en de artikelen over CLIL, zie 2.7.

Amendement nr. 53 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 54 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Artikelen III.66 en III.67 (vernummerde artikelen III.70 en 71)

De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

Artikel III.68 (vernummerd artikel III.72)

Amendement nr. 55 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe dit artikel schrappen.

Amendement nr. 56 voorgesteld door de dames Fientje Moerman, Marleen Vanderpoorten, Irina De Knop, Ann Brusseel en Elisabeth Meuleman strekt ertoe dit artikel te vervangen.

Voor alle opmerkingen over de amendementen en de artikelen over CLIL, zie 2.7.

Amendement nr. 55 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 56 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Artikel III.69 (vernummerd artikel III.73)

Amendement nr. 57 voorgesteld door de dames Fientje Moerman, Marleen Vanderpoorten, Irina De Knop en Ann Brusseel strekt ertoe dit artikel te vervangen.

Amendementen nr. 9 tot en met 12 voorgesteld door mevrouw Elisabeth Meuleman strekken ertoe dit artikel te wijzigen.

Amendement nr. 58 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 74ter de zesde en zevende zin te schrappen.

Voor alle opmerkingen over de amendementen en de artikelen over de financiële bijdrage voor de erkenning van de gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma, zie 2.5.

Amendementen nr. 57, 58 en 10 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Amendementen nr. 9, 11 en 12 worden verworpen met 11 stemmen tegen 4.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel III.70 (vernummerd artikel III.74)

Het artikel wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel III.71 (vernummerd artikel III.75)

Amendement nr. 60 voorgesteld door de dames Fientje Moerman, Marleen Vanderpoorten, Irina De Knop en Ann Brusseel strekt ertoe dit artikel te vervangen.

Amendementen nr. 13 tot en met 16 voorgesteld door mevrouw Elisabeth Meuleman strekken ertoe dit artikel te wijzigen.

Amendement nr. 59 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 84ter de zesde en de zevende zin te schrappen.

Voor alle opmerkingen over de amendementen en de artikelen over de financiële bijdrage voor de erkenning van de gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma, zie 2.5.

Amendementen nr. 59, 60 en 14 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Amendementen nr. 13, 15 en 16 worden verworpen met 11 stemmen tegen 4.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel III.72 (vernummerd artikel III.76)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikelen III.73 tot III.75 (vernummerde artikelen III.77 tot III.79)

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel III.76 (vernummerd artikel III.80)

Het artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel III.77 (vernummerd artikel III.81)

Amendement nr. 101 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Fatma Pehlivan, de heer Jos De Meyer, mevrouw Kathleen Helsen, de heer Jan Durnez en mevrouw Goedele Vermeiren strekt ertoe in het tweede lid, op de eerste regel, na de woorden “III.24,” de woorden “III.27,” in te voegen.

Mevrouw *Fatma Pehlivan* leest het amendement en de verantwoording voor. Het gaat om een technisch amendement.

Het amendement nr. 101 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Het aldus gewijzigde artikel wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

Hoofdstuk IV. Levenslang leren

Artikelen IV.1 tot IV.7

Mevrouw *Katleen Martens* kan begrijpen dat de minister tijdelijke projecten in het dko verlengt om een vacuüm te vermijden, maar vindt dat minder dwingend voor de proefprojecten, die volgens haar niet langer mogen duren dan nodig om hun effect na te gaan. Waarom wordt in de memorie van toelichting de einddatum gekoppeld aan de inwerkingtreding van het nieuwe Niveaudecreet, terwijl in de voorgestelde decreettekst staat dat de Vlaamse Regering de datum zal bepalen? Welke datum heeft de regering voor ogen en waarom staat hij niet gewoon in het ontwerp?

Minister *Pascal Smet* antwoordt dat hij geen datum kan geven omdat er nog geen zicht is op het Niveaudecreet. Hij verwacht niet dat het nog kan aangenomen worden in deze

legislatuur maar bekijkt wel of alvast eensgezindheid kan bereikt worden over het concept zodat de volgende regering het ontwerp kan indienen. De proefprojecten worden verlengd omdat ze vooruitlopen op de hervorming en heel positief worden geëvalueerd door het veld.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen tegen 5 bij 2 onthoudingen.

Artikel IV.8

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel IV.9

Amendement nr. 61 voorgesteld door de dames Fientje Moerman, Marleen Vanderpoorten, Irina De Knop en Ann Brusseele strekt ertoe dit artikel te vervangen.

Amendementen nr. 17 tot en met 20 voorgesteld door mevrouw Elisabeth Meuleman strekken ertoe dit artikel te wijzigen.

Amendement nr. 62 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijck strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 41 ter de vijfde en de zesde zin te schrappen.

Voor alle opmerkingen over de amendementen en de artikelen over de financiële bijdrage voor de erkenning van de gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma, zie 2.5.

Amendementen nr. 61, 62 en 18 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Amendementen nr. 17, 19 en 20 worden verworpen met 11 stemmen tegen 4.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel IV.10

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikel IV.11

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen bij 1 onthouding.

Artikelen IV.12 tot IV.16

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikelen IV.17 en IV.18

De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

Hoofdstuk V. Hoger onderwijs

Artikelen V.1 en V.2

De heer *Boudewijn Bouckaert* vindt de ruimere bevoegdheid voor praktijkassistenten een goede zaak, want de universiteiten hebben thans de neiging om hen te liquideren omdat ze geen doctoraten opbrengen.

De artikelen worden eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikelen V.3 tot V.10

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.11

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel V.12

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.13

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikelen V.14 tot V.16

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.17

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikelen V.18 tot V.21

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.22

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel V.23

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.24

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel V.24/1 (nieuw artikel V.25)

Amendement nr. 63 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck, de dames Goedeke Vermeiren en Fatma Pehlivan, de heer Jos De Meyer en mevrouw Sabine Poleyn strekt ertoe een artikel V.24/1 in te voegen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* verduidelijkt dat het nieuwe artikel gaat over de consequenties voor de investeringsmiddelen van de fusieoperatie die door een aantal hogescholen is ingezet. Om de investeringsmiddelen mee te laten evolueren met de veranderingen binnen het hoger onderwijs, wordt voorgesteld om vanaf 2014 de bedragen van de gesubsidieerde officiële en de Vlaamse autonome hogescholen te herschikken.

Het amendement nr. 63 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen waardoor een nieuw artikel V.24/1 wordt ingevoegd.

Artikelen V.25 tot V.29 (vernummerde artikel V.26 tot 30)

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.30 (vernummerd artikel V.31)

Mevrouw *Kathleen Martens* vindt het argument in de memorie van toelichting bij artikel V.30 voor het behoud van de toelage aan personeelsleden van het college van regeringscommissarissen, zwak. Zij zijn niet de enige met een verwachtingspatroon bij indiensttreding. Is dit niet het zoveelste cadeau?

Minister *Pascal Smet* is het niet eens met haar interpretatie, maar geeft toe dat een elegantere formulering mogelijk was. Hij wil dit systeem afbouwen, maar voor de huidige personeelsleden is het een verworven recht.

Het artikel wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel V.31 (vernummerd artikel V.32)

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.32 (vernummerd artikel V.33)

Amendement nr. 64 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck, de dames Goedeke Vermeiren en Fatma Pehlivan, de heer Jos De

Meyer en mevrouw Sabine Poleyn strekt ertoe de voorgestelde tekst in punt 3° te vervangen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* verduidelijkt dat het amendement ervoor zorgt dat alle einddata van de beheersovereenkomsten met de hogere kunstinstituten samenvallen, zodat in het laatste jaar van de overeenkomsten – in dit geval 2016 – een globaal dossier Vlaamse Regering voor de verlenging van de beheersovereenkomsten kan worden opgesteld.

Het amendement nr. 64 en het aldus gewijzigde artikel worden aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel V.33 (vernummerd artikel V.34)

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikelen V.34 en V.35 (vernummerde artikelen V.35 en V.36)

De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikelen V.36 tot V.38 (vernummerde artikelen V.37 tot V.39)

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.38/1 (nieuw artikel V.40)

Amendement nr. 65 voorgesteld door de dames *Kathleen Deckx* en *Kathleen Helsen*, de heer *Kris Van Dijck*, de dames *Goedele Vermeiren* en *Fatma Pehlivan*, de heer *Jos De Meyer* en mevrouw *Sabine Poleyn* strekt ertoe een artikel V.38/1 in te voegen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* verwijst naar de verantwoording bij het amendement.

Het amendement nr. 65 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw artikel V.38/1 wordt ingevoegd.

Artikel V.39 (vernummerd artikel V.41)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel V.40 (vernummerd artikel V.42)

Mevrouw *Katleen Martens* vindt dat de toevoeging van de aanvullende doelstelling afbreuk doet aan de hoofddoelstelling. Die doorstroming naar de arbeidsmarkt is toch nu ook al mogelijk? Men kan toch altijd stoppen? Mevrouw *Fientje Moerman* legt uit dat Vlaanderen als vrijwel enige in Europa de academische bachelor niet beschouwt als doorstroommogelijkheid naar de arbeidsmarkt en zich met dit artikel op de Europese lijn stelt.

Minister *Pascal Smet* zegt dat de bepaling ooit is vernietigd door het Grondwettelijk Hof. Opdat Vlaanderen dit kon regelen, moest immers eerst een federale wet gewijzigd worden en dat is inmiddels gebeurd.

Mevrouw *Katleen Martens* vraagt of dit implicaties heeft voor de studieprogramma's. Wat als een visitatiecommissie oordeelt dat studenten onvoldoende worden voorbereid op de arbeidsmarkt? Minister *Pascal Smet* verzekert haar dat er geen gevolgen zijn op het terrein. De heer *Boudewijn Bouckaert* merkt op dat het een mogelijkheid is, geen verplichting. Mevrouw *Katleen Martens* blijft erbij dat een doelstelling een doelstelling is.

Het artikel wordt aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikelen V.41 tot V.45 (vernummerde artikelen V.43 tot V.47)

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikelen V.45/1 tot V.45/6 (nieuwe artikelen V.48 tot V.53)

Amendementen nr. 66 tot 71 voorgesteld door de dames *Kathleen Deckx* en *Kathleen Helsen*, de heer *Kris Van Dijck*, de dames *Goedele Vermeiren* en *Fatma Pehlivan*, de heer *Jos De Meyer* en mevrouw *Sabine Poleyn* strekken ertoe respectievelijk artikelen V.45/1 tot V.45/6 in te voegen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* zegt dat de amendementen het gevolg zijn van de fusieoperaties bij de universiteiten en hogescholen en de naamswijzigingen die er het gevolg van zijn.

De amendementen nr. 66 tot 71 worden eenparig aangenomen met 15 stemmen waardoor de nieuwe artikelen V.45/1 tot V.45/6 worden ingevoegd.

Artikel V.46 (vernummerd artikel V.54)

Amendement nr. 72 voorgesteld door de dames *Fientje Moerman*, *Kathleen Deckx* en *Kathleen Helsen*, de heren *Paul Delva* en *Kris Van Dijck*, mevrouw *Fatma Pehlivan* en de heer *Willy Segers* strekt ertoe dit artikel te wijzigen.

Mevrouw *Fientje Moerman* verduidelijkt dat door het decreet betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs in Vlaanderen (*Parl. St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2067/4) de Erkenningscommissie wordt omgevormd tot Commissie Hoger Onderwijs.

Het amendement nr. 72 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen. Het aldus gewijzigde artikel wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel V.46/1 (nieuw artikel V.55)

Amendement nr. 73 voorgesteld door de dames *Kathleen Helsen*, *Kathleen Deckx*, *Sabine Poleyn*, de heren *Kris Van Dijck*, *Paul Delva* en *Willy Segers* en mevrouw *Fatma Pehlivan* strekt ertoe een artikel V.46/1 in te voegen.

Mevrouw *Kathleen Helsen* legt uit dat het amendement de naamsverandering van het vak technologische opvoeding naar techniek, die al geregeld was voor het secundair onderwijs,

nu ook doorvoert in de lerarenopleiding. Zij onderstreept dat de inhoudelijke vernieuwing daar wel al heeft plaatsgevonden.

Het amendement nr. 73 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw artikel V.46/1 wordt ingevoegd.

Artikelen V.47 en V.48 (vernummerde artikelen V.56 en V.57)

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikelen V.48/1 en V.48/2 (nieuwe artikelen V.58 en V.59)

Amendementen nr. 74 en 75 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx, Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck, de dames Fatma Pehlivan, Goedele Vermeiren en Sabine Poleyn en de heer Jos De Meyer strekken ertoe een artikel V.48/1 en V.48/2 in te voegen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* leest de toelichting bij de amendementen voor.

Amendementen nr. 74 en 75 worden eenparig aangenomen met 15 stemmen. De nieuwe artikelen V.48/1 en V.48/2 worden ingevoegd.

Artikel V.48/3 (nieuw artikel V.60)

Amendement nr. 119 voorgesteld door de dames Fientje Moerman, Sabine Poleyn, Kathleen Helsen, Elisabeth Meuleman, Vera Celis, Kathleen Deckx en de heer Boudewijn Bouckaert strekt ertoe een artikel V.48/3 in te voegen.

Mevrouw *Fientje Moerman* onderstreept het belang van de regeling van de algemene gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's. Het lid verwijst naar de eerdere discussie over de financiële bijdrage en de lange wachttijden. Die problemen kunnen slechts ten gronde worden aangepakt door de structuur en de aanpak van de erkenning te wijzigen. Zij stelt daarom het onderscheid tussen niveau- en volledige gelijkwaardigheid voor en verwijst naar het voorbeeld in de verantwoording.

De invoering van de niveaugelijkwaardigheid is vrij eenvoudig maar niet onvoorwaardelijk. Een kwaliteitszorgsysteem is nodig dat voldoet aan de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area en verifieerbaar garandeert dat de leerresultaten worden verwezenlijkt. Daarnaast moet er een opleidingsstructuur zijn die gangbaar is in de Europese hogeronderwijsruimte en geïntegreerd in een kwalificatieraamwerk dat beantwoordt aan het raamwerk voor hoger onderwijs, waarbij bovendien de internationale toetsing is doorlopen. Als aan deze voorwaarden is voldaan, wordt de niveaugelijkwaardigheid ingevoerd bij besluit van de Vlaamse Regering.

Daarnaast kan voor een specifiek diploma van een buitenlandse instelling volledige gelijkstelling met een Vlaams diploma worden verkregen, met de bijhorende kwalificatie. Ook daarvan wordt in de verantwoording een voorbeeld beschreven. De voorwaarden zijn stringenter.

Automatische gelijkwaardigheid kan alleen als een opleiding is voltooid die is geaccrediteerd door een organisatie die is opgenomen in de European Quality Assurance Register for Higher Education. Mevrouw Moerman verwijst naar het voorbeeld in de verantwoor-

ding. NARIC kan zich daardoor concentreren op de moeilijker gevallen, die verder van ons afliggen, en ook daar de termijnen verkorten.

Mevrouw *Vera Celis* hoopt dat het amendement de minister niet zal weerhouden op Europees niveau de wederkerigheid van de gelijkwaardigheid nauwlettend op te volgen. Vlaanderen reikt de hand maar verwacht een antwoord.

Minister *Pascal Smet* vindt dat het amendement op de lijn zit van de besluiten die de Vlaamse Regering al nam over niveau- en volledige gelijkwaardigheid. Zij zet in op het mogelijk maken van de erkenning van rechtswege, wat niet evident is. Vlaanderen heeft zich ertoe verbonden om daarin het voortouw te nemen in Europa. Hij onderstreept dat wederkerigheid de basis is. Ook in de Benelux wordt het dossier door Vlaanderen getrokken. De bezorgdheid en verwachtingen van mevrouw Celis zijn zeer terecht.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* deelt mee dat haar fractie dit amendement mee heeft ondertekend. Het ligt namelijk volledig in de lijn van haar vierde amendement bij artikel II.24 waarin ze vroeg om de kosten voor de erkenning van buitenlandse diploma's te verminderen. Het ene amendement hoeft het andere niet uit te sluiten. Groen ondersteunt dus het meer uitvoerige amendement van mevrouw Moerman.

Amendement nr. 119 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw artikel V.48/3 wordt ingevoegd.

Artikel V.49 (vernummerd artikel V.61)

Amendement nr. 76 voorgesteld door de dames Fientje Moerman, Marleen Vanderpoorten, Irina De Knop en Ann Brusseele strekt ertoe dit artikel te vervangen.

Amendement nr. 21 voorgesteld door mevrouw Elisabeth Meuleman strekt ertoe de voorgestelde tekst te vervangen.

Amendement nr. 77 voorgesteld door de heer Wim Wienen, mevrouw Katleen Martens en de heer Wim Van Dijk strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 88, punt 3°, de zinnen “De Vlaamse Regering kan het bedrag verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis.” te schrappen.

Voor alle opmerkingen over de amendementen en de artikelen over de financiële bijdrage voor de erkenning van de gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma, zie 2.5.

Amendementen nr. 76 en 77 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Amendement nr. 21 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 4.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Artikelen V.50 en V.51 (vernummerde artikelen V.62 en 63)

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikelen V.52 (vernummerd artikel V.64)

Mevrouw *Katleen Martens* wil weten waarom er voor de specifieke lerarenopleiding alleen wordt voorzien in een visitatie en niet in een accreditatie. Dat laatste zou de lerarenopleiding nochtans kunnen versterken.

Minister *Pascal Smet* antwoordt dat dit op dit ogenblik nog niet geregeld is. Deze zomer krijgt hij de profielen en het rapport van de visitaties. In functie daarvan zal er tegen september 2013 een beslissing worden genomen.

Het artikel wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.52/1 (nieuw artikel V.65)

Amendement nr. 115 voorgesteld door de heer Ludo Sannen, mevrouw Veerle Heeren en de heren Jan Peumans, Marino Keulen en Lode Vereeck strekt ertoe een artikel V.52/1 in te voegen.

Mevrouw *Veerle Heeren* verwijst naar de verantwoording bij het amendement en zegt dat de academische opleidingen in de handelwetenschappen meer praktijkgericht zijn dan de economische en toegepaste economische wetenschappen. Ze zijn vooral gekend door een case-based aanpak. Eind januari van dit jaar heeft de Vlaamse Regering het SALK-rapport (Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat) goedgekeurd. Daarin werd het ontbreken van masteropleidingen met een praktijkprofiel als een echt tekort bestempeld. Daarom is het belangrijk om de onderwijsbevoegdheid van de Universiteit Hasselt uit te breiden met een studiedomein Handelswetenschappen en Bedrijfskunde.

Het kan echter niet dat men eenzijdig opleidingen zou inrichten, zonder rekening te houden met de macrodoelmatigheid en de kwaliteitstoets. Er moet ook worden samengewerkt met een andere universiteit die dit studiedomein al inricht. In dit geval ligt het voor de hand dat het gaat over de KU Leuven die dit studiedomein al inricht in Antwerpen en Brussel en die een samenwerkingsverband heeft met de UHasselt. De toewijzing van de onderwijsbevoegdheid aan de UHasselt ontslaat de instelling niet van het doorlopen van de normale procedure, conform het Structuurdecreet.

Het amendement nr. 22 dat eerder werd ingediend, en dat vervangen wordt door dit amendement, wordt ingetrokken. De heer Sannen en zijzelf waren van oordeel dat er in Limburg een opleiding Biomedische Wetenschappen zou kunnen worden georganiseerd in het kader van cleantech en van de ingenieursopleidingen. Daar is men hen in gevolgd. Daarom leggen ze vandaag een nieuw amendement ter tafel.

De heer *Jos De Meyer* feliciteert de Limburgse collega's met hun schitterende lobbywerk. Hij had echter gehoopt dat ook de andere ondertekenaars van het amendement hier aanwezig zouden zijn geweest. Hij was voorstander van een stapsgewijze invoering, waarbij nu een onderwijsbevoegdheid zou verleend worden voor de bachelor, en later voor de master. Zo kan men een perspectief geven aan de Limburgers en tegelijk de kans openlaten voor andere universiteiten en hogescholen om hun vragen te laten screenen.

Mevrouw *Sabine Poleyn* verwijst hierbij naar de vraag om uitleg die ze enkele maanden geleden heeft gesteld, naar aanleiding van de uitspraken van rector De Schepper van de UHasselt over de lage participatie aan het hoger onderwijs in Limburg (*Hand. VI. Parl. 2012-13, nr. C164, p. 16*). Uit zijn cijfers blijkt dat er ook in West-Vlaanderen een lage participatie is aan hoger onderwijs. Dat heeft te maken met het feit dat er tot nog toe in West-Vlaanderen geen masteraanbod is. Het is niet de bedoeling om een masteropleiding

voor West-Vlaanderen te vragen, hoewel men dat misschien wel zou moeten doen. Niettemin heeft het ontbreken van een masteropleiding een grote impact op de lokale economie. De onderzoeksmiddelen zijn namelijk sterk gelinkt aan de masteropleidingen. Eigenlijk zou ieder onderzoeksproject op zijn inhoud moeten worden beoordeeld, en niet op basis van de vraag of het ingediend is vanuit een masteropleiding of vanuit een hogeschool. In West-Vlaanderen wil men onderzoeken hoe men het onderzoek kan versterken, ook op plaatsen waar er geen masteropleiding is. Er kunnen immers ook andere aanknopingspunten zijn, zoals onderzoekscentra of bedrijven. Ze herinnert aan het engagement dat men in antwoord op die vraag genomen heeft dat men zou ingaan op dergelijke suggesties. Dat zal de gebieden met een beperktere participatie aan het hoger onderwijs ten goede komen.

De heer *Paul Delva* begrijpt de argumentatie die aan de grondslag ligt van dit amendement. Elke provincie en elke instelling heeft het recht om haar hoger onderwijs verder uit te bouwen. Het voorliggende amendement vult inderdaad een leemte in. Het heeft echter belangrijke consequenties voor de Hogeschool-Universiteit Brussel (HUB), die al decennialang een sterke reputatie heeft inzake handelswetenschappen. Alleen al de faculteit Handelswetenschappen van de HUB telt op dit ogenblik 240 studenten uit Limburg. Daaruit blijkt natuurlijk dat er in deze provincie een grote vraag is naar deze opleiding. Daaruit blijkt echter ook dat de HUB zwaar zal gepenaliseerd worden indien dit amendement wordt aangenomen. Nog meer dan vandaag zal die instelling dan moeten rekenen op de instroom van Brusselaars, wat niet evident is. Er is nochtans een consensus in deze commissie dat het Nederlandstalig hoger onderwijs in Brussel cruciaal is, niet alleen voor Brussel zelf, maar ook voor Vlaanderen. Hij wil van deze gelegenheid gebruikmaken om het te hebben over de terechte vraag van de HUB om in de faculteit Taal en Letterkunde een academische bachelor Nederlands-Frans te mogen inrichten. Hij hoopt dat dit nog voor het einde van deze regeerperiode kan onderzocht worden.

De heer *Boudewijn Bouckaert* geeft toe dat hij een koele minnaar is van de provincialistische redenering dat er in elke provincie moet worden gestreefd naar een volledig aanbod. Binnen een dergelijke kerktorenmentaliteit dreigt de universitaire geest verloren te gaan die aanwezig is op een brede campus. Naar aanleiding van de opmerkingen van rector De Schepper heeft ook hij een vraag om uitleg gesteld (*Hand. VI.Parl. 2012-13, nr. C164, p.15*). Naar aanleiding van een studie had de rector namelijk voorgesteld om een heel aantal bijkomende opleidingen in te richten in Limburg, onder meer ingenieursstudies. De heer Alain Verschoren, rector van de Universiteit Antwerpen, heeft daarop gereageerd dat men op die manier gewoon studenten wegkaapt uit Antwerpen en dat het een zero-sum-operatie is. De heer Bouckaert heeft dit echter ook besproken met zijn fractieleider, de heer Lode Vereeck, eveneens een Limburger. Deze heeft hem ervan overtuigd dat het oorspronkelijke voorstel behoorlijk afgezwakt is. Alleen het punt van de handelswetenschappen blijft over. De complementariteit en het advies van de SALK vormen in dit verband goede argumenten. Daarom is hij bereid om dit amendement te steunen, zij het op een koele manier.

De heer *Ludo Sannen* kan akkoord gaan met de opmerking dat men niet in heel Vlaanderen volledige universiteiten hoeft uit te bouwen. Men moet wel over heel Vlaanderen kennis verspreiden en kenniscentra hebben. Jaren geleden, bij de oprichting van de Transnationale Universiteit Limburg, heeft hij een interessant gesprek gehad met de heer André Oosterlinck, de toenmalige rector van de KU Leuven. Deze beseftte toen dat hij Limburg tot dan toe louter als een wingewest had beschouwd. De Limburgers die naar de KU Leuven trokken, gingen niet meer terug naar de eigen provincie. Dit was dus een vorm van braindrain. Wie een regio wil ontwikkelen, moet er nochtans ook voor zorgen dat er in die regio kennis aanwezig is. Zo is in Leuven het engagement gegroeid voor de uitbouw van het wetenschapspark in Genk, in samenwerking met de UHasselt. De UGent draagt op dat vlak een grote verantwoordelijkheid voor de provincie West-Vlaanderen.

In dit geval moet men vooral rekening houden met het argument van de complementariteit met de bestaande faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen. Dit sluit ook aan bij de directe economische input. Het belang van dit amendement blijkt ook uit het feit dat er nu al 240 Limburgers deze studierichting volgen in Brussel. Er zijn echter nog heel wat professionele bachelors in bedrijfskunde en handelswetenschappen die onvoldoende de brug maken naar het academische niveau. Dat is een antwoord op de opmerking van de heer De Meyer. Om die brugfunctie te realiseren is het belangrijk om het studiedomein handelswetenschappen meteen volledig uit te bouwen.

De heer *Jos De Meyer* vraagt aan de minister of de vragen van de andere hogescholen en universiteiten nog tijdens deze regeerperiode aan bod kunnen komen.

Minister *Pascal Smet* merkt op dat de Vlaamse Regering ervoor gekozen heeft om het grote rationalisatie-debat van het hoger onderwijs niet aan te vatten tijdens deze regeerperiode. Dat is immers een zeer zwaar dossier, met grote implicaties voor het personeel. Men kan niet alles tegelijk doen. Toch zal deze kwestie ook tijdens deze regeerperiode nog zijdelings aan bod komen, bijvoorbeeld in het kader van de procedure van de macro-doelmatigheid. Hij weet dat er vanuit West-Vlaanderen vragen zijn. Aan de hand van heel wat parameters zal onderzocht worden wat mogelijk is en wat niet. Die oefening zal nog tijdens deze regeerperiode gedeeltelijk worden afgerond.

De heer *Jos De Meyer* bedankt de minister voor zijn engagement. Hij hoopt dat hij het woord gedeeltelijk mag vervangen door het woord grotendeels.

Het amendement nr. 115 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw artikel V.52/1 wordt ingevoegd.

Artikel V. 53 (vernummerd artikel V.66)

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.53/1 (nieuw artikel V.67)

Amendement nr. 78 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx, Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijk, de dames Fatma Pehlivan en Goedele Vermeiren, de heer Jos De Meyer en mevrouw Sabine Poleyn strekt ertoe een artikel V.53/1 in te voegen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* verwijst naar de eerdere toelichting bij artikel V.48/1.

Het amendement nr. 78 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw artikel V.53/1 wordt ingevoegd.

Artikel V.54 (vernummerd artikel V.68)

De heer *Boudewijn Bouckaert* stelt vast dat, in de commissie die de beslissing neemt over de studievoortgang, het quotum van maximaal twee derden van de leden van hetzelfde geslacht van toepassing is op de effectieve en de plaatsvervangende leden samen. Meer dan twee derden van de effectieve leden kan dus van hetzelfde geslacht zijn. Men kan ook een afwijking toestaan op basis van een motivering van de voordragende instantie. Met deze trucjes wordt de quotumregeling werkbaar gemaakt. Over het algemeen zetelen de plaatsvervangende leden immers niet zo vaak. Hij is blij dat men die richting inslaat. Dat getuigt van gezond verstand. Hijzelf heeft destijds een amendement ingediend toen het

ging over de samenstelling van de stuvoraad (*Parl.St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1618/2, amendement nr. 3) . Omwille van dergelijke quota moeten vrouwelijke professoren momenteel veel tijd investeren in deze commissies. Daardoor hebben ze onvoldoende tijd over voor hun publicaties zodat ze kansen op promotie missen. Dat is een pervers effect van deze regeling. Ook mevrouw Anne De Paepe, de rector van de UGent, heeft zich tegen de quota uitgesproken.

Het artikel wordt aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel V.55 (vernummerd artikel V.69)

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.55/1 (nieuw artikel V.70)

Amendement nr. 79 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck, de dames Fatma Pehlivan en Goedele Vermeiren, de heer Jos De Meyer en mevrouw Sabine Poleyn strekt ertoe een artikel V.55/1 in te voegen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* zegt dat dit amendement de kennisgeving regelt van de besluiten van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen.

Het amendement nr. 79 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw artikel V.55/1 wordt ingevoegd.

Artikel V.56 (vernummerd artikel V.71)

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.57 (vernummerd artikel V.72)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Artikelen V.58 tot V.64 (vernummerde artikelen V.73 tot 79)

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikelen V.65 tot V.67 (vernummerde artikelen V.80 tot 82)

De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen bij 1 onthouding

Mevrouw *Fientje Moerman* wenst haar onthouding te verklaren. Ze heeft geen probleem met de opsplitsing van het studiegeld in een vast en een variabel gedeelte, maar het nieuwe systeem mag – zonder een grondig maatschappelijk debat hierover – niet leiden tot een sluipende verhoging van het studiegeld.

Artikelen V.68 tot V.74 (vernummerde artikelen V.83 tot 89)

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.75 (vernummerd artikel V.90)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel V.76 (vernummerd artikel V.91)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikel V.77 (vernummerd artikel V.92)

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.78 (vernummerd artikel V.93)

Amendement nr. 80 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heren Paul Delva en Kris Van Dijck, de dames Sabine Poleyn en Fatma Pehlivan en de heer Willy Segers strekt ertoe dit artikel te vervangen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* verwijst naar de verantwoording bij het amendement.

Het amendement nr. 80 en het aldus gewijzigde artikel worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.79 (vernummerd artikel V.94)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Artikel V.80 (vernummerd artikel V.95)

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel V.81 (vernummerd artikel V.96)

Amendement nr. 81 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck, de dames Goedeke Vermeiren en Fatma Pehlivan, de heer Jos De Meyer en mevrouw Sabine Poleyn strekt ertoe het achtste lid te vervangen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* verwijst naar de verantwoording bij het amendement.

Het amendement nr. 81 wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen. Het aldus gewijzigde artikel wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Hoofdstuk VI. Rechtspositie onderwijspersoneel

Artikelen VI.1 en VI.2

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel VI.3

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel VI.4

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel VI.5

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Artikelen VI.6 en VI.7

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel VI.7/1 (nieuw artikel VI.8)

Amendement nr. 82 voorgesteld door de heer Jos De Meyer, de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck en de dames Fatma Pehlivan, Goedele Vermeiren en Marleen Vanderpoorten strekt ertoe een artikel VI.7/1 in te voegen.

De heer *Jos De Meyer* zegt dat er vijf amendementen (nr. 82 tot 86) werden ingediend die mede het gevolg zijn van een schriftelijke vraag van mevrouw Vera Celis (nr. 160 van 13 december 2012) en een schriftelijke vraag van hemzelf (nr. 432 van 21 maart 2013). Mevrouw Vanderpoorten heeft hierover een vraag om uitleg gesteld (*Hand.* VI.Parl. 2012-13, nr. C230). De minister heeft toen gezegd dat hij geen bezwaar had tegen het schrappen van de ambtshalve ontheffing in het belang van de dienst. Het is dus nog steeds mogelijk om in de loop van de komende maanden de zogenaamde derde weg te laten uitwerken. Deze vijf amendementen zijn uitgewerkt samen met de administratie. Mevrouw Vanderpoorten heeft ze mee ondertekend. Dit wordt dus gesteund vanuit de meerderheid en vanuit de oppositie.

Het amendement nr. 82 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw artikel VI.7/1 wordt ingevoegd.

Artikelen VI.8 en VI.9 (vernummerde artikelen VI.9 en VI.10)

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel VI.9/1 (nieuw artikel VI.11)

Amendement nr. 83 voorgesteld door de heer Jos De Meyer, de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck en de dames Fatma Pehlivan, Goedele Vermeiren en Marleen Vanderpoorten strekt ertoe een artikel VI.9/1 in te voegen.

Zie de tussenkomst van de heer Jos De Meyer bij artikel VI.7/1.

Het amendement nr. 83 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw artikel VI.9/1 wordt ingevoegd.

Artikelen VI.10 tot VI.16 (vernummerde artikelen VI.12 tot V.18)

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel VI.17 (vernummerd artikel VI.19)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Artikelen VI.18 tot VI.21 (vernummerde artikelen VI.20 tot VI.23)

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel VI.21/1 (nieuw artikel VI.24)

Amendement nr. 84 voorgesteld door de heer Jos De Meyer, de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck en de dames Fatma Pehlivan, Goedele Vermeiren en Marleen Vanderpoorten strekt ertoe een artikel VI.21/1 in te voegen.

Zie de tussenkomst van de heer Jos De Meyer bij artikel VI.7/1.

Het amendement nr. 84 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw artikel VI.21/1 wordt ingevoegd.

Artikelen VI.22 tot VI.24 (vernummerde artikelen VI.25 tot VI.27)

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel VI.25 (vernummerd artikel VI.28)

Amendement nr. 85 voorgesteld door de heer Jos De Meyer, de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck en de dames Fatma Pehlivan, Goedele Vermeiren en Marleen Vanderpoorten strekt ertoe artikel VI.25 te vervangen.

De heer *Jos De Meyer* verwijst naar de verantwoording bij het amendement.

Het amendement nr. 85 en het aldus gewijzigde artikel worden eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Artikel VI.25/1 (nieuwe artikelen VI.29 tot VI.33)

Amendement nr. 86 voorgesteld door de heer Jos De Meyer, de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck en de dames Fatma Pehlivan, Goedele Vermeiren en Marleen Vanderpoorten strekt ertoe een afdeling III/1, die bestaat uit de artikelen VI.25/1, VI.25/2, VI.25/3, VI.25/4 en VI.25/5, in te voegen.

Zie de tussenkomst van de heer Jos De Meyer bij artikel VI.7/1.

Het amendement nr. 86 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuwe afdeling III/1, die bestaat uit de artikelen VI.25/1, VI.25/2, VI.25/3, VI.25/4 en VI.25/5 wordt ingevoegd.

Artikel VI.26 (vernummerd artikel V.34)

Het artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Hoofdstuk VII. Kwaliteit van onderwijs

Artikel VII.1 (nieuw artikel)

Amendement nr. 87 voorgesteld door de heer Paul Delva, mevrouw Kathleen Deckx, de heer Kris Van Dijck, de dames Kathleen Helsen en Sabine Poleyn, de heer Willy Segers en mevrouw Fatma Pehlivan strekt ertoe voor artikel VII.1, dat artikel VII.1/3 wordt, een nieuw artikel VII.1 in te voegen.

De *indieners* verwijzen naar de verantwoording bij het amendement.

Het amendement nr. 87 wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw artikel VII.1 wordt ingevoegd.

Artikel VII.1/1 (nieuw artikel VII.2)

Amendement nr. 88 voorgesteld door de heer Paul Delva, mevrouw Kathleen Deckx, de heer Kris Van Dijck, de dames Kathleen Helsen en Fatma Pehlivan, de heer Willy Segers en mevrouw Sabine Poleyn strekt ertoe voor artikel VII.1, dat artikel VII.1/3 wordt, een nieuw artikel VII.1/1 in te voegen.

De *indieners* verwijzen naar de verantwoording bij het amendement.

Het amendement nr. 88 wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw artikel VII.1/1 wordt ingevoegd.

Artikel VII.1/2 (nieuw artikel VII.3)

Amendement nr. 89 voorgesteld door de heer Paul Delva, mevrouw Kathleen Deckx, de heren Kris Van Dijck en Willy Segers en de dames Kathleen Helsen, Sabine Poleyn en Fatma Pehlivan strekt ertoe voor artikel VII.1, dat artikel VII.1/3 wordt, een nieuw artikel VII.1/2 in te voegen.

De *indieners* verwijzen naar de verantwoording bij het amendement.

Het amendement nr. 88 wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw artikel VII.1/2 wordt ingevoegd.

Artikel VII.1 (vernummerd artikel VII.1/3 – VII.4)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel VII.2 (vernummerd artikel VII.5)

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* stelt vast dat er kan afgestapt worden van het aanduiden van een externe voorzitter. Uit de memorie van toelichting (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2066/1, p. 101) blijkt dat dat vooral te maken heeft met de moeilijkheid om externe voorzitters te vinden. Zij vindt het geen goede zaak dat men afstapt van de externe voorzitters. Ze vraagt zich af waarom men die beslissing neemt. Haar ervaring is dat men die voorzitters wel vindt als men voldoende zoekt.

Minister *Pascal Smet* zegt dat het de bedoeling is een praktisch probleem op te lossen. Soms vindt men wel iemand, maar heeft die eigenlijk geen zin om dat te doen. Dat is ook niet goed.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* zegt dat haar fractie niet gelukkig is met die gemakkelijksoplossing.

Het artikel wordt aangenomen met 13 stemmen tegen 2.

Artikel VII.3 (vernummerd artikel VII.6)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikelen VII.3/1 tot VII.3/5 (nieuwe artikelen VII.7 tot VII.11)

Amendementen nr. 90 tot 94 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck, de dames Fatma Pehlivan, Goedele Vermeiren en Sabine Poleyn en de heer Jos De Meyer strekken ertoe artikelen VII.3/1 tot VII.3/5 in te voegen.

De *indieners* verwijzen naar de verantwoording bij het amendement.

Amendementen nr. 90 tot 94 worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen. Artikelen VII.3/1 tot VII.3/5 worden ingevoegd.

Artikel VII.4 (vernummerd artikel VII.12)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Artikel VII.5 (vernummerd artikel VII.13)

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 5.

Hoofdstuk VIII. Decreet betreffende de kwalificatiestructuur

Artikelen VIII.1 en VIII.2

De artikelen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 15 stemmen

Hoofdstuk IX. Rijdende kleuterschool (nieuw hoofdstuk)

Artikel IX.1 (nieuw artikel)

Amendement nr. 95 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heer Kris Van Dijck, de dames Fatma Pehlivan, Goedeke Vermeiren en Sabine Poleyn en de heer Jos De Meyer strekt ertoe een nieuw hoofdstuk IX, dat bestaat uit een artikel IX.1, toe te voegen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* licht toe dat het gaat over de aanpassing van de inwerkingtredingsdatum. De regelgeving met betrekking tot de rijdende kleuterschool moet starten op 1 januari 2013 om zo de nodige voorbereidingen te kunnen nemen voor de opstart in september 2013.

Amendement nr. 95 wordt aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen. Een nieuw hoofdstuk IX dat bestaat uit artikel IX.1 wordt toegevoegd.

Hoofdstuk X. Speciale onderwijsleermiddelen (nieuw hoofdstuk)

Artikelen X.1 tot X.3 (nieuwe artikelen)

Amendement nr. 96 voorgesteld door de dames Helga Stevens, Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heren Kris Van Dijck en Paul Delva en de dames Sabine Poleyn en Fatma Pehlivan strekt ertoe een nieuw hoofdstuk X, dat bestaat uit de artikelen X.1, X.2 en X.3, toe te voegen.

De indieners verwijzen naar de eerdere toelichting van mevrouw Stevens bij het nieuwe artikel II.25/2.

Amendement nr. 96 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw hoofdstuk X, dat bestaat uit de artikelen X.1, X.2 en X.3, wordt toegevoegd.

Hoofdstuk XI. Begeleiding van de professionalisering voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (nieuw hoofdstuk)

Artikelen XI.1 tot XI.3 (nieuwe artikelen)

Amendement nr. 97 voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heren Kris Van Dijck, Willy Segers en Paul Delva en de dames Sabine Poleyn en Fatma Pehlivan strekt ertoe een nieuw hoofdstuk XI, dat bestaat uit de artikelen XI.1, XI.2 en XI.3, toe te voegen.

Amendement nr. 120, subamendement voorgesteld door de dames Kathleen Deckx en Fatma Pehlivan, de heer Jos De Meyer en de dames Kathleen Helsen en Vera Celis op amendement nr. 96, strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel XI.2, twee wijzigingen aan te brengen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* licht toe dat het gaat over de begeleiding van de professionalisering van leerkrachten en CLB met betrekking tot leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Met het amendement worden de bestaande extra begeleidingskorpsen voor autismespectrumstoornissen en voor de projecten buitengewone onderwijsontwikkelingen geïntegreerd.

Amendement nr. 120 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen.

Het door amendement nr. 120 gewijzigde amendement nr. 97 wordt aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen. Een nieuw hoofdstuk XI, dat bestaat uit de artikelen XI.1, XI.2 en XI.3, wordt toegevoegd.

Hoofdstuk XII. Studiefinanciering (nieuw hoofdstuk)

Artikelen XII.1 tot XII.3

Amendement nr. 98 voorgesteld door de dames Kathleen Helsen en Kathleen Deckx, de heren Paul Delva en Willy Segers, mevrouw Sabine Poleyn, de heer Kris Van Dijk en mevrouw Fatma Pehlivan strekt ertoe een nieuw hoofdstuk XII, dat bestaat uit de artikelen XII.1, XII.2 en XII.3, toe te voegen.

Mevrouw *Kathleen Helsen* stelt vast dat mensen die vroeger een kandidaatsdiploma hebben behaald aan de universiteit en die nu een master willen halen, in de problemen komen. Ze moeten een schakeltraject doorlopen en dat wordt voor de toekenning van een studietoelage beschouwd als een tweede bachelor. Met het amendement wil men ervoor zorgen dat dit geen problemen oplevert voor de studiefinanciering. Een aanpassing van deze reglementering is belangrijk in het kader van levenslang leren.

Amendement nr. 98 wordt eenparig aangenomen met 15 stemmen. Een nieuw hoofdstuk XII, dat bestaat uit de artikelen XII.1, XII.2 en XII.3, wordt toegevoegd.

4. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet betreffende het Onderwijs XXIII wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 4 bij 4 onthoudingen.

Boudewijn BOUCKAERT,
voorzitter

Jos DE MEYER,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

AKOV	Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming
aso	algemeen secundair onderwijs
BICS	Basic Interpersonal Communicative Skills
BRIC	Brazilië, Rusland, India, China
bso	beroepssecundair onderwijs
CALP	Cognitive academic language proficiency
CLB	centrum voor leerlingenbegeleiding
CLIL	Content and Language Integrated Learning
CTO	Centrum voor Taal en Onderwijs
dko	deeltijds kunstonderwijs
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
EU	Europese Unie
EVRM	Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
GOK	gelijke onderwijskansen
G20	Groep van 20
HUB	Hogeschool-Universiteit Brussel
ICCS	International Civic and Citizenship Education Study
NARIC	National Academic Recognition Information Centre
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OD	Onderwijsdecreet
OKAN	Onthaalonderwijs voor Anderstalige Nieuwkomers
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SES	Sociaal-Economische Status
STEM	Science, Technology, Engineering, Mathematics
STUVO	studentenvoorzieningen
tso	technisch secundair onderwijs
UGent	Universiteit Gent
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
ViA	Vlaanderen in Actie
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad
VLUHR	Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad
VN	Verenigde Naties
Vocvo	Vlaams ondersteuningscentrum voor het volwassenonderwijs
VUB	Vrije Universiteit Brussel

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**Hoofdstuk I. Inleidende bepalingen**

Artikel I.1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk II. Basisonderwijs

Art. II.1. In artikel 3 van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 24° wordt vervangen door wat volgt:

“24° huisonderwijs:

- het onderwijs dat verstrekt wordt aan leerplichtigen van wie de ouders beslist hebben om hen niet in te schrijven in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school;
- onder huisonderwijs wordt eveneens verstaan het onderwijs dat aan een leerplichtige wordt verstrekt in het kader van de toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan;”;

2° in punt 27°bis wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. II.2. Aan hoofdstuk III van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998, 14 februari 2003, 10 juli 2003, 7 juli 2006 en 8 mei 2009, wordt een afdeling 3bis toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3bis. Screening niveau onderwijstaal, taaitraject en taalbad”.

Art. II.3. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling 3bis een artikel 11ter toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.11ter. §1. Voor elke leerling die voor het eerst in het gewoon lager onderwijs instroomt, voert de school een verplichte screening uit, die nagaat wat het niveau van de leerling inzake de onderwijstaal is. Deze screening kan nooit voor de inschrijving van de leerling uitgevoerd worden en gebeurt met een valide en betrouwbaar screeningsinstrument. Indien de resultaten van deze screening daar aanleiding toe geven, voorziet de school een taaltraject dat aansluit bij de beginsituatie en de specifieke noden van de betrokken leerling inzake de onderwijstaal.

§2. Voor leerlingen die bij de eerste instroom in het gewoon lager onderwijs de onderwijstaal onvoldoende beheersen om de lessen te kunnen volgen, kunnen scholen een taalbad organiseren.

Met taalbad wordt bedoeld voltijdse en intensieve onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de leerling door onderdompeling in de onderwijstaal deze onderwijstaal te laten verwerven in functie van een snelle integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten.

Schoolbesturen kunnen dit taalbad individueel of gezamenlijk organiseren. De duur van het taalbad voor de leerling is maximaal een jaar.

§3. In het geval scholen het taalbad gezamenlijk organiseren, is er wederzijdse samenwerking tussen de school van inschrijving en de school die het taalbad aan de leerling

verstrekt. Dat houdt onder andere in het organiseren van het vervoer van de ingeschreven leerling naar de school waar het taalbad wordt georganiseerd, de communicatie tussen de school van inschrijving en de school waar het taalbad wordt georganiseerd, het opvolgen van de leerling die het taalbad volgt door de school waar de leerling is ingeschreven.

§4. De leerkracht die het onderwijs in het taalbad verstrekt, wordt betrokken bij de beslissing over de duur van het taalbad.

§5. Na het taalbad integreert de leerling zich in de school van inschrijving waar hij de reguliere onderwijsactiviteiten volgt.

§6. In afwijking van artikel 3, 22°, a), wordt het inrichten van een taalbad niet beschouwd als een herstructurering.

§7. De leerlingen die een taalbad volgen, tellen alleen mee voor financiering of subsidiering in de school waar ze zijn ingeschreven op de teldag.”.

Art. II.4. In artikel 13 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 20 maart 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, 2°, wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Indien de taalproef niet afgenomen is tegen de eerste schooldag van september, dan wordt de taalproef afgenomen uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de eerste dag aanwezigheid in het gewoon lager onderwijs;”;

2° in paragraaf 1, 3°, worden de woorden “onderwijs heeft genoten in een Nederlandstalige onderwijsinstelling uit een lidstaat van de Nederlandse Taalunie” vervangen door de woorden “Nederlandstalig onderwijs heeft genoten in een onderwijsinstelling buiten België”.

Art. II.5. Aan artikel 18, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010, wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“3° beschikken over een bewijs dat hij het voorafgaande schooljaar Nederlandstalig onderwijs heeft genoten in een onderwijsinstelling buiten België.”.

Art. II.6. In artikel 19 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt in paragraaf 1 de zinsnede “– behoudens, in uitzonderlijke omstandigheden, afwijking door de Vlaamse regering –”, opgeheven.

Art. II.7. In artikel 20 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 10 juli 2003 en 7 juli 2006, wordt aan punt 2° van paragraaf 2, een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Deelnemen aan het taalbad wordt beschouwd als een onderwijsactiviteit die voor hem of zijn leerlingengroep wordt georganiseerd.”.

Art. II.8. In artikel 21 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 20 oktober 2000, worden de woorden “de eerste schooldag nadat” vervangen door de woorden “vanaf de dag waarop”.

Art. II.9. In hetzelfde decreet wordt een artikel 26bis/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 26bis/1. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs moeten uiterlijk op de derde schooldag van het schooljaar waarin de leerplichtige huisonderwijs volgt, een verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs, indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap.

De informatie over het huisonderwijs moet minstens de volgende elementen bevatten:

- 1° de persoonsgegevens van de ouders en de leerplichtige die het huisonderwijs volgt;
- 2° de gegevens van wie het huisonderwijs zal geven, met inbegrip van het opleidingsniveau van de lesgever(s) van het huisonderwijs;
- 3° de taal waarin het huisonderwijs zal worden verstrekt;
- 4° de periode wanneer het huisonderwijs zal plaatsvinden;
- 5° de onderwijsdoelen die met het huisonderwijs zullen worden nagestreefd;
- 6° de afstemming van het huisonderwijs op de leerbehoeften van de leerplichtige;
- 7° en, de bronnen en leermiddelen die zullen worden gebruikt voor het huisonderwijs.

De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap zullen hiertoe een document ter beschikking stellen.

In afwijking van het eerste lid dienen ouders die hun leerplichtige kinderen inschrijven in één van volgende scholen, geen verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie in te dienen:

- 1° Europese scholen;
- 2° internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° scholen gelegen in het buitenland.

§2. In afwijking van de termijn, vermeld in paragraaf 1, kunnen de ouders van volgende leerplichtigen steeds een verklaring van huisonderwijs en bijhorende informatie over het huisonderwijs indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap:

- 1° leerplichtigen die zich in de loop van een schooljaar domiciliëren in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of het Vlaamse Gewest;
- 2° leerplichtigen die in de loop van een schooljaar naar het buitenland gaan, maar gedomicilieerd blijven in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of het Vlaamse Gewest;
- 3° leerplichtigen die begeleid worden door een centrum voor leerlingenbegeleiding en indien dat centrum voor leerlingenbegeleiding na de nodige informatie door de ouders, geen gemotiveerd bezwaar indient tegen het starten met huisonderwijs, binnen de tien werkdagen nadat het betrokken centrum voor leerlingenbegeleiding op de hoogte werd gesteld van de verklaring.”.

Art. II.10. In hetzelfde decreet wordt een artikel 26bis/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 26bis/2. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs zijn verplicht de leerplichtige in te schrijven bij de examencommissie met het oog op het verkrijgen van een getuigschrift Basisonderwijs als vermeld in artikel 56, uiterlijk in het schooljaar waarin de leerplichtige elf jaar is geworden voor 1 januari.

Als de leerplichtige zich niet tijdig aandient bij de examencommissie of na maximaal twee pogingen en uiterlijk in het schooljaar waarin hij of zij dertien jaar is geworden voor 1 januari het getuigschrift Basisonderwijs niet verkrijgt, moeten de ouders de leerplich-

tige inschrijven, hetzij in een school die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap of Duitstalige Gemeenschap, hetzij in één van volgende scholen:

- 1° Europese scholen;
- 2° internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° scholen gelegen in het buitenland.

§2. In afwijking van paragraaf 1 moeten ouders van de volgende leerplichtigen, de leerplichtige niet inschrijven bij de examencommissie:

- 1° leerplichtigen aan wie een centrum voor leerlingenbegeleiding uitdrukkelijk een vrijstelling geeft voor het examen, vermeld in paragraaf 1;
- 2° indien de leerplichtige in het bezit is van een individuele gelijkwaardigheidsbeslissing met minstens het niveau van het basisonderwijs;
- 3° leerplichtigen die ingeschreven zijn in één van volgende scholen:
 - a) Europese scholen;
 - b) internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
 - c) internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
 - d) scholen gelegen in het buitenland.”.

Art. II.11. In artikel 26ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 22 juni 2007 en 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan paragraaf 1 wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De regering legt de criteria vast op basis waarvan deze controle gebeurt.”;

- 2° in paragraaf 3 worden de woorden “in een school die hetzij erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap, hetzij erkend door een andere overheid van het land waarin de school gelegen is, hetzij onderwijs organiseert dat door de Vlaamse Gemeenschap als gelijkgesteld met of gelijkwaardig aan door haar erkend onderwijs wordt beschouwd” vervangen door de woorden “hetzij in een school die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap of Duitstalige Gemeenschap, hetzij in één van volgende scholen:

- 1° Europese scholen;
- 2° internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° scholen gelegen in het buitenland.”.

Art. II.12. In hetzelfde decreet wordt een artikel 26quater/l ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 26quater/l. De artikelen 26bis tot en met 26quater zijn niet van toepassing op het huisonderwijs als vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan.”.

Art. II.13. Aan artikel 34 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005, 8 mei 2009 en 1 juli 2011, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. De regering bepaalt de voorwaarden tot het verkrijgen van lestijden tijdelijk onderwijs aan huis, alsook het aantal en de wijze van berekening ervan.

De betrekkingen die worden ingericht op basis van de lestijden, vermeld in het eerste lid, komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.14. In artikel 37 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2001, 2 april 2004, 20 maart 2009, 8 mei 2009, 1 juli 2011, 25 november 2011 en 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, 3°, tweede lid, worden aan de eerste zin de woorden “en dat de ouders positief staan ten aanzien van extra initiatieven en maatregelen die de school neemt om de taalachterstand van hun leerlingen weg te werken” toegevoegd;

2° in paragraaf 3, 9°, tweede lid, worden aan de eerste zin de woorden “en dat de ouders positief staan ten aanzien van extra initiatieven en maatregelen die de school neemt om de taalachterstand van hun leerlingen weg te werken” toegevoegd.

Art. II.15. In artikel 37quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. II.16. In artikel 37sexies, §3, vijfde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. II.17. Aan artikel 37novies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het vierde lid is een schoolbestuur niet verplicht om voor zijn scholen voor type 5 de capaciteit te bepalen.”;

2° in paragraaf 5 wordt punt 6° vervangen als volgt:

“6° voor de toelating van leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit, indien de ouders deze leerlingen wensen in te schrijven in hetzelfde niveau, vermeld in paragraaf 1, en slechts één van de leerlingen ingeschreven kan worden omwille van de capaciteit, vermeld in paragraaf 1.”.

Art. II.18. In artikel 37vicies bis, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° eerst de leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit;”.

Art. II.19. In artikel 37vicies ter, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° eerst de leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit;”;

2° in paragraaf 2 wordt in het eerste en in het tweede lid telkens de laatste zin vervangen door een nieuwe zin, die luidt als volgt:

“In voorkomend geval gelden de aantallen en het percentage, vermeld in artikel 37sexies, §3, niet binnen de groep aangemelde leerlingen van dezelfde leefeenheid als vermeld in artikel 37quater of de groep aangemelde kinderen van personeelsleden van de school, vermeld in artikel 37quinqüies.”;

3° in paragraaf 2 worden in het eerste en in het tweede lid telkens de woorden “leerlingen van eenzelfde leefeenheid als vermeld in artikel 37ter” vervangen door de woorden “leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit als vermeld in artikel 37quater.”.

Art. II.20. In artikel 37vicies quater, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt tussen de woorden “combinatie van ordeningscriteria” en de woorden “eerstvolgend gerangschikte leerling”, de volgende zinsnede ingevoegd:

“, en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad met inachtnaam van artikel 37sexies, §4,”;

2° in het achtste lid wordt tussen de woorden “combinatie van ordeningscriteria” en de woorden “eerstvolgend gerangschikte leerlingen” de volgende zinsnede ingevoegd:

“, en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met inachtnaam van artikel 37sexies, §4,”.

Art. II.21. In artikel 37vicies quinqüies, §2, 5°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de woorden “kinderen uit één leefeenheid” vervangen door de woorden “leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit”.

Art. II.22. In artikel 43 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 7 mei 2004 en gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Het leergebied Frans is verplicht in het vijfde en zesde jaar gewoon lager onderwijs.

Het leergebied Frans kan aangeboden worden vanaf het eerste jaar gewoon lager onderwijs in de scholen van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en, op voorwaarde dat de leerlingen de onderwijstaal voldoende beheersen, vanaf het derde jaar gewoon lager onderwijs in de scholen buiten het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Taalinitiaties in het Frans, Engels en Duits behoren facultatief tot het onderwijsaanbod van het gewoon basisonderwijs.

Als een taalinitiatie als vermeld in het eerste lid, wordt georganiseerd, wordt eerst taalinitiatie in het Frans aangeboden.”.

Art. II.23. In artikel 45 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 15 juli 1997, wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing zijn in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder en respecteren de bekrachtigde eindtermen en ontwikkelingsdoelen.”.

Art. II.24. In artikel 46 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 1997 en van 14 februari 2003, wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het handelingsplan opgenomen ontwikkelingsdoelen met betrekking tot godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing zijn gebaseerd op de overeenkomstige leerplannen en zijn in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder.”.

Art. II.25. In artikel 57ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs bedraagt 90 euro per aanvraag en per studiebewijs. Dit bedrag wordt jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. Het bedrag wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal. De Vlaamse Regering kan het bedrag verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermden is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag dan vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. II.26. In artikel 64 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 februari 2003 en 8 mei 2009, worden de woorden “van een school of een vestigingsplaats” vervangen door de zinsnede “van een school, een vestigingsplaats, een onderwijsniveau of een type in een vestigingsplaats”.

Art. II.27. Artikel 91 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 7 juli 2006, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 91. §1. Regelmatige leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften die gewoon gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs volgen, kunnen speciale onderwijsleermiddelen ter beschikking krijgen.

§2. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen, vermeld in paragraaf 1, de vorm aannemen van tolken Vlaamse Gebarentaal of schrijftolken, dan moet de leerling beantwoorden aan een van de onderstaande criteria:

- a) via een tonaal audiometrische test een verlies aantonen van 70 dB of meer aan beide oren, voor de zuivere toonstimuli van 500, 1000 of 2000 Hz (gemiddelde waarde Fletcher-index) en/of een verlies van 70 dB of meer aan het beste oor voor de zuivere toonstimuli van 1000, 2000 en 4000 Hz (gemiddelde waarde);

- b) bij een gemiddeld verlies van minder dan 70 dB, via een vocaal audiometrische test minder dan 30% herkende woorden scoren bij optimale versterking (categorie 4 in de BIAP-classificatie).

Het audiometrisch bewijs of audiogram dient te worden verstrekt door een erkend revalidatiecentrum of -dienst of door een erkende universitaire dienst voor audiometrisch onderzoek.

Indien de vraag voor een speciaal onderwijsleermiddel een vraag voor ondersteuning door een tolk Vlaamse Gebarentaal of een schrijftolk is, wordt bij de aanvraag aangetoond dat de betrokken leerling voldoende de Vlaamse Gebarentaal beheerst of over voldoende leesvaardigheden beschikt om op een zinvolle manier van de ondersteuning door een tolk gebruik te maken.

§3. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen, vermeld in paragraaf 1, de vorm aannemen van tolken Vlaamse Gebarentaal of schrijftolken, dan bepaalt de Vlaamse Regering:

- 1° het per schooljaar en academiejaar totaal beschikbaar urenpakket voor tolken Vlaamse Gebarentaal en voor schrijftolken;
- 2° de procedure voor de aanvraag en toekenning van de schrijftolken en tolken Vlaamse Gebarentaal bij het Agodi; het Agodi zal hiertoe eveneens een intern beroep voorzien;
- 3° de diplomavooraarden voor de tolken Vlaamse Gebarentaal en schrijftolken;
- 4° de te indexerende loonkost voor de tolken Vlaamse Gebarentaal en de loonkost voor de schrijftolken.

§4. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen, vermeld in paragraaf 1, de vorm aannemen van tolken Vlaamse Gebarentaal, dan verleent de Vlaamse Regering voor de realisatie van de tolkuren voor tolken Vlaamse Gebarentaal een subsidie aan een door de Vlaamse Regering te bepalen centraal tolkenbureau, op voorwaarde dat dat laatste zich engageert om:

- 1° als bemiddelaar op te treden tussen de aanvrager en de tolken Vlaamse Gebarentaal, met inbegrip van het verlenen van bijstand bij het opmaken van het aanvraagdossier, het toewijzen van een tolk, rekening houdend met de specifieke noden en wensen van de aanvrager en het aanbod, het opmaken en bijhouden van tolkenlijsten en van prestatiebladen van de erkende tolken voor doven en slechthorenden, het uitbetalen van de tolken op basis van hun prestaties, het uitbetalen van de verplaatsingsvergoedingen van de tolken en het jaarlijks rapporteren omtrent de activiteiten;
- 2° als klachtenbemiddelaar op te treden omtrent de tolkdienstverlening in het algemeen en misbruiken aan de klachtencommissie te signaleren, overeenkomstig artikel 19 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 1994 houdende vaststelling van de regels volgens dewelke het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap de kosten van bijstand door tolken voor doven en slechthorenden ten laste neemt;
- 3° voldoende uitgerust te zijn om:
 - te kunnen voorzien in optimale bereikbaarheid ten behoeve van gebruikers en hiervoor over een aangepast oproepsysteem te beschikken;
 - te kunnen voorzien in een optimale dienstverlening ten behoeve van gebruikers en hiervoor een online overzicht voor opvolging van de beschikbare tolkuren ter beschikking te stellen;
 - te kunnen voorzien in inspraak in de aanwending van de tolkuren door de ouders.

De subsidie van de Vlaamse Regering, vermeld in het eerste lid, bestaat uit een door de Vlaamse Regering te bepalen aantal werkingsmiddelen voor de overheadkost voor het door de Vlaamse Regering te bepalen centraal tolkenbureau, aangevuld met de lonen en verplaatsingskosten, bestemd voor de tolken Vlaamse Gebarentaal.

§5. De procedure voor de aanvraag en toekenning en het intern beroep en de werking van het door de Vlaamse Regering te bepalen centraal tolkenbureau worden om de drie jaar geëvalueerd. De eerste evaluatie vindt plaats gedurende het schooljaar 2015-2016. Tijdens deze evaluatie wordt de betrokkenheid van de doelgroep verzekerd.

§6. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen een andere vorm aannemen dan hetgeen vermeld is onder paragraaf 2 tot en met 5, dan bepaalt de Vlaamse Regering de procedure voor de aanvraag en de criteria voor toekenning van deze middelen.”.

Art. II.28. In artikel 103, §1bis, van hetzelfde decreet worden tussen het woord “er” en het woord “nog” de woorden “binnen de provincie” ingevoegd.

Art. II.29. Aan artikel 125duodecies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, vervangen bij het decreet van 15 juli 2005 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006 en van 8 mei 2009, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. De betrekkingen die worden ingericht op basis van de puntenenveloppe ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschap komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.30. Aan artikel 125duodeciesl, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 juni 2007, vervangen bij het decreet van 4 juli 2008 en gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 17 juni 2011, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de overeenkomstig deze paragraaf aangewende punten komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.31. Aan artikel 137quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 juli 2012, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de regering bepaalt dat lestijden volgens de schalen kunnen worden omgezet in uren kinderverzorging, dan komen de betrekkingen die worden ingericht op basis van deze omgezette lestijden niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.32. Aan artikel 138, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2002, 7 juli 2006, 4 juli 2008 en 6 juli 2012, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de lestijden voor het permanent onderwijs aan huis in het buitengewoon onderwijs komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.33. Aan artikel 141, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 6 juli 2012, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van herberekende lestijden komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.34. In artikel 144 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 21 december 2012, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van overgedragen of herverdeelde lestijden komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.35. In artikel 146 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, wordt aan paragraaf 2 een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van deze bijkomende lestijden komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.36. Aan artikel 153sexies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005, 22 juni 2007, 4 juli 2008, 8 mei 2009 en 21 december 2012, wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. De betrekkingen die worden ingericht op basis van de overeenkomstig de paragrafen 4 en 5 aangewende punten komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.37. In hetzelfde decreet wordt in hoofdstuk IX, afdeling 3bis, het opschrift “Onderafdeling B. – Zorgbeleid” vervangen door “Onderafdeling B. – Zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid”.

Art. II.38. Artikel 153septies van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 153septies. Elke school in het gewoon basisonderwijs voert een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen. Binnen de haar toegekende omkadering zorgt de school voor:

- 1° de coördinatie van alle zorg- en gelijke onderwijskanseninitiatieven op het niveau van de school en in voorkomend geval afstemming met het beleid ter zake van de scholengemeenschap;
- 2° het ondersteunen van het handelen van het onderwijzend personeel;
- 3° het begeleiden van leerlingen;
- 4° de bevordering van de kleuterparticipatie.”.

Art. II.39. Aan artikel 153undecies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de vervangingseenheden komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.40. In artikel 155 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998, 7 juli 2006, 4 juli 2008, 8 mei 2009, 1 juli 2011 en 29 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de bijkomende lestijden of bijkomende uren komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”;

2° in paragraaf 2 wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de bijkomende lestijden of bijkomende uren komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.41. Artikel 172bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij het decreet van 4 juli 2008, wordt opgeheven.

Art. II.42. Aan artikel 194octies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 juli 2012, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van deze sociale maatregel komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.43. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Artikel II.4, II.5, II.19, 2° en II.20 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2012.

Artikel II.2, II.3, II.7, II.14 en II.22 treden in werking op 1 september 2014.

Hoofdstuk III. Secundair onderwijs

Afdeling I. Codex Secundair Onderwijs

Art. III.1. In artikel 2, §1, van de Codex Secundair Onderwijs, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 25 november 2011, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De artikelen 110/1 tot en met 110/27 gelden niet voor het hoger beroepsonderwijs.”.

Art. III.2. In artikel 3 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 15°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“15°/1 huisonderwijs:

- het onderwijs dat verstrekt wordt aan leerplichtigen van wie de ouders beslist hebben om hen niet in te schrijven in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school of centrum;
- onder huisonderwijs wordt eveneens verstaan het onderwijs dat aan een leerplichtige wordt verstrekt in het kader van één van volgende regelingen:
 - 1° het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan;
 - 2° het koninklijk besluit van 1 maart 2002 tot oprichting van een Centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd;
 - 3° het koninklijk besluit van 12 november 2009 tot oprichting van een gesloten federaal centrum voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd;”;

2° in punt 17°/1 wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”;

3° er wordt een punt 17°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“17°/2 leerlingenstage: een vorm van opleiding:

- a) buiten een vestigingsplaats van de school;
- b) in een reële arbeidsomgeving bij een werkgever;
- c) onder gelijkaardige omstandigheden als reguliere werknemers van die werkgever;
- d) waarbij effectieve arbeid wordt verricht;
- e) met de bedoeling beroepservaring op te doen;”;

4° punt 22° wordt opgeheven;

5° in punt 33° wordt de volgende zinsnede toegevoegd:

“, in het kader van de ordening van een rationeel onderwijsaanbod, eventueel onderbouwd door een lokaal structuurplan.”;

6° in punt 35° worden de woorden “numerieke toename” vervangen door het woord “wijziging”;

7° aan punt 35°, b), wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De heroprichting van een structuuronderdeel na onderbreking ten gevolge van een tijdelijk project als bedoeld in het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs, wordt evenwel niet als programmatie beschouwd;”;

8° in punt 42° wordt de zinsnede “, een studiegebied en een vestigingsplaats” vervangen door de zinsnede “en een studiegebied”.

Art. III.3. In artikel 21 van dezelfde codex wordt aan paragraaf 2 de volgende zinsnede toegevoegd:

“of indien de leden van het onderwijzend personeel die nieuw of bijkomend ter beschikking werden gesteld wegens ontstentenis van betrekking, kunnen worden gereffecteerd of wedertewerkgesteld in een vacante of niet-vacante organieke betrekking in de scholengemeenschap en dit voor de duur van het volledig schooljaar.”.

Art. III.4. In artikel 25 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven;

2° in paragraaf 3, tweede lid, worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven.

Art. III.5. In artikel 26, paragraaf 2, tweede lid, van dezelfde codex worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven.

Art. III.6. In artikel 28, paragraaf 2, tweede lid, van dezelfde codex worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven.

Art. III.7. Artikel 102 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 102. Elke ten onrechte uitbetaalde financiering of subsidiëring wordt teruggevorderd van het schoolbestuur. Een ten onrechte uitbetaald salarisgedeelte wordt evenwel teruggevorderd van het betrokken personeelslid indien het schoolbestuur niet verantwoordelijk is voor de onterechte uitbetaling. De terugvordering van ten onrechte uitbetaalde financiering of subsidiëring aan of voor rekening van het schoolbestuur kan ook gebeuren door inhouding op het nog uit te betalen werkingsbudget.”.

Art. III.8. Artikel 104 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. III.9. In artikel 110/3 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.10. In artikel 110/5, §3, vijfde lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.11. In artikel 110/9 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het derde lid is een schoolbestuur niet verplicht om voor zijn scholen voor type 5 de capaciteit te bepalen.”;

2° in paragraaf 5 wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° voor de toelating in een school in het eerste leerjaar van de eerste graad van het gewoon secundair onderwijs en in het buitengewoon secundair onderwijs van leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit, indien de ouders deze leerlingen wensen in te schrijven in hetzelfde niveau, vermeld in paragraaf 1, en slechts een van de leerlingen ingeschreven kan worden omwille van de capaciteit, vermeld in paragraaf 1.”.

Art. III.12. In artikel 110/15, §1, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2001 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt tussen de zinsnede “artikel 110/10” en de zinsnede “of 110/11” de zinsnede “, §2,” ingevoegd.

Art. III. 13. In artikel 110/22, §1, 1°, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III. 14. In artikel 110/23 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt in punt 1° het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”;

2° in paragraaf 2 wordt in het eerste en in het tweede lid telkens de laatste zin vervangen door wat volgt:

“In voorkomend geval gelden de aantallen en het percentage, vermeld in artikel 110/5, §3, niet binnen de groep aangemelde leerlingen van dezelfde leefeenheid als vermeld in artikel 110/3 of de groep aangemelde kinderen van personeelsleden van de school als vermeld in artikel 110/4.”;

3° in paragraaf 2, eerste lid, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”;

4° in paragraaf 2, tweede lid, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.15. In artikel 110/24, paragraaf 2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden aan de laatste zin na de woorden “combinatie van ordeningscriteria” de volgende woorden ingevoegd:

“, en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad met inachtnaam van artikel 110/5, §4,”;

2° in het achtste lid worden aan de eerste zin na de woorden “combinatie van ordeningscriteria” de volgende woorden ingevoegd:

“, en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met inachtnaam van artikel 110/5, §4,”.

Art. III.16. In artikel 110/25, §2, 5°, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.17. In deel III, titel 2, van dezelfde codex wordt een hoofdstuk 1/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 1/3. Huisonderwijs”.

Art. III.18. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3 een artikel 110/28 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art 110/28. Aan de leerplicht kan eveneens worden voldaan door het verstrekken van huisonderwijs.

Ouders die opteren voor huisonderwijs, verbinden zich ertoe onderwijs te verstrekken of te laten verstrekken dat beantwoordt aan de volgende minimumeisen:

- 1° het onderwijs is gericht op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en op de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassene;
- 2° het onderwijs bevordert het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele waarden van het kind zelf en van anderen.”.

Art. III.19. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3 een artikel 110/29 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.110/29. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs moeten uiterlijk op de derde schooldag van het schooljaar waarin de leerplichtige huisonderwijs volgt, een verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs, indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap. Die informatie over het huisonderwijs moet minstens de volgende elementen bevatten:

- 1° de persoonsgegevens van de ouders en de leerplichtige die het huisonderwijs volgt;
- 2° de gegevens van wie het huisonderwijs zal geven, met inbegrip van het opleidingsniveau van de lesgever(s) van het huisonderwijs;
- 3° de taal waarin het huisonderwijs zal worden verstrekt;
- 4° de periode wanneer het huisonderwijs zal plaatsvinden;
- 5° de onderwijsdoelen die met het huisonderwijs zullen worden nagestreefd;
- 6° de afstemming van het huisonderwijs op de leerbehoeften van de leerplichtige;
- 7° de bronnen en leermiddelen die zullen worden gebruikt voor het huisonderwijs.

De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap zullen hiertoe een document ter beschikking stellen.

In afwijking van het eerste lid dienen ouders die hun leerplichtige kinderen inschrijven in één van volgende scholen, geen verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie in te dienen:

- 1° Europese scholen;
- 2° internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° scholen in het buitenland.

§2. In afwijking van de termijn, vermeld in paragraaf 1, kunnen de ouders van volgende leerplichtigen steeds een verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap:

- 1° leerplichtigen die zich in de loop van een schooljaar domiciliëren in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of het Vlaamse Gewest;
- 2° leerplichtigen die in de loop van een schooljaar naar het buitenland gaan, maar gedomicilieerd blijven in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of het Vlaamse Gewest;
- 3° leerplichtigen die begeleid worden door een centrum voor leerlingenbegeleiding en indien dat centrum voor leerlingenbegeleiding na de nodige informatie door de ouders, geen gemotiveerd bezwaar indient tegen het starten met huisonderwijs, binnen de tien werkdagen nadat het betrokken centrum voor leerlingenbegeleiding op de hoogte werd gesteld van de verklaring.”.

Art. III.20. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3 een artikel 110/30 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 110/30. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs zijn verplicht de leerplichtige in te schrijven bij de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap van het secundair onderwijs.

Als de leerplichtige uiterlijk binnen het schooljaar waarin hij de leeftijd van vijftien jaar bereikt, via de examencommissie geen enkel getuigschrift of diploma van het secundair onderwijs behaalt, dienen de ouders de leerplichtige in te schrijven hetzij in een school, centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd zijn door de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap of Duitstalige Gemeenschap, hetzij in één van volgende scholen:

- 1° Europese scholen;
- 2° internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° scholen gelegen in het buitenland.

Hiertoe heeft de leerplichtige maximaal twee pogingen. Met maximaal twee pogingen wordt bedoeld dat voor elk onderdeel van het examenprogramma, zijnde een vak of een cluster van vakken, de leerplichtige tweemaal aan het examen mag deelnemen en er bijgevolg één herkansing is.

§2. In afwijking van paragraaf 1 moeten ouders de leerplichtige niet inschrijven bij de examencommissie:

- 1° indien een centrum voor leerlingenbegeleiding uitdrukkelijk een vrijstelling geeft voor de examens, vermeld in paragraaf 1;

- 2° indien de leerplichtige in het bezit is van een individuele gelijkwaardigheidsbeslissing met minstens het niveau van de eerste graad secundair onderwijs;
- 3° indien de leerplichtige ingeschreven is in één van de volgende scholen:
- a) Europese scholen;
 - b) internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
 - c) internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
 - d) scholen gelegen in het buitenland.”.

Art. III.21. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3 een artikel 110/31 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 110/31. §1. De onderwijsinspectie is bevoegd om te controleren of het verstrekte huisonderwijs beantwoordt aan de doelstellingen, vermeld in artikel 110/28. De Vlaamse Regering legt de criteria vast op basis waarvan deze controle gebeurt.

§2. De ouders zijn verplicht hun medewerking te verlenen aan de controle op het huisonderwijs.

§3. Wanneer de controle van de onderwijsinspectie niet aanvaard wordt of wanneer de onderwijsinspectie bij twee opeenvolgende controles vaststelt dat het verstrekte onderwijs kennelijk niet beantwoordt aan de doelstellingen, vermeld in het artikel 110/28, moeten de ouders de leerling inschrijven in hetzij een school, centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd zijn door de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap of Duitstalige Gemeenschap, hetzij in één van volgende scholen:

- 1° Europese scholen;
- 2° internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° scholen gelegen in het buitenland.

Het hervatten van huisonderwijs om aan de leerplicht van de betrokken leerling te voldoen, kan uitsluitend mits voorafgaande toestemming van de onderwijsinspectie. Die toestemming wordt verleend als de onderwijsinspectie oordeelt, op basis van elementen die worden aangereikt door de ouders, dat de tekortkomingen die bij de controle destijds aanleiding hebben gegeven tot beëindiging van het huisonderwijs, zijn of worden weggewerkt.

De Vlaamse Regering legt de aanvraagprocedure voor de ouders vast.”.

Art. III.22. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3 een artikel 110/32 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 110/32. De Vlaamse Regering bepaalt de formele voorwaarden die moeten vervuld worden bij het organiseren van huisonderwijs.”.

Art. III.23. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3 een artikel 110/33 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 110/33. De artikelen 110/28 tot en met 110/32 zijn niet van toepassing op het huis-onderwijs dat wordt verstrekt in het kader van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan, het koninklijk besluit van 1 maart 2002 tot oprichting van een Centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het koninklijk besluit van 12 november 2009 tot oprichting van een gesloten federaal centrum voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd.”.

Art. III.24. In artikel 111, §3, tweede lid, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, worden aan de eerste zin van het tweede lid, de woorden “en dat ouders positief staan ten aanzien van extra initiatieven en maatregelen die de school neemt om de taalachterstand van leerlingen weg te werken” ingevoegd.

Art. III.25. In artikel 115/3 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs bedraagt 90 euro per aanvraag en per studiebewijs. Indien een onderzoek wordt gevraagd naar de gelijkwaardigheid met aanduiding van een structuuronderdeel bedraagt de financiële bijdrage 180 euro per aanvraag en per studiebewijs. Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. De bedragen worden afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal. De Vlaamse Regering kan de bedragen verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermden is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. III.26. Artikel 121 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 121. Voor leerlingen die wegens ziekte of ongeval het geheel van de vorming van een schooljaar niet kunnen volgen, kan de klassenraad een spreiding van het lessenprogramma hetzij van een leerjaar over twee schooljaren hetzij van een graad over drie schooljaren toestaan.”.

Art. III.27. In dezelfde codex wordt artikel 127 opgeheven.

Art. III.28. In artikel 129, §1, tweede lid, van dezelfde codex, wordt punt 1° opgeheven.

Art. III.29. In deel IV, titel 1, hoofdstuk I, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een artikel 136/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 136/4. §1. Een schoolbestuur kan voor leerlingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs die door een onvoldoende kennis van de onderwijstaal niet in staat zijn om de lessen in voldoende mate te volgen en al of niet uit het onthaalonderwijs, vermeld in artikel 135, komen, tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week organiseren.

Deze extra taallessen Nederlands komen bovenop het leerprogramma van het structuuronderdeel waarin de leerling is ingeschreven en beogen de taalachterstand op een zo kort mogelijke termijn weg te werken.

De toelatingsklassenraad of de begeleidende klassenraad, al naargelang het geval, beslist om een leerling te verplichten tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week. In afwijking op de geldende regelgeving is die klassenraad, voor wat het onderwijzend personeel betreft, ten minste samengesteld uit de leraars belast met de basisvorming.

§2. Voor de leerlingen die verplicht worden tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week voorziet de school in een doelgericht aanbod. De school kan dat aanbod zelf organiseren of daarvoor samenwerken met andere scholen waarbij leerlingen van verschillende scholen kunnen worden samengebracht.

De duur van de extra taallessen Nederlands tijdens een schooljaar is afhankelijk van de evaluatie door de begeleidende klassenraad van de studievoortgang van de betrokken leerling.

§3. De Vlaamse Regering kan verdere voorwaarden bepalen waaronder leerlingen de extra taallessen Nederlands, vermeld in paragraaf 1, moeten volgen alsook verdere voorwaarden voor de praktische organisatie van deze extra taallessen.”.

Art. III.30. In dezelfde codex wordt een artikel 136/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 136/5. §1. Het schoolbestuur kan op grond van specifieke onderwijskundige argumenten en met het oog op het aanbieden van meer individuele leertrajecten, beslissen om voor een leerling of leerlingengroep af te wijken van de voorwaarde, vermeld in artikel 252, §1, a), 2), onder de volgende modaliteiten:

- 1° het individueel vrijstellen van het volgen van bepaalde onderdelen van de vorming van een bepaald structuuronderdeel gedurende een deel of het geheel van het schooljaar voor een leerling met topsportstatuut, toegekend overeenkomstig het topsportconvenant dat is gesloten tussen de onderwijs- en de sportsector, teneinde tijdens die vrijgestelde periodes zijn sportieve talenten verder te ontwikkelen, mits de toelatings- of begeleidende klassenraad, naargelang van het geval, een gunstige beslissing neemt én mits akkoord van de betrokken personen;
- 2° in voorkomend geval:
 - a) moet het topsportstatuut zijn toegekend in een sporttak die in aanmerking komt voor de toepassing van dit artikel zoals bepaald door de Vlaamse Regering;
 - b) moet, vermits de talentontwikkeling plaats vindt via onderricht door een schoolexterne lesgever binnen de school of in een sportieve leercontext buiten de school, de betrokken unisportfederatie desbetreffende context of lesgever als voldoende kwalitatief beschouwen;
 - c) is het structuuronderdeel in kwestie geen structuuronderdeel met in de benaming de component “topsport”;
 - d) bestaat de toelatingsklassenraad, voor wat het onderwijzend personeel betreft en in afwijking op de vigerende regelgeving, uit alle leden van het structuuronderdeel waarvoor de leerling opteert;
 - e) worden individuele vrijstellingen schriftelijk en gemotiveerd vastgelegd;
 - f) doen individuele vrijstellingen geen afbreuk aan de studiebekrachtiging;
 - g) kan na overleg met, in voorkomend geval, de externe lesgever en met de betrokken personen, het individueel leertraject door de begeleidende klassenraad worden bijgestuurd of eventueel zelfs beëindigd indien de schoolresultaten negatief evolueren.

§2. Het topsportstatuut geldt voor één schooljaar en is, na aanvraag, hernieuwbaar.”.

Art. III.31. In artikel 146 van dezelfde codex wordt paragraaf 3 vervangen door wat volgt:

“§3. Met het oog op het waarborgen van het studiepeil keurt de Vlaamse Regering volgens de vooraf door haar bepaalde criteria en op advies van de onderwijsinspectie, de leerplannen goed.

De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie dienen niet door de Vlaamse Regering goedgekeurd te worden. De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie zijn in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder en respecteren de bekrachtigde eindtermen en ontwikkelingsdoelen.”.

Art. III.32. Aan artikel 152 van dezelfde codex wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Zijn ook algemene vakken: alle levende talen.”.

Art. III.33. Aan artikel 157 van dezelfde codex, gewijzigd bij decreet van 1 juli 2011 en 21 december 2012, wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. Met behoud van de toepassing van paragraaf 2 tot en met paragraaf 5, omvat het lessenrooster van het eerste en het tweede leerjaar van de derde graad van het technisch secundair onderwijs en het eerste, het tweede en het derde leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs een aantal uren aangeduid als “leerlingenstage”, gevolgd door een of meer vakbenamingen.

De uren leerlingenstage komen, omgerekend naar schooljaarbasis, overeen met minimaal achttien halve dagen. Die halve dagen zijn al dan niet opeenvolgend.

Een leerlingenstage is gebaseerd op een leerlingenstageovereenkomst gesloten tussen de school, de stagegever en de betrokken personen. De eindverantwoordelijkheid voor de keuze van de stagegever, de vaststelling van de stageactiviteiten evenals de begeleiding en beoordeling van de leerling-stagiair, ligt bij de school.

Elke leerlingenstage is onbezoldigd.

Indien geen of onvoldoende stageplaatsen, moet de school ten aanzien van de onderwijsinspectie kunnen aantonen dat dit het gevolg is van factoren buiten haar wil om.

De Vlaamse Regering kan de praktische organisatie van en de minimale kwaliteitskenmerken voor leerlingenstages nader bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de datum van de inwerkingtreding van deze paragraaf, met toepassing van de bepalingen van artikel 70. Deze datum kan verschillen naargelang van de onderwijsvorm, het studiegebied of het structuuronderdeel.”.

Art. III.34. Aan deel IV, titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 4, van dezelfde codex wordt een artikel 157/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 157/1. In het voltijds secundair onderwijs kan de wekelijkse lessentabel, de vakken moderne vreemde talen niet meegerekend, voor maximaal 20% worden aangeboden in het Frans, Engels of Duits.

Het aanbod, vermeld in het eerste lid, kan worden georganiseerd op voorwaarde dat:

- 1° de leerlingen de mogelijkheid hebben om alle niet-taalvakken in het Nederlands in de school te volgen;
- 2° een leerling slechts CLIL kan volgen, indien de betrokken personen er schriftelijk en expliciet voor kiezen het CLIL-traject gedurende het volledige schooljaar te volgen en na positief advies van de toelatingsklassenraad dat ten minste is gebaseerd op voldoende kennis en beheersing door de leerling van de onderwijstaal;
- 3° het aanbod voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde kwaliteitsstandaard. De kwaliteitsstandaard omvat enkel voorwaarden op het vlak van:
 - a) de competenties en vorming van het personeel dat deze lessen zal geven op het vlak van de CLIL-methodiek in relatie tot het vak zelf;
 - b) de vereiste kennis van de doeltaal van de personeelsleden;
 - c) tijdige communicatie met ouders en leerlingen met de expliciete keuzemogelijkheid tussen CLIL of niet-CLIL;
 - d) de inpassing van dit aanbod in een coherent talenbeleid zowel voor de onderwijstaal als vreemde talen, met formulering van expliciete strategische doelstellingen;
 - e) monitoring van de resultaten en de leerwinst van de leerlingen in het vak/onderwerp, in de doeltaal en in het Standaardnederlands;
 - f) de te volgen stappen die een school moet ondernemen die een CLIL-project wil organiseren (beginsituatieanalyse, communicatie, doelen formuleren, actieplan opstellen en actieplan operationaliseren);
- 4° de school kan het aanbod slechts effectief organiseren, als ze beschikt over personeelsleden die op het ogenblik van de organisatie beantwoorden aan de voorwaarden van 3°, a) en b). Daarbij moet ze rekening houden met de rechten van de personeelsleden die vast benoemd zijn of tijdelijk aangesteld zijn voor doorlopende duur in het vak dat ze wil aanbieden, in het Frans, Engels of Duits. Om het aanbod te organiseren, mag de school een personeelslid dat vast benoemd is voor het vak dat ze in het Frans, Engels of Duits wil aanbieden niet ter beschikking stellen wegens ontstentenis van betrekking voor dat vak. De school mag ook de opdracht van een tijdelijk personeelslid dat voor doorlopende duur is aangesteld in het vak dat ze in het Frans, Engels of Duits wil aanbieden voor dat vak, niet verminderen of beëindigen om het aanbod te organiseren. Dit laatste geldt niet als het tijdelijk personeelslid wel voldoet aan de voorwaarden van 3°, a) en b), maar het aanbod weigert om het vak in het Frans, Engels of Duits te geven;
- 5° de school ervoor zorgt dat de kennis van de onderwijstaal bij de leerlingen prioritair blijft en dat het Nederlandstalige karakter van de school behouden blijft;
- 6° voorafgaand een plan wordt opgemaakt dat door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap is goedgekeurd.”.

Art. III.35. In dezelfde codex wordt in deel IV, titel 1, hoofdstuk 3, de afdeling 1, bestaande uit het artikel 174, opgeheven.

Art. III.36. In deel IV, titel 1, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, worden in het opschrift van afdeling 2 de woorden “die tot een scholengemeenschap behoren” opgeheven.

Art. III.37. In artikel 175 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. Scholen kunnen ook door splitsing van bestaande scholen ontstaan voor zover de volgende gezamenlijke voorwaarden zijn vervuld:

- 1° de splitsing wordt onmiddellijk voorafgegaan door een fusie van scholen en kadert als dusdanig in een herstructurering die niet resulteert in een groter aantal scholen;
- 2° alle bij de splitsing betrokken scholen moeten, in afwijking van §1 en §2, na de splitsing 100% bereiken van de toepasbare rationalisatienorm;

- 3° de splitsing kan slechts één van de volgende vormen aannemen:
- a) hetzij een afsplitsing van de eerste graad;
 - b) hetzij een afsplitsing van een of meer studiegebieden;
 - c) hetzij een combinatie van beide voorgaande;
- 4° de splitsing moet, voor een school die tot een scholengemeenschap behoort, in overeenstemming zijn met de afspraken die de scholengemeenschap maakt over de ordening van een rationeel onderwijsaanbod.”;

2° paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:

“§5. De bepalingen van dit artikel zijn niet van toepassing op scholen met uitsluitend de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs.”;

3° paragraaf 6 wordt vervangen door wat volgt:

“§6. De programmatie van een school wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld uiterlijk 1 mei van het voorafgaand schooljaar.

Indien de school ontstaat door splitsing van een bestaande school, dan gaan bij die melding, per betrokken school, het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, in het geval de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.”.

Art. III.38. In deel IV, titel 1, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, worden in het opschrift van afdeling 3 de woorden “door scholen die tot een scholengemeenschap behoren” opgeheven.

Art. III.39. Artikel 176 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 176. Bij programmatie van structuuronderdelen, zoals bepaald in deze afdeling, wordt volgend onderscheid gemaakt:

- 1° het structuuronderdeel is niet programmeerbaar;
- 2° het structuuronderdeel is vrij programmeerbaar;
- 3° het structuuronderdeel is programmeerbaar mits aan bepaalde voorwaarden is voldaan;
- 4° het structuuronderdeel is programmeerbaar mits goedkeuring door de Vlaamse Regering.

De programmatie van een structuuronderdeel voor een school die tot een scholengemeenschap behoort, moet in overeenstemming zijn met de afspraken die de scholengemeenschap maakt met het oog op een rationeel geordend onderwijsaanbod.

De programmatiebepalingen zijn niet van toepassing op de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs.”.

Art. III.40. Artikel 177 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 177. De Vlaamse Regering legt de lijst van structuuronderdelen vast die niet programmeerbaar zijn, met toepassing van het in artikel 70, eerste en tweede lid, gestelde. Ze houdt daarbij rekening met volgende criteria:

- 1° het niet of in onvoldoende mate aansluiten op de arbeidsmarkt op basis van tewerkstellingscijfers van schoolverlaters of door het ontbreken van een erkende beroepskwalificatie binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur;

2° het niet of in onvoldoende mate aansluiten op het hoger onderwijs op basis van slaagcijfers in het hoger onderwijs.

Met het oog op eventuele actualisering wordt bedoelde lijst jaarlijks geëvalueerd.”.

Art. III.41. Artikel 178 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 178. De Vlaamse Regering legt de lijst van structuuronderdelen vast die vrij programmeerbaar zijn, met toepassing van het in artikel 70, eerste en tweede lid, gestelde. Ze houdt daarbij rekening met beleidsontwikkelingen of -prioriteiten. De Vlaamse Regering kan aan de programmatie van een dergelijk structuuronderdeel de voorwaarde koppelen van een reeds bestaand onderwijsaanbod in de school of scholengemeenschap in kwestie.

Met het oog op eventuele actualisering wordt bedoelde lijst jaarlijks geëvalueerd.

De programmatie wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld uiterlijk 1 mei van het voorafgaand schooljaar en uiterlijk 30 november van het lopende schooljaar indien het een Se-n-Se betreft die van start gaat op 1 februari daaropvolgend. Bij die melding gaan het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, indien de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.”.

Art. III.42. Artikel 179 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 179. De programmatie van een structuuronderdeel dat niet onder toepassing valt van artikel 177 en 178 is toegelaten onder de volgende gezamenlijke voorwaarden:

- 1° in de school of in een andere school van de scholengemeenschap wordt tegelijkertijd een ander structuuronderdeel opgeheven; dat ander structuuronderdeel kan niet behoren tot het derde leerjaar van de derde graad;
- 2° de programmatie leidt niet tot een voor de school nieuw studiegebied;
- 3° de programmatie heeft geen betrekking op een structuuronderdeel van het derde leerjaar van de derde graad;
- 4° de programmatie beantwoordt aan eventueel vigerende regelgeving met betrekking tot frequentie, inplanting of andere organisatievoorwaarden van het structuuronderdeel in kwestie.

De programmatie wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld uiterlijk 1 mei van het voorafgaand schooljaar. Bij die melding gaan, per betrokken school, het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, indien de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.”.

Art. III.43. In dezelfde codex wordt een artikel 179/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 179/1. De programmatie van een structuuronderdeel dat niet onder toepassing valt van artikel 177, 178 en 179 wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk en gemotiveerd aangevraagd uiterlijk 30 november van het voorafgaand schooljaar en uiterlijk 30 september van het lopende schooljaar indien het een Se-n-Se betreft die van start gaat op 1 februari daaropvolgend. Bij die aanvraag gaan het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, indien de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal

waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.

Na advies van enerzijds de Vlaamse Onderwijsraad en anderzijds de onderwijsinspectie en de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap, neemt de Vlaamse Regering een beslissing over de programmatie. De Vlaamse Regering houdt bij haar beslissing rekening met de volgende gezamenlijke criteria:

- 1° de eventueel vigerende regelgeving met betrekking tot frequentie, inplanting of andere organisatievoorwaarden van het structuuronderdeel in kwestie;
- 2° het beantwoorden van de programmatie aan het kwantitatief en kwalitatief aantoonbaar niet-behoeftegedekkend onderwijsaanbod binnen de betrokken onderwijszone en met respect voor de keuzevrijheid van ouders en leerlingen;
- 3° a) de aanwezigheid van een convenant, of;
b) de inhoudelijke aansluiting en de objectief vastgestelde nood op de arbeidsmarkt, of;
c) de studiecontinuïteit van leerlingen binnen de school of de scholengemeenschap.”.

Art. III.44. In dezelfde codex wordt een artikel 179/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 179/2. Een dossier houdende voorstel van nieuw structuuronderdeel dat door een schoolbestuur in toepassing van artikel 129 wordt ingediend, kan tevens expliciet de intentie bevatten tot programmatie van het structuuronderdeel in één of meer aangeduide scholen van dat schoolbestuur. Het gemotiveerd dossier wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap ingediend uiterlijk 30 september van het voorafgaand schooljaar. Bij het dossier gaan, per school, het protocol van de onderhandeling in het bevoegd lokaal comité met betrekking tot de programmatie en, indien de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.

Uitsluitend in het geval de Vlaamse Regering een positieve beslissing neemt over het voorstel van nieuw structuuronderdeel, neemt zij tevens een beslissing over de programmatie met in acht name van de bepalingen van artikel 178, 179 en 179/1.”.

Art. III.45. In dezelfde codex wordt in deel IV, titel 1, hoofdstuk 3, de afdeling 4, bestaande uit het artikel 180, opgeheven.

Art. III.46. In dezelfde codex wordt in deel IV, titel 1, hoofdstuk 3, de afdeling 5, bestaande uit de artikelen 181 tot en met 188, opgeheven.

Art. III.47. In dezelfde codex wordt artikel 201 opgeheven.

Art. III.48. In dezelfde codex wordt artikel 202 opgeheven.

Art. III.49. In deel IV, titel 1, van dezelfde codex worden in het opschrift van hoofdstuk 5 de woorden “Omvorming en” opgeheven.

Art. III.50. In dezelfde codex wordt in deel IV, titel 1, hoofdstuk 5, de afdeling 1, bestaande uit de artikelen 203 en 204, opgeheven.

Art. III.51. In dezelfde codex wordt in deel IV, titel 1, hoofdstuk 5, de afdeling 2, bestaande uit het artikel 205, opgeheven.

Art. III.52. Artikel 206 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 206. §1. De volledige eerste graad of een volledig studiegebied zoals georganiseerd door een school kan door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd blijven indien het in één keer wordt overgeheveld naar een andere school van hetzelfde schoolbestuur die gelegen is in dezelfde gemeente of naar een andere school die behoort tot dezelfde scholengemeenschap.

Indien de overheveling betrekking heeft op alle door de school georganiseerde studiegebieden van het beroepssecundair onderwijs, moet het derde leerjaar van de derde graad, ingericht onder de vorm van een naamloos leerjaar, mee worden overgeheveld; indien de overheveling betrekking heeft op slechts enkele studiegebieden, kan het mee worden overgeheveld.

§2. Voor de toepassing van de omkaderingsnormen van het personeel, de toepassing van de minimale schoolbevolkingsnormen en de vaststelling van het werkingsbudget, wordt de overheveling geacht reeds op 1 februari van het voorafgaand schooljaar te hebben plaats gevonden.

§3. De overheveling wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld uiterlijk 1 mei van het voorafgaand schooljaar. Bij die melding gaan, per school die bij de overheveling is betrokken, het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, indien de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de overheveling in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.”.

Art. III.53. In dezelfde codex wordt een artikel 252/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 252/1. Onverminderd de door de Vlaamse Regering bepaalde toelatingsvoorwaarden, vermeld in artikel 252, is het voltijds gewoon secundair onderwijs toegankelijk voor leerlingen die de leeftijd van 25 jaar nog niet hebben bereikt. Het kan worden gevolgd uiterlijk tot het einde van het schooljaar waarin de leerlingen de leeftijd van 25 jaar bereiken.

Deze maximumleeftijd is evenwel niet van toepassing op:

- 1° leerlingen die tijdens het schooljaar 2013-2014 voltijds gewoon secundair onderwijs hebben gevolgd en vanaf het schooljaar 2014-2015 hun secundaire studie verder zetten;
- 2° de voorbereidende jaren op het hoger onderwijs, de Se-n-Se, de specialisatiejaren en het naamloos leerjaar van het voltijds gewoon secundair onderwijs.

Voor de hbo5-opleiding Verpleegkunde geldt evenmin een maximumleeftijd.”.

Art. III.54. In artikel 256/1 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in het tweede lid het woord “werkingsreglement” vervangen door het woord “examenreglement”.

Art. III.55. In artikel 256/2 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 29 juni 2012, worden in het eerste lid bij punt 3° de woorden “, eventueel in combinatie met het getuigschrift over de basiskennis van het bedrijfsbeheer” opgeheven.

Art. III.56. In artikel 256/8 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in het eerste lid het punt 1° opgeheven.

Art. III.57. Aan deel IV, titel 2, van dezelfde codex wordt een hoofdstuk 4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 4. Screening niveau onderwijstaal”.

Art. III.58. In deel IV, titel 2, hoofdstuk 4, van dezelfde codex wordt een artikel 256/11 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 256/11. Voor elke leerling die voor het eerst in het voltijds gewoon secundair onderwijs instroomt, voert de school een verplichte screening uit die nagaat wat het niveau van de leerling inzake de onderwijstaal is. Deze screening kan nooit voor de inschrijving van de leerling uitgevoerd worden en gebeurt met een valide en betrouwbaar screeningsinstrument.

Indien de resultaten van deze screening daar aanleiding toe geven, treft de school maatregelen die aansluiten bij de beginsituatie en de specifieke noden van de betrokken leerling inzake de onderwijstaal.”.

Art. III.59. In artikel 266 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt een zevende lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het handelingsplan opgenomen ontwikkelingsdoelen met betrekking tot godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie zijn gebaseerd op de overeenkomstige leerplannen en zijn in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder.”;

2° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

“§4. Met het oog op het waarborgen van het studiepeil keurt de Vlaamse Regering volgens de vooraf door haar bepaalde criteria en op advies van de onderwijsinspectie, de leerplannen goed.

De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie dienen niet door de Vlaamse Regering goedgekeurd te worden. De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie zijn in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder en respecteren de bekrachtigde eindtermen en ontwikkelingsdoelen.”.

Art. III.60. In artikel 314/1, §1, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, en gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt opgeheven;

2° in het tweede lid worden de woorden “daarenboven gedurende het schooljaar 2012-2013” vervangen door “gedurende de schooljaren 2013-2014 en 2014-2015” en wordt het getal “31” telkens vervangen door het getal “61”;

3° het derde lid wordt opgeheven.

Art. III.61. In artikel 314/3 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Een stuurgroep volgt de scholen, bedoeld in deze onderafdeling, op en evalueert hen. Deze stuurgroep bestaat uit ten minste één lid van de onderwijsinspectie, ten minste één afgevaardigde van het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming, en ten minste één afgevaardigde per representatieve vakorganisatie en eveneens, naargelang de school, ten minste één afgevaardigde van ofwel het gemeenschapsonderwijs, ofwel de representatieve verenigingen van schoolbesturen van het gesubsidieerd officieel onderwijs ofwel van het gesubsidieerd vrij onderwijs.”;

2° in paragraaf 3 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrokken scholen brengen jaarlijks verslag uit bij de stuurgroep. Na de bespreking van het verslag op de stuurgroep, zijn er bijstellingen mogelijk. De inhoud van het verslag wordt bepaald door de stuurgroep. Dit verslag wordt uiterlijk op 30 juni ingediend bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.”.

Art. III.62. In artikel 314/4 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt het jaartal “2013” vervangen door het jaartal “2015”.

Art. III.63. In artikel 350 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt de zinsnede “157 en 170” vervangen door de zinsnede “157, 157/1 en 170”.

Art. III.64. Artikel 357 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 357. §1. Aan regelmatige leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften die gewoon gefinancierd of gesubsidieerd secundair onderwijs volgen, en voldoen aan de toelatingsvoorwaarden van het gewoon secundair onderwijs, kunnen speciale onderwijsleermiddelen ter beschikking worden gesteld.

§2. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen, vermeld in paragraaf 1, de vorm aannemen van tolken Vlaamse Gebarentaal of schrijftolken, dan moet de leerling om in aanmerking te komen tot de in het volgende lid vermelde doelgroep behoren.

Tot de doelgroep behoren de leerlingen met een auditieve beperking die beantwoorden aan een van de onderstaande criteria:

- a) via een tonaal audiometrische test een verlies aantonen van 70 dB of meer aan beide oren, voor de zuivere toonstimuli van 500, 1000 of 2000 Hz (gemiddelde waarde Fletcher-index) en/of een verlies van 70 dB of meer aan het beste oor voor de zuivere toonstimuli van 1000, 2000 en 4000 Hz (gemiddelde waarde);
- b) bij een gemiddeld verlies van minder dan 70 dB, via een vocaal audiometrische test minder dan 30% herkende woorden scoren bij optimale versterking (categorie 4 in de BIAP-classificatie).

Het audiometrisch bewijs of audiogram dient te worden verstrekt door een erkend revalidatiecentrum of -dienst of door een erkende universitaire dienst voor audiometrisch onderzoek.

§3. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen, vermeld in paragraaf 1, de vorm aannemen van tolken Vlaamse Gebarentaal of schrijftolken, dan bepaalt de Vlaamse Regering:

- 1° het per schooljaar en academiejaar totaal beschikbaar urenpakket voor tolken Vlaamse Gebarentaal en voor schrijftolken;
- 2° de procedure voor de aanvraag en toekenning van de schrijftolken en tolken Vlaamse Gebarentaal bij het Agodi, het Agodi zal hiertoe eveneens een intern beroep voorzien;
- 3° de diplomavooraarden voor de tolken Vlaamse Gebarentaal en schrijftolken;
- 4° de te indexerende loonkost voor de tolken Vlaamse Gebarentaal en de loonkost voor de schrijftolken.

§4. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen, vermeld in paragraaf 1, de vorm aannemen van tolken Vlaamse Gebarentaal, dan verleent de Vlaamse Regering voor de realisatie van de tolkuren voor tolken Vlaamse Gebarentaal een subsidie aan een door de Vlaamse Regering te bepalen centraal tolkenbureau, op voorwaarde dat dat laatste zich engageert om:

- 1° als bemiddelaar op te treden tussen de aanvrager en de tolken Vlaamse Gebarentaal, met inbegrip van het verlenen van bijstand bij het opmaken van het aanvraagdossier, het toewijzen van een tolk, rekening houdend met de specifieke noden en wensen van de aanvrager en het aanbod, het opmaken en bijhouden van tolkenlijsten en van prestatiebladen van de erkende tolken voor doven en slechthorenden, het uitbetalen van de tolken op basis van hun prestaties, het uitbetalen van de verplaatsingsvergoedingen van de tolken en het jaarlijks rapporteren omtrent de activiteiten;
- 2° als klachtenbemiddelaar op te treden omtrent de tolkendienstverlening in het algemeen en misbruiken aan de klachtencommissie te signaleren, overeenkomstig artikel 19 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 1994 houdende vaststelling van de regels volgens dewelke het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap de kosten van bijstand door tolken voor doven en slechthorenden ten laste neemt;
- 3° voldoende uitgerust te zijn om:
 - te kunnen voorzien in optimale bereikbaarheid ten behoeve van gebruikers en hiervoor over een aangepast oproepsysteem te beschikken;
 - te kunnen voorzien in een optimale dienstverlening ten behoeve van gebruikers en hiervoor een online overzicht voor opvolging van de beschikbare tolkuren ter beschikking te stellen;
 - te kunnen voorzien in inspraak in de aanwending van de tolkuren door de ouders.

De subsidie van de Vlaamse Regering, vermeld in het eerste lid, bestaat uit een door de Vlaamse Regering te bepalen aantal werkmiddelen voor de overheadkost voor het door de Vlaamse Regering te bepalen centraal tolkenbureau, aangevuld met de lonen en verplaatsingskosten, bestemd voor de tolken Vlaamse Gebarentaal.

§5. De procedure voor de aanvraag en toekenning en het intern beroep en de werking van het door de Vlaamse Regering te bepalen centraal tolkenbureau worden om de drie jaar geëvalueerd, de eerste evaluatie vindt plaats gedurende het schooljaar 2015-2016. Tijdens deze evaluatie wordt de betrokkenheid van de doelgroep verzekerd.

§6. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen een andere vorm aannemen dan hetgeen vermeld is onder paragraaf 2 tot en met 5, dan bepaalt de Vlaamse Regering de procedure voor de aanvraag en de criteria voor toekenning van deze middelen.”.

Afdeling II. Decreet betreffende het stelsel van leren en werken

Art. III.65. In artikel 3 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, wordt een punt 14°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“14°/1 leerlingenstage: een vorm van opleiding binnen de component leren:

- a) buiten een vestigingsplaats van het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs;
- b) in een reële arbeidsomgeving bij een werkgever;
- c) onder gelijkaardige omstandigheden als reguliere werknemers van die werkgever;
- d) waarbij effectieve arbeid wordt verricht die aansluit bij de gevolgde opleiding;
- e) met de bedoeling beroepservaring op te doen.”.

Art. III.66. In artikel 8 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 3, toegevoegd bij het decreet van 18 december 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, vervangen door wat volgt:

“§3. De programmatie van een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs wordt door het centrumbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld uiterlijk 1 mei van het voorafgaand schooljaar.”.

Art. III.67. Artikel 20 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2009, 17 december 2010, 9 juli 2010 en 21 december 2012, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 20. De programmatie van een opleiding in het deeltijds beroepssecundair onderwijs is vrij en kan op elk tijdstip van het schooljaar. De programmatie wordt door het centrumbestuur ten minste één maand voorafgaandelijk bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld. Bij die melding gaan het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité, een document waaruit moet blijken dat de programmatie vooraf is besproken in het regionaal overlegplatform waarin het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs participeert en, in het geval het centrum tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.”.

Art. III.68. In artikel 23, §2, van hetzelfde decreet worden de woorden “het Departement Onderwijs en Vorming” telkens vervangen door de woorden “de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.

Art. III.69. In hetzelfde decreet wordt een artikel 27/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 27/1. In het deeltijds beroepssecundair onderwijs kan de wekelijkse lessentabel, de vakken moderne vreemde talen niet meegerekend, voor maximaal 20% worden aangeboden in het Frans, Engels of Duits.

Het aanbod, vermeld in het eerste lid, kan worden georganiseerd op voorwaarde dat:

- 1° de jongere de mogelijkheid heeft om alle niet-taalkvakken in het Nederlands in het centrum te volgen;
- 2° een jongere slechts CLIL kan volgen, indien de betrokken personen er schriftelijk en expliciet voor kiezen het CLIL-traject gedurende het volledige schooljaar te volgen en na positief advies van de klassenraad dat ten minste is gebaseerd op voldoende kennis en beheersing door de jongere van de onderwijstaal;
- 3° het aanbod voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde kwaliteitsstandaard. De kwaliteitsstandaard omvat enkel voorwaarden op het vlak van:
 - a) de competenties van het personeel dat deze lessen zal geven op het vlak van de CLIL-methodiek in relatie tot het vak zelf;
 - b) de vereiste kennis van de doeltaal van de personeelsleden;
 - c) communicatie met ouders en jongeren; met de expliciete keuzemogelijkheid tussen CLIL of niet-CLIL;
 - d) de inpassing van dit aanbod in een coherent talenbeleid zowel voor de onderwijstaal als vreemde talen, met formulering van expliciete strategische doelstellingen;
 - e) monitoring van de resultaten en de leerwinst van de leerlingen in het vak/onderwerp, in de doeltaal en in het Standaardnederlands;
 - f) de te volgen stappen die een school moet ondernemen die een CLIL-project wil organiseren (beginsituatieanalyse, communicatie, doelen formuleren, actieplan opstellen en actieplan operationaliseren);

- 4° het centrum kan het aanbod slechts effectief organiseren, als ze beschikt over personeelsleden die op het ogenblik van de organisatie beantwoorden aan de voorwaarden van 3°, a) en b). Daarbij moet ze rekening houden met de rechten van de personeelsleden die vast benoemd zijn of tijdelijk aangesteld zijn voor doorlopende duur in het vak dat ze wil aanbieden in het Frans, Engels of Duits. Om het aanbod te organiseren mag het centrum een personeelslid dat vast benoemd is voor het vak dat ze in het Frans, Engels of Duits wil aanbieden niet ter beschikking stellen wegens ontstentenis van betrekking. Het centrum mag ook de opdracht van een tijdelijk personeelslid dat voor doorlopende duur is aangesteld in het vak dat ze in het Frans, Engels of Duits wil aanbieden niet verminderen of beëindigen om het aanbod te organiseren. Dit laatste geldt niet als het tijdelijk personeelslid wel voldoet aan de voorwaarden van 3°, a) en b), maar het aanbod weigert om het vak in het Frans, Engels of Duits te geven;
- 5° het centrum ervoor zorgt dat de kennis van de onderwijstaal bij de jongeren prioritair blijft en dat het Nederlandstalig karakter van het centrum behouden blijft;
- 6° voorafgaand een plan wordt opgemaakt dat door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap is goedgekeurd.”.

Art. III.70. In artikel 28 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010 en 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 wordt het laatste lid opgeheven;
- 2° in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zinsnede “Stages kunnen niet worden georganiseerd” opgeheven.

Art. III.71. In hetzelfde decreet wordt een artikel 28bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 28bis. In het deeltijds beroepssecundair onderwijs kunnen stages worden georganiseerd.

Een leerlingenstage is gebaseerd op een leerlingenstage-overeenkomst gesloten tussen het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, de stagegever en de betrokken personen.

Het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs draagt de eindverantwoordelijkheid voor:

- 1° de keuze van de stagegever;
- 2° de vaststelling van de stage-activiteiten;
- 3° de begeleiding en beoordeling van de leerling-stagiair, ermee rekening houdend dat de jongere tijdens de stage wordt begeleid door een personeelslid van het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs dat continu op de stageplaats aanwezig is.

Elke leerlingenstage is onbezoldigd.

De Vlaamse Regering kan de organisatie van en de minimale kwaliteitskenmerken voor leerlingenstages nader bepalen.”.

Art. III.72. In hetzelfde decreet wordt een artikel 31/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 31/1. In de leertijd kan de wekelijkse lessentabel, de vakken moderne vreemde talen niet meegerekend, voor maximaal 20% worden aangeboden in het Frans, Engels of Duits.

- Het aanbod, vermeld in het eerste lid, kan worden georganiseerd op voorwaarde dat:
- 1° de jongere de mogelijkheid heeft om alle niet-taalvakken in het Nederlands in het centrum te volgen;
 - 2° een jongere slechts CLIL kan volgen, indien de betrokken personen er schriftelijk en expliciet voor kiezen het CLIL-traject gedurende het volledige schooljaar te volgen na positief advies van het ter zake bevoegd orgaan dat ten minste is gebaseerd op voldoende kennis en beheersing door de jongere van de onderwijstaal;
 - 3° het aanbod voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde kwaliteitsstandaard. De kwaliteitsstandaard omvat enkel voorwaarden op het vlak van:
 - a) de competenties van het personeel dat deze lessen zal geven op het vlak de CLIL-methodiek in relatie tot het vak zelf;
 - b) de vereiste kennis van de doeltaal van de personeelsleden;
 - c) communicatie met ouders en jongeren; met de expliciete keuzemogelijkheid tussen CLIL of niet-CLIL;
 - d) de inpassing van dit aanbod in een coherent talenbeleid zowel voor de onderwijstaal als vreemde talen, met formulering van expliciete strategische doelstellingen;
 - e) monitoring van de resultaten en de leerwinst van de leerlingen in het vak/onderwerp, in de doeltaal en in het Standaardnederlands;
 - f) de te volgen stappen die een school moet ondernemen die een CLIL-project wil organiseren (beginsituatieanalyse, communicatie, doelen formuleren, actieplan opstellen en actieplan operationaliseren);
 - 4° het centrum er voor zorgt dat de kennis van de onderwijstaal bij de jongeren prioritair blijft en dat het Nederlandstalig karakter van het centrum behouden blijft;
 - 5° voorafgaand een plan wordt opgemaakt dat door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap is goedgekeurd.”.

Art. III.73. In artikel 74ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs bedraagt 90 euro per aanvraag en per studiebewijs. Indien een onderzoek wordt gevraagd naar de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs met een aanduiding van een structuuronderdeel, bedraagt de financiële bijdrage 180 euro per aanvraag en per studiebewijs. Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. De bedragen worden afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal. De Vlaamse Regering kan de bedragen verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde personen is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. III.74. In hetzelfde decreet wordt een artikel 80/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 80/1. Syntra Vlaanderen is ertoe gemachtigd om een attest uit te reiken ter vervanging van een verloren studiebewijs aan de houders van het studiebewijs. Het attest vermeldt de datum van uitreiking van het studiebewijs.

Personen die in toepassing van de wetgeving betreffende de namen en de voornamen een wijziging van hun naam of voornaam hebben verkregen, kunnen bij Syntra Vlaanderen een verzoek indienen om het studiebewijs te laten vervangen door een studiebewijs met hun nieuwe naam.

Bij de aanvraag moet het oorspronkelijk behaalde studiebewijs worden ingeleverd en moeten stukken worden gevoegd die de naamswijziging aantonen.”.

Art. III.75. In artikel 84ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs bedraagt 90 euro per aanvraag en per studiebewijs. Indien een onderzoek wordt gevraagd naar de gelijkwaardigheid van een buitenlands studiebewijs met een aanduiding van een structuuronderdeel, bedraagt de financiële bijdrage 180 euro per aanvraag en per studiebewijs. Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. De bedragen worden afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal. De Vlaamse Regering kan de bedragen verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. III.76. In artikel 98 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 2 opgeheven.

Art. III.77. In artikel 100 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“Met ingang van het schooljaar 2014-2015 lanceert de Vlaamse Regering minimaal om de vier schooljaren en zo spoedig mogelijk vóór de start van het eerste schooljaar in kwestie, een oproep bij verenigingen met publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid om vóór een bepaalde datum voorstellen van voortrajecten in te dienen binnen het stelsel van leren en werken. In de overgangsperiode blijven de voortrajecten die door de Vlaamse Regering worden gesubsidieerd voor het schooljaar 2012-2013, verder gesubsidieerd voor het schooljaar 2013-2014.

De Vlaamse Regering kan steeds beslissen om de subsidiëring vroegtijdig te beëindigen als bij de implementatie wordt afgeweken van het voorstel zoals initieel ingediend.”;

2° in het vijfde lid worden de woorden “het schooljaar” vervangen door de woorden “de periode”.

Art. III.78. In artikel 101 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“Met ingang van het schooljaar 2014-2015 lanceert de Vlaamse Regering minimaal om de vier schooljaren en zo spoedig mogelijk vóór de start van het eerste schooljaar in kwestie, een oproep bij verenigingen met publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid om vóór een bepaalde datum voorstellen van brugprojecten in te dienen binnen het stelsel van leren en werken. In de overgangsperiode blijven de brugprojecten die door de Vlaamse Regering worden gesubsidieerd voor het schooljaar 2012-2013, verder gesubsidieerd voor het schooljaar 2013-2014.

De Vlaamse Regering kan steeds beslissen om de subsidiëring vroegtijdig te beëindigen als bij de implementatie wordt afgeweken van het voorstel zoals initieel ingediend.”;

2° in het vijfde lid worden de woorden “het schooljaar” vervangen door de woorden “de periode”.

Art. III.79. In artikel 102 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“Met ingang van het schooljaar 2014-2015 verplicht de Vlaamse Regering minimaal om de vier schooljaren en zo spoedig mogelijk vóór de start van het eerste schooljaar in kwestie de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs om, in samenwerking met openbare besturen of diensten, bedrijven of ondernemingen, vóór een bepaalde datum voorstellen van arbeidsdeelname in te dienen binnen het stelsel van leren en werken, die inhoudelijk aansluiten bij aangeboden opleidingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Eventueel wordt die verplichting uitgebreid naar Syntra Vlaanderen voor de leertijd. In de overgangperiode blijven de initiatieven voor arbeidsdeelname die door de Vlaamse Regering worden gesubsidieerd voor het schooljaar 2012-2013, verder gesubsidieerd voor het schooljaar 2013-2014.

De Vlaamse Regering kan steeds beslissen om de subsidiëring vroegtijdig te beëindigen als bij de implementatie wordt afgeweken van het voorstel zoals initieel ingediend.”;

2° in het vijfde lid worden de woorden “het schooljaar” vervangen door de woorden “de periode”.

Afdeling III. Wet betreffende de leerplicht

Art. III.80. In artikel 1 van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht, gewijzigd bij de decreten van 14 februari 2003, 22 juni 2007 en 8 mei 2009, wordt paragraaf 6 opgeheven.

Afdeling IV. Inwerkingtreding

Art. III.81. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Artikel III.1, III.11, 1°, III.12, III.14, 2° en III.15 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2012.

Artikel III.2, 4°, 5°, 6°, 8°, III.24, III.27, III.28, III.29, III.32, III.34 tot en met III.53, III.57, III.58, III.63, III.66, III.67, III.69 en III.72 treden in werking op 1 september 2014.

Hoofdstuk IV. Levenslang leren

Afdeling I. Deeltijds kunstonderwijs

Art. IV. 1. In artikel 3, §1, van het decreet van 10 juli 2008 houdende enkele dringende maatregelen voor het deeltijds kunstonderwijs, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering een nieuwe einddatum bepaalt”.

Art. IV.2. In artikel 4, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin wordt de zinsnede “regionale netwerken voor expertise-uitwisseling in zake kunst- en cultuureducatie tussen deeltijds kunstonderwijs en kleuter- en

leerplicht onderwijs worden verlengd tot en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “regionale netwerken voor expertise-uitwisseling inzake kunst- en cultuur-educatie tussen deeltijds kunstonderwijs en kleuter- en leerplichtonderwijs worden verlengd tot de Vlaamse Regering een nieuwe einddatum bepaalt en heten vanaf nu tijdelijke projecten professionalisering inzake muzische vorming”;

2° in punt 12° worden de woorden “de Academie Regio Tienen Muziek, Woord en Dans” vervangen door de woorden “de Kunstacademie Regio Tienen”;

3° punt 13° wordt opgeheven.

Art. IV.3. In artikel 5, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010 en 1 juli 2011, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering een nieuwe einddatum bepaalt”.

Art. IV.4. In artikel 6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering een nieuwe einddatum bepaalt”.

Art. IV.5. In artikel 8, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering een nieuwe einddatum bepaalt”.

Art. IV.6. In artikel 8bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “gedurende vier schooljaren” vervangen door de woorden “tot de Vlaamse Regering een einddatum bepaalt”.

Art. IV.7. In artikel 8ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2011, worden de woorden “31 augustus 2014” vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering een nieuwe einddatum bepaalt”.

Afdeling II. Decreet Volwassenenonderwijs

Art. IV.8. In artikel 11, §6, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de woorden “de niveaudecriptoren” vervangen door het woord “descriptorelementen”.

Art. IV.9. In artikel 41ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs bedraagt 180 euro per aanvraag en per studiebewijs. Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. Het bedrag wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal. De Vlaamse Regering kan het bedrag verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. IV.10. In artikel 49 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 8 mei 2009 en 9 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 8°ter opgeheven;

2° het vierde lid wordt opgeheven.

Art. IV.11. In artikel 63 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 8 mei 2009, 9 juli 2010 en 29 juni 2012, wordt paragraaf 3bis vervangen door wat volgt:

“§3bis. Slechts één Centrum voor Volwassenenonderwijs dat onderwijsbevoegdheid heeft voor de opleidingen Nederlands tweede taal richtgraad 1 tot en met richtgraad 4 en Frans richtgraad 1 tot en met richtgraad 4, kan door de Vlaamse Regering aangewezen worden om de examencommissie te organiseren.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de organisatie van de examencommissie en voor de aanwijzing van het Centrum voor Volwassenenonderwijs dat de examencommissie mag organiseren.”.

Art. IV.12. Aan artikel 72ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. De betrekking die met de middelen, vermeld in paragraaf 1, wordt ingericht, kan niet worden vacantverklaard en het centrumbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen of muteren in deze betrekking.”.

Art. IV.13. In artikel 85, §4, tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt het woord “leraarsuren” vervangen, door het woord “vte”.

Art. IV.14. In artikel 98, §6, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 9 juli 2010, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Ter uitvoering van de opdracht, vermeld in artikel 63, §3bis, heeft het centrum voor volwassenenonderwijs dat werd aangeduid als examencommissie, recht op vierhonderd aanvullende leraarsuren per schooljaar voor de oprichting van betrekkingen in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs. Het centrum voor volwassenenonderwijs krijgt jaarlijks een bijkomende subsidie ter beschikking gesteld door de Vlaamse Regering voor de ontwikkeling en het beheer van de taaltoetsen voor de examencommissie.”.

Art. IV.15. In artikel 105, §3, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 juli 2008, worden de woorden “de vte” vervangen door de woorden “het volume aan punten”.

Art. IV. 16. In artikel 109 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010, 4 juli 2008, 29 juni 2012 en 21 december 2012 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 5 wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° gedurende twee opeenvolgende schooljaren een opleiding uit een leergebied van de basiseducatie gevolgd hebben gedurende ten minste 120 lestijden en dit voorafgaand aan het schooljaar van inschrijving in een opleiding uit een studiegebied van het secundair volwassenenonderwijs.”;

2° paragraaf 6bis wordt vervangen door wat volgt:

“§6bis. Het centrum voor volwassenenonderwijs dat een examencommissie organiseert, vraagt hiervoor een tegemoetkoming van 15 euro per persoon en per evaluatieperiode.”.

Art. IV.17. In hetzelfde decreet wordt er een artikel 197octies ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 197octies. §1. In afwijking van artikel 47, §2, wordt de in 2008 afgesloten vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs over de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 45, en de aanwending van de toegekende middelen, vermeld in artikel 47, §1, verlengd tot uitvoering is gegeven aan de evaluatie, vermeld in artikel 51. Deze verlenging kan maximum twee jaar duren.

§2. In afwijking van artikel 50, §2, wordt de in 2008 afgesloten vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs enerzijds en de pedagogische begeleidingsdiensten anderzijds over de aanwending van de middelen en de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 49, verlengd tot uitvoering is gegeven aan de evaluatie, vermeld in artikel 51. Deze verlenging kan maximum twee jaar duren.

§3. In afwijking van artikel 77, §2, wordt de in 2008 afgesloten vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en elk consortium volwassenenonderwijs over de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 75, en de aanwending van de toegekende subsidie, vermeld in artikel 77, §1, verlengd tot uitvoering is gegeven aan de evaluatie, vermeld in artikel 79. Deze verlenging kan maximum twee jaar duren.”.

Afdeling III. Inwerkingtreding

Art. IV. 18. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Artikel IV.17 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2013.

Artikel IV.14 en IV.16, 2°, hebben uitwerking met ingang van 1 juli 2013.

Artikel IV.10, 1°, treedt in werking op 1 november 2013.

Artikel IV.10, 2°, treedt in werking op 1 januari 2014.

Hoofdstuk V. Hoger onderwijs

Afdeling I. Decreet betreffende de universiteiten

Art. VI.1. In artikel 64, derde lid, van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap worden de woorden “assistent en doctor-assistent” vervangen door de woorden “assistent, praktijkassistent en doctor-assistent”.

Art. V.2. Artikel 68 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 68. Praktijkassistenten zijn in hoofdzaak belast met taken van praktijkgebonden onderwijs.”.

Art. V.3. In artikel 74, derde lid, tweede zin, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 januari 1993, worden de woorden “en deelt ze via de commissaris van de Vlaamse Regering mee aan de Vlaamse Regering”, opgeheven.

Art. V.4. Artikel 93 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 93. Voltijdse en deeltijdse praktijkassistenten worden aangesteld voor een periode van maximum vijf jaar. Opeenvolgende aanstellingen van voltijdse praktijkassistenten mogen de totale duur van vijf opeenvolgende jaren niet overschrijden. Aanstellingen van deeltijdse praktijkassistenten zijn onbeperkt hernieuwbaar.”.

Art. V.5. Aan artikel 95, eerste lid, van hetzelfde decreet, wordt een tweede zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De salarisschaal van praktijkassistenten is dezelfde als deze van assistenten.”.

Art. V.6. Artikel 108 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 108. Het loopbaankader van het administratief en technisch personeel omvat het geheel van de functies en de daaraan gekoppelde graden die de leden van het administratief en technisch personeel kunnen vervullen. Het universiteitsbestuur stelt voor elke functie een functiebeschrijving en -profiel vast.”.

Art. V.7. In artikel 111, eerste lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999, worden de woorden “de personeelsformatie” vervangen door de woorden “het loopbaankader”.

Art. V.8. Aan hetzelfde decreet wordt een artikel 113bis toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 113bis. In afwijking van de voorwaarden, vermeld in artikel 112, kan het universiteitsbestuur een voltijdse praktijkassistent die op 1 oktober 2013 vijfjaar of langer aangesteld is als praktijkassistent na afloop van de aanstellingstermijn zonder openbare vacature rangschikken in een graad van het administratief en technisch personeel ten laste van de werkingsuitkeringen van de Vlaamse Gemeenschap.”.

Art. V.9. In artikel 114, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999, worden de woorden “en binnen de perken van de personeelsformatie”, opgeheven.

Art. V.10. In artikel 117, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, worden de woorden “een betrekking van de personeelsformatie bedoeld in afdeling 2 van dit hoofdstuk” vervangen door de woorden “een functie van het loopbaankader, vermeld in artikel 108”.

Art. V.11. In artikel 121septies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bestaande tekst wordt aangeduid als een paragraaf 1;

2° in paragraaf 1 worden de woorden “of bibliothecaris” en de woorden “en 110” en de woorden “of bibliothecaris” opgeheven;

3° er wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. In afwijking van paragraaf 1 worden de personeelsleden die voor de integratie belast waren met het mandaat van algemeen directeur en die na de integratie opgenomen zijn in het integratiekader van een universiteit, definitief ingeschaald in de salarisschaal van gewoon hoogleraar. De betrokken personeelsleden verliezen wel de bevoegdheid van algemeen directeur en kunnen evenmin deze titel nog dragen.

In afwijking van paragraaf 1 verwerft een personeelslid dat voor de integratie belast was met het mandaat van bibliothecaris, en dat na de integratie opgenomen is in het integratiekader van een universiteit, definitief de salarisschaal, vermeld in artikel 136, §1, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.”.

Art. V.12. Artikel 121novies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 121novies. Statutair tijdelijk aangestelde lectoren en praktijkassistenten in het integratiekader, met een dienstanciënniteit van tien jaar op 30 september 2013, worden door de universiteit bij een gunstige evaluatie benoemd in het ambt van lector in het integratiekader. Voor de berekening van de vereiste dienstanciënniteit worden de diensten meegenomen, vermeld in artikel 98 van het Hogescholendecreet, en de werkelijke diensten die het personeelslid in een contractueel dienstverband gepresteerd heeft in de hogeschool.”.

Art. V.13. In artikel 150, derde lid, van hetzelfde decreet, wordt de tweede zin opgeheven.

Art. V.14. Aan artikel 152 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 1994 en 8 juli 1996, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vóór 1 juli bezorgt de Vlaamse Regering aan elke universiteit een raming van de werkmiddelen, de sociale toelage en de investeringsmiddelen nodig voor het opmaken van de begroting, vermeld in artikel 153.”.

Art. V.15. Aan artikel 153 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 4 april 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een nieuw eerste lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Het universiteitsbestuur bezorgt vóór 15 september aan de Vlaamse Regering een begroting opgemaakt volgens het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie, in navolging van de verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap.”;

2° het bestaande tweede lid, dat het derde lid wordt, wordt vervangen door wat volgt:

“Samen met de beleidsbegroting dient het universiteitsbestuur een meerjarenbegroting in voor de komende vijf begrotingsjaren. Die meerjarenbegroting houdt rekening met het beleid van de universiteit ten minste op de volgende gebieden:

1° algemeen financieel beleid;

2° personeelsbestand en personeelsbeleid;”;

3° onderwijsaanbod;

4° wetenschappelijk onderzoek, maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening en transfer van kennis;

5° investeringen;

6° kwaliteitszorg.”.

Art. V.16. In artikel 158, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998 en 4 juli 2008, wordt de eerste zin vervangen door wat volgt:

“Het universiteitsbestuur bepaalt de globale formatie van het zelfstandig academisch personeel, het assisterend academisch personeel en van het administratief en technisch personeel dat ten laste van de werkingsuitkering wordt bezoldigd.”.

Art. V.17. Artikel 159 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 27 januari 1993, 14 juli 1998, 18 mei 1999, 22 december 1999 en 4 juli 2008, wordt opgeheven.

Art. V.18. In artikel 177, tweede lid, van hetzelfde decreet, wordt de zin “Het wordt uitgeoefend binnen vijf vrije dagen die volgen op de ontvangst door de commissaris van het afschrift van de beslissing.” vervangen door de volgende zinnen: “De commissarissen oefenen dit beroep uit binnen zeven kalenderdagen. Deze termijn begint te lopen na de dag van ontvangst van de beslissing door de commissaris.”.

Afdeling II. Decreet betreffende de hogescholen

Art. V.19. In titel III, hoofdstuk II, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap wordt artikel 100, opgeheven bij het decreet van 20 oktober 2000, opnieuw opgenomen in afdeling 2, in de volgende lezing:

“Art. 100. §1. De ambten van het onderwijzend personeel van de hogescholen, met uitzondering van de ambten in de studiegebieden Audiovisuele en Beeldende Kunst en Muziek en Podiumkunsten en de ambten aan de Hogere Zeevaartschool, worden in de volgende groepen ingedeeld:

1° groep 1: praktijklector, hoofdpraktijklector, lector en hoofdlector;

2° groep 2: assistent en doctor-assistent;

3° groep 3: docent, hoofddocent, hoogleraar en gewoon hoogleraar.

De ambten van groep 1 kunnen uitsluitend worden verleend in de professionele bacheloropleidingen.

De ambten van groep 2 kunnen uitsluitend worden verleend in de academische opleidingen.

De ambten van groep 3 kunnen zowel in de professionele als in de academische opleidingen worden verleend.

§2. De personeelsleden die in het academiejaar 2012-2013 benoemd waren in het ambt van assistent of praktijkassistent verkrijgen vanaf het academiejaar 2013-2014 met behoud van hun anciënniteit een benoeming in het ambt van lector.

De personeelsleden die in het academiejaar 2012-2013 aangesteld waren in het ambt van praktijkassistent verkrijgen vanaf het academiejaar 2013-2014 met behoud van hun anciënniteit een aanstelling in het ambt van lector.

De personeelsleden die in het academiejaar 2012-2013 benoemd waren in het ambt van werkleider verkrijgen vanaf het academiejaar 2013-2014 met behoud van hun anciënniteit een benoeming in het ambt van hoofdlector.

In afwijking van paragraaf 1 en het derde lid van paragraaf 2, behouden de werkleiders die bezoldigd worden met een salarisschaal 528 voor ten hoogste het volume van hun opdracht waarin ze met deze salarisschaal bezoldigd worden, het ambt van werkleider.

Dit ambt van werkleider kan zowel in de professionele als in de academische opleidingen worden verleend.”.

Art. V.20. In artikel 101 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“In afwijking van artikel 100 worden de ambten van het onderwijzend personeel in de studiegebieden Audiovisuele en Beeldende Kunst en Muziek en Podiumkunsten en de ambten aan de Hogere Zeevaartschool als volgt ingedeeld:”.

Art. V.21. In artikel 104 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 april 2001, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het vierde lid wordt opgeheven;

2° het vijfde lid wordt vervangen door wat volgt:

“In de studiegebieden Audiovisuele en Beeldende Kunst en Muziek en Podiumkunsten en aan de Hogere Zeevaartschool kunnen de hogescholen voltijdse of deeltijdse leden van het assiterend personeel met hun akkoord de titel van praktijkassistent verlenen. Deze personeelsleden worden in hoofdzaak belast met taken van praktijkgebonden onderwijs.”.

Art. V.22. Artikel 137bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 20 april 2001, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 137bis. De personeelsleden die op het ogenblik van een fusie belast waren met het mandaat van algemeen directeur en die na de fusie dat mandaat niet langer uitoefenen, worden definitief ingeschaald in de salarisschaal van gewoon hoogleraar wanneer zij hun betrekking in de personeelsformatie van de gefusioneerde hogeschool weer opnemen.”.

Art. V.23. In artikel 147, §2, laatste zin, van hetzelfde decreet, worden de woorden “en deelt hem mee aan de Vlaamse Regering via de commissaris van de Vlaamse Regering”, opgeheven.

Art. V.24. In hetzelfde decreet wordt een artikel 158bis/l ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 158bis/l. De personeelsleden die op het ogenblik van een fusie belast waren met het mandaat van algemeen directeur en die na de fusie dat mandaat niet langer uitoefenen, worden definitief ingeschaald in de salarisschaal van gewoon hoogleraar wanneer zij hun betrekking in de personeelsformatie van de gefusioneerde hogeschool weer opnemen.”.

Art. V.25. In artikel 196, §3, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 1° en punt 2° worden vervangen door wat volgt:

“1° voor de publiekrechtelijke hogescholen, exclusief de Hogere Zeevaartschool: 9.071.000 euro;”;

2° punt 3° wordt voortaan aangeduid als punt 2°.

Art. V.26. Aan artikel 200 van hetzelfde decreet worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Een terugbetaling van de tegemoetkoming is evenmin van toepassing als het geheel of een deel van het gebouw dat werd aangekocht, gebouwd, gemoderniseerd, uitgebreid of

geschikt gemaakt met behulp van de middelen, vermeld in artikel 196, aan een universiteit wordt overgedragen of ter beschikking gesteld overeenkomstig het bepaalde in artikel 24, §6, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen in het kader van de overdracht van bevoegdheid, vermeld in artikel 23, §4, van voormeld decreet, en als aldus het doel van het desbetreffende gebouw of deel van het gebouw behouden blijft.

In voorkomend geval is de universiteit evenmin een vergoeding verschuldigd voor de investeringen, vermeld in artikel 197, die de hogeschool met de middelen, vermeld in artikel 196, gedaan heeft.”.

Art. V.27. Aan artikel 223 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vóór 1 juli bezorgt de Vlaamse Regering aan elke hogeschool een raming van de werkmiddelen en de sociale toelage nodig voor het opmaken van de begroting, vermeld in artikel 224.”.

Art. V.28. In artikel 224 van hetzelfde decreet wordt een nieuw eerste lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Het hogeschoolbestuur bezorgt vóór 15 september aan de Vlaamse Regering een begroting opgemaakt volgens het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie, in navolging van de verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap.”.

Art. V.29. Artikel 225 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 maart 2004, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 225. Samen met de begroting dient het hogeschoolbestuur een meerjarenbegroting in voor de komende vijf begrotingsjaren. Die meerjarenbegroting houdt rekening met het beleid van de hogeschool ten minste op de volgende gebieden:

- 1° algemeen financieel beleid;
- 2° personeelsbestand en personeelsbeleid;
- 3° onderwijsaanbod;
- 4° praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek, onderzoek in de kunsten, maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening en transfer van kennis;
- 5° investeringen;
- 6° kwaliteitszorg.”.

Art. V.30. In artikel 231, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 april 1995, 21 december 2001, 22 juni 2007, 4 juli 2008 en 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° punt 1° en punt 2° worden opgeheven;
- 2° in punt 3° worden tussen de woorden “aan de professionele opleidingen” en de woorden “en op de personeelsleden toegewezen aan de Schools of Arts” de woorden “, op de personeelsleden van de Hogere Zeevaartschool” ingevoegd;
- 3° aan punt 3° wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De toepassing van de bepalingen van punt 3° wordt voor een periode van vijf jaar met ingang van het begrotingsjaar 2014 opgeschort.”.

Art. V.31. In artikel 245, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 21 december 1994 en gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid worden in de eerste zin de woorden “eerste lid” vervangen door de woorden “tweede lid”;

2° aan het derde lid wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Deze toelage wordt niet toegekend aan nieuwe personeelsleden die na 1 september 2013 belast worden met een opdracht bij de diensten van het college van commissarissen.”.

Art. V.32. In artikel 249, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 1996, wordt de zin “Zij oefenen dit beroep uit binnen twintig werkdagen na ontvangst van de beslissing door de commissaris” vervangen door de volgende zinnen: “Zij oefenen dit beroep uit binnen zeven kalenderdagen. Deze termijn begint te lopen na de dag van ontvangst van de beslissing door de commissaris.”.

Art. V.33. In artikel 340sexies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 20 april 2001 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 3, zesde streepje, worden de woorden “de commissaris van de Vlaamse Regering bij de hogescholen en” opgeheven;

2° in paragraaf 4 wordt het eerste lid opgeheven;

3° paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:

“§5. In afwijking van het bepaalde in paragraaf 3 kunnen lopende beheersovereenkomsten maximaal twee keer met ten hoogste één jaar verlengd worden, in geval de evaluatie van de wijze waarop de lopende beheersovereenkomst werd uitgevoerd, onvoldoende positief is om een nieuwe beheersovereenkomst met een looptijd van vijf jaar af te sluiten. Indien na deze verlenging(en) naar het oordeel van de Vlaamse Regering de betrokken instelling een deugdelijk beleidsplan heeft voorgelegd, kan een nieuwe beheersovereenkomst met een looptijd van maximaal vier jaar worden gesloten.”.

Afdeling III. Decreet betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening van het hoger onderwijs

Art. V.34. In artikel 9, eerste lid, van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999 en gewijzigd bij het decreet van 19 maart 2004, worden de woorden “maatschappelijke of” opgeheven.

Art. V.35. In artikel 12, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt de derde zin opgeheven.

Afdeling IV. Decreet betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening

Art. V.36. In artikel 14 van het decreet van 18 mei 1999 betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening, gewijzigd bij de decreten van 19 maart 2004 en 4 juli 2008, wordt punt 6° opgeheven.

Art. V.37. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juni 2012, wordt een nieuw hoofdstuk IVbis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk IVbis. Controle”.

Art. V.38. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juni 2012, wordt in hoofdstuk IVbis, een artikel 15bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15bis. Een ambtenaar van de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap, aangeduid door de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs, ziet bij de Vlerick Business School en de Antwerp Management School toe op de uitvoering van de beheersovereenkomst en de naleving van de subsidiëringsvoorwaarden.

Een commissaris van de Vlaamse Regering als vermeld in artikel 170 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap of in artikel 242 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, ziet bij het Instituut voor Tropische Geneeskunde toe op de uitvoering van de beheersovereenkomst en de naleving van de subsidiëringsvoorwaarden.

Het instellingsbestuur bezorgt daartoe aan de ambtenaar of de commissaris van de Vlaamse Regering alle nodige informatie en documenten.”.

Afdeling V. Decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs

Art. V.39. In artikel 4 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, gewijzigd bij de decreten van 16 juni 2006 en 8 mei 2009, wordt punt 1° opgeheven.

Art. V.40. In artikel 5 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet van 13 juli 2012 en het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° in punt 6° wordt na het woord “Artesis” het woord “Plantijn” toegevoegd;
- 2° in punt 8° worden de woorden “XIOS Hogeschool Limburg” vervangen door de woorden “Hogeschool PXL”;
- 3° in punt 13° worden de woorden “Brugge-Oostende” vervangen door de woorden “Vives Noord”;
- 4° in punt 19° wordt het woord “Zuid-West-Vlaanderen” vervangen door de woorden “Vives Zuid”;
- 5° punt 21° wordt geschrapt;
- 6° punt 22° wordt geschrapt.

Art. V.41. In artikel 8ter, §1, vierde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt punt 1° opgeheven.

Art. V.42. In artikel 12, §3, tweede lid, van hetzelfde decreet, worden de woorden “dat als doelstelling heeft: het doorstromen naar een mastersopleiding” vervangen door de woorden “met als doelstelling het doorstromen naar een masteropleiding of het uitstromen naar de arbeidsmarkt”.

Art. V.43. In artikel 23bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, worden de woorden “bachelor in de Conservatie en de restauratie” en “master in de Con-

servatie en de restauratie” respectievelijk vervangen door de woorden “bachelor in de Conservatie-restauratie” en “master in de Conservatie-restauratie”.

Art. V.44. Aan artikel 24 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 juni 2006 en 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid van paragraaf 1 wordt punt 7° vervangen door wat volgt:

“7° Conservatie-restauratie”;

2° er wordt een paragraaf 8 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§8. Studenten in een academisch opleiding die met ingang van het academiejaar 2013-2014 overgedragen wordt aan een universiteit en die in het academiejaar 2012-2013 begeleiding in het kader van geïntegreerd onderwijs (GON) genoten, kunnen gebruik blijven maken van gon-begeleiding zolang ze een overgedragen opleiding volgen, mits ze beantwoorden aan de voorwaarden om gon-begeleiding te krijgen.”.

Art. V.45. Artikel 26 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, wordt opgeheven.

Art. V.46. In artikel 27 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 juni 2006 en 13 juli 2012, worden aan paragraaf 3 een punt 5°, 6° en 7° toegevoegd, die luiden als volgt:

“5° rechten, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend. Daarbij kan de graad van master enkel en alleen verleend worden als het een master-na-masteropleiding betreft;

6° taal- en letterkunde, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;

7° economische en toegepaste economische wetenschappen, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend.”.

Art. V.47. In artikel 29 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012, worden in punt 19° de woorden “Conservatie en restauratie” vervangen door de woorden “Conservatie-restauratie”.

Art. V.48. In artikel 37 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet van 13 juli 2012, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt na het woord “Artesis” het woord “Plantijn” toegevoegd;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen kan in de vestiging Boom opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

2° handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

3° industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

4° onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

5° sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.”.

Art. V.49. Artikel 39 van hetzelfde decreet, laatst gewijzigd bij decreet van 13 juli 2012, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 39. De Hogeschool PXL kan in de vestiging Hasselt opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

- 1° audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
- 2° biotechniek, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- 3° gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- 4° handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- 5° industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- 6° muziek en podiumkunsten, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
- 7° onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
- 8° sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.”.

Art. V.50. In artikel 44 van hetzelfde decreet, laatst gewijzigd bij decreet van 13 juli 2012, worden in het eerste lid de woorden “Brugge-Oostende” vervangen door de woorden “Vives Noord.”

Art. V.51. In artikel 50 van hetzelfde decreet, laatst gewijzigd bij decreet van 16 juni 2006, worden in het eerste lid de woorden “Zuid-West-Vlaanderen” vervangen door de woorden “Vives Zuid”.

Art. V.52. Artikel 52 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet van 16 juni 2006, wordt geschrapt.

Art. V.53. Artikel 53 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet van 16 juni 2006, wordt geschrapt.

Art. V.54. In artikel 53/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, en het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, punt 2°, worden de woorden “in de onderwijstaal van een opleiding,” opgeheven;
- 2° in paragraaf 2 wordt een punt 8° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“8° een positief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs om een anderstalige bachelor- of masteropleiding te organiseren, en waar de Vlaamse Regering binnen een vervaltermijn van 45 dagen geen negatief oordeel heeft over gegeven.”;
- 3° in paragraaf 4, punt 2°, worden de woorden “academiejaar 2014-2015” vervangen door de woorden “academiejaar 2015-2016”;
- 4° in paragraaf 4, punt 3°, worden de woorden “academiejaar 2014-2015” vervangen door de woorden “academiejaar 2015-2016”.

Art. V.55. In hoofdstuk III, afdeling 1, onderafdeling 5, van hetzelfde decreet wordt in artikel 55quinquies paragraaf 3 vervangen door wat volgt:

“§3. De student van de geïntegreerde lerarenopleiding secundair onderwijs kiest twee onderwijsvakken uit de mogelijkheden die de hogeschool aanbiedt: aardrijkskunde, bewegingsrecreatie, bio-esthetiek, biologie, biotechnieken, bouw, chemie, Duits, economie, elektriciteit, Engels, Frans, fysica, geschiedenis, godsdienst, haartooi, handel-burotica, hout, burotica of informatica, Latijn, lichamelijke opvoeding, mechanica, mode, muzikale opvoeding, Nederlands, Nederlands-gebarentaal, Nederlands-doventolk, niet-confessionele zedenleer, plastische opvoeding, project algemene vakken, project kunstvakken, techniek, voedingverzorging, wiskunde. De Vlaamse Regering kan de lijst van onderwijsvakken aanpassen.”.

Art. V.56. In artikel 63terdecies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden een derde, vierde, vijfde en zesde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Een nieuwe externe beoordeling is vereist wanneer een instelling meerdere opleidingen samenvoegt waarvan minimum één opleiding een accreditatie met beperkte geldigheidsduur geniet. De nieuwe externe beoordeling heeft betrekking op de generieke kwaliteitswaarborgen die negatief werden beoordeeld in de samengevoegde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleiding voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen van het accreditatiekader, neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn als vermeld in artikel 60, §2, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de samengevoegde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleiding niet voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen van het accreditatiekader, vervalt de accreditatie en wordt het besluit, wat de gevolgen betreft, gelijkgesteld met een negatief accreditatiebesluit.

Indien de beperkte visitatie betrekking heeft op een opleidingsvariant in de samengevoegde opleiding en de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant niet voldoet, moet de instelling de opleidingsvariant stopzetten en mag het instellingsbestuur vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur kan de opleidingsvariant binnen zes jaar niet heropstarten. Bij het stopzetten van de opleidingsvariant neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn als vermeld in artikel 60, §2, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de opleidingen die werden samengevoegd.”.

Art. V.57. In artikel 69 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 maart 2004, 22 juni 2007 en 1 juli 2011, wordt paragraaf 3 opgeheven.

Art. V.58. In artikel 77 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2004 en 30 april 2009, wordt een punt 15° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“15° de procedure die studenten met functiebeperkingen dienen te volgen om redelijke aanpassingen aan te vragen en de wijze waarop ze binnen de instelling beroep kunnen aantekenen tegen een weigering van aanpassingen.

Deze interne beroepsprocedure beantwoordt minimaal aan de volgende voorwaarden:

- 1° het beroep wordt behandeld door personen die onafhankelijk zijn van de partijen en die niet rechtstreeks betrokken waren bij de beslissing tot weigering van de gevraagde aanpassingen;
- 2° de beroepsprocedure leidt binnen een redelijke termijn tot een gemotiveerde beslissing die bindend is voor iedereen binnen de instelling.

Studenten met functiebeperkingen zijn studenten met langdurige fysieke, mentale of zintuiglijke beperkingen die hen in wisselwerking met diverse drempels kunnen beletten volledig, effectief en op voet van gelijkheid met andere studenten te participeren aan het hoger onderwijs.

Een aanpassing is een concrete maatregel, van materiële of immateriële aard, die de beperkende invloed van een onaangepaste omgeving op de participatie van een persoon met een functiebeperking neutraliseert. Als een redelijke aanpassing wordt beschouwd, de aanpassing die geen disproportionele belasting betekent.

Een beslissing tot weigering van de gevraagde aanpassingen kan gemotiveerd zijn op grond van een door de instelling gemaakte afweging dat de gevraagde aanpassing afbreuk doet aan de mogelijkheid de essentiële leerresultaten van de opleiding te bereiken.

De criteria voor de afweging van disproportionaliteit zijn conform artikel 2, §2 en §3, van het protocol van 19 juli 2007 betreffende het begrip redelijke aanpassingen in België krachtens de wet van 25 februari 2003 ter bestrijding van discriminatie en tot wijziging van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding.”.

Art. V.59. In artikel 78 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2004 en 16 juni 2006, wordt een punt 14° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“14° de procedure die studenten met functiebeperkingen dienen te volgen om redelijke aanpassingen aan te vragen met betrekking tot de examens en de wijze waarop ze binnen de instelling beroep kunnen aantekenen tegen een weigering van aanpassingen, in zoverre deze verschillen van de procedures, vermeld in artikel 77, 15°, van dit decreet.”.

Art. V.60. Artikel 87 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 87. §1. De Vlaamse Regering legt bij besluit de niveaugelijkwaardigheid of de volledige gelijkwaardigheid vast van buitenlandse diploma's hoger onderwijs met de graden van gegradueerde, bachelor, master of doctor uitgereikt in de Vlaamse Gemeenschap en in het geval van volledige gelijkwaardigheid met de bijbehorende kwalificatie.

Het vastleggen van die niveaugelijkwaardigheid is gebaseerd op:

- 1° de aanwezigheid van een kwaliteitszorgsysteem dat voldoet aan de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area; het kwaliteitszorgsysteem moet op een verifieerbare wijze garanderen dat de leerresultaten worden verwezenlijkt;
- 2° de aanwezigheid van een opleidingsstructuur die in de Europese Hogeronderwijsruimte gangbaar is en die geïntegreerd is in een kwalificatieraamwerk dat beantwoordt aan het kwalificatieraamwerk voor hoger onderwijs dat door de ministers bevoegd voor het onderwijs, tijdens hun vergadering in Bergen op 20 mei 2005, werd goedgekeurd en dat de procedure van de internationale toetsing heeft doorlopen.

Het vastleggen van de volledige gelijkwaardigheid is daarenboven gebaseerd op een vergelijking van de leerresultaten.

§2. De buitenlandse diploma's van gegradueerde, bachelor of master die uitgereikt zijn na de voltooiing van een opleiding die geaccrediteerd werd door een accreditatieorganisatie, die is opgenomen in het European Quality Assurance Register for Higher Education, worden als gelijkwaardig erkend met de graad van gegradueerde, bachelor of master uitgereikt in de Vlaamse Gemeenschap. De kwalificaties van deze opleidingen worden van rechtswege erkend als academisch gelijkwaardig met de overeenstemmende Vlaamse kwalificaties. Van overeenstemming is er sprake wanneer de benamingen verwijzen naar dezelfde kernbegrippen. De Vlaamse Regering neemt de nodige maatregelen om de uitvoering van deze bepalingen verder te operationaliseren.”.

Art. V.61. Aan artikel 88 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 maart 2004 en 1 juli 2011, wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van het buitenlandse studiebewijs uitgereikt in het hoger onderwijs en het onderzoek met betrekking tot de niveaugelijkwaardigheid bedraagt:

- 1° 300 euro voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de buitenlandse graad van doctor;
- 2° 180 euro voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van het buitenlandse studiebewijs uitgereikt in het hoger onderwijs;
- 3° 90 euro voor een onderzoek met betrekking tot de niveaugelijkwaardigheid. Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. Het bedrag wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal. De Vlaamse Regering kan het bedrag verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlandse studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. V.62. Aan artikel 91bis, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt in het vierde lid een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° de equivalente opleiding master in de ingenieurswetenschappen: biomedische ingenieurstechnieken, gezamenlijk aangeboden door de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel.”.

Art. V.63. In artikel 91quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt in paragraaf 1 de laatste volzin vervangen door wat volgt:

“Uiterlijk op 1 april van hetzelfde academiejaar wordt het advies van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad over de gevraagde afwijking toegevoegd aan het dossier.”.

Art. V.64. Aan artikel 93bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de bestaande tekst wordt als paragraaf 1 aangeduid;

2° er wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. Als een specifieke lerarenopleiding zich onttrokken heeft aan deelname aan de visitatie, vermeld in artikel 93, of aan een deel ervan, verliest de instelling de bevoegdheid om deze opleiding aan te bieden vanaf het academiejaar dat volgt op het academiejaar waarin de visitatie plaatsvindt.”.

Art. V.65. Aan artikel 28, §2, van hetzelfde decreet wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend.”.

Afdeling VI. Decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student

Art. V.66. In artikel II.1, 15°bis, van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2004, 8 mei 2009 en 1 juli 2011, wordt punt h) opgeheven.

Art. V.67. Artikel II.6 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.6. §1. De studenten worden gelijk behandeld.

§2. Besturen nemen, gezamenlijk of individueel, maatregelen om de toegankelijkheid van het hoger onderwijs – in materiële en immateriële zin – te waarborgen ten aanzien van studenten uit objectief af te bakenen bevolkingsgroepen waarvan de deelname aan het hoger onderwijs beduidend lager is dan deze van andere bevolkingsgroepen.

Besturen beschikken daarbij over de mogelijkheid om maatregelen van corrigerende ongelijkheid te nemen of te handhaven, voor zover deze maatregelen:

1° van tijdelijke aard zijn en verdwijnen wanneer het in het eerste lid vooropgestelde doel is bereikt, en;

2° geen onnodige beperking van andermans rechten inhouden.

§3. Studenten met functiebeperkingen hebben recht op redelijke aanpassingen.

Studenten met functiebeperkingen zijn studenten met langdurige fysieke, mentale of zintuiglijke beperkingen die hen in samenwerking met diverse drempels kunnen beletten volledig, effectief en op voet van gelijkheid met andere studenten te participeren aan het hoger onderwijs.

Een aanpassing is een concrete maatregel, van materiële of immateriële aard, die de beperkende invloed van een onaangepaste omgeving op de participatie van een persoon met een functiebeperking neutraliseert. Als een redelijke aanpassing wordt beschouwd, de aanpassing die geen disproportionele belasting betekent. Een beslissing tot weigering van de gevraagde aanpassingen kan gemotiveerd zijn op grond van een door de instelling gemaakte afweging dat de gevraagde aanpassing afbreuk doet aan de mogelijkheid de essentiële leerresultaten van de opleiding te bereiken.

De criteria voor de afweging van disproportionaliteit zijn conform artikel 2, §2 en §3, van het protocol van 19 juli 2007 betreffende het begrip redelijke aanpassingen in België krachtens de wet van 25 februari 2003 ter bestrijding van discriminatie en tot wijziging van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding.”.

Art. V.68. In artikel II.18 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Ten hoogste twee derden van de door de Vlaamse Regering benoemde leden mag van hetzelfde geslacht zijn. Dit quotum is van toepassing op het totaal aantal leden voorzitters en bijzitters samengenomen en zonder onderscheid op de werkende en plaatsvervangende leden van de Raad. Ingeval de in paragraaf 1 bepaalde voordrachtprocedure het niet mogelijk maakt om aan de verplichting te voldoen binnen een periode van drie maanden na het vacantverklaren van het mandaat dan kan de Vlaamse Regering, op voordracht van de minister onder wiens bevoegdheid de Raad functioneert, zelf een lid benoemen of op basis van de motivering van de voordrachtinstantie een afwijking toestaan op grond van de aanspraken en verdiensten van de voorgedragen kandidaat van het andere geslacht.

Bij een hernieuwing van een of meer mandaten wordt, zolang het quotum niet gerealiseerd is, een kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht aangewezen.

Ingeval leden verhinderd zijn om effectief te zetelen volgens de vooropgestelde quota omwille van niet beschikbaarheid of andere onverenigbaarheden, kan de zitting van de Raad wel doorgaan om de continuïteit en een snelle rechtsbedeling niet te verhinderen.”.

Art. V.69. In artikel II.24, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt in het tweede lid de zinsnede “h) en” opgeheven.

Art. V.70. In hetzelfde decreet wordt aan artikel II.37 een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De uitspraak van de Raad wordt bij het secretariaat ter beschikking gesteld van de partijen op de eerstvolgende werkdag na de zitting, behoudens een andersluidende beslissing van de Raad. Deze terbeschikkingstelling geldt als enige kennisgeving van de uitspraak aan alle partijen. De uitspraak van de Raad wordt ook nog elektronisch meegedeeld aan de partijen op de eerste werkdag volgend op de zitting van de Raad, behoudens een andersluidende beslissing van de Raad.”.

Art. V.71. In artikel II.48 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

“§2. De studentenraad op het niveau van de instelling kan beslissen dat participatiecommissies worden opgericht op het niveau van andere onderdelen van de instelling. Ten minste voor wat betreft de adviesorganen op het opleidingsniveau wordt studentenparticipatie geregeld zodat de studenten minstens een derde van de stemmen binnen dit orgaan hebben. Wanneer onvoldoende studenten bereid gevonden worden om er deel van uit te maken, kan het adviesorgaan toch functioneren.

De samenstelling en de functioneringswijze van de participatiecommissies worden vastgelegd in het in artikel II.66 bedoelde participatiereglement.”.

Art. V.72. In hetzelfde decreet wordt artikel II.68 vervangen door wat volgt:

“Art. II.68. §1. Het bestuur maakt in samenspraak met de studentenraad een statuut van studentenvertegenwoordiger op. Dat statuut bepaalt de nodige faciliteiten voor de studentenvertegenwoordigers in interne en externe raden en organen om een goede vertegenwoordiging te garanderen. Deze faciliteiten betreffen ten minste de wijze waarop in functie van de werking van deze raden en organen onderwijsactiviteiten en examens op flexibele wijze kunnen worden gepland en afgeweken kan worden, indien dit de goede werking

van de studentvertegenwoordiging in het gedrang brengt, van de verplichte aanwezigheid, werk- en examenvormen en indiendata voor bepaalde opleidingsonderdelen.

§2. Het instellingsbestuur legt, in samenspraak met de studentenraad, een lijst vast met de mandaten waarvoor het statuut, vermeld in paragraaf 1, van toepassing is. Daarbij houdt zij ook rekening met mandaten op supra-instellingsniveau.

§3. Het instellingsbestuur stelt een ombudsdienst aan waar studentenvertegenwoordigers terecht kunnen indien hun rechten niet worden gerespecteerd.”.

Art. V.73. Aan artikel II.93, §1, van hetzelfde decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid worden de woorden “door de regeringscommissarissen bij de universiteiten en de commissarissen van de Vlaamse regering bij de hogescholen” vervangen door de woorden “door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”;
- 2° in het tweede lid worden de woorden “aan de regeringscommissarissen en de commissarissen van de Vlaamse Regering” vervangen door de woorden “aan de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.

Art. V.74. Aan artikel VII.1, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 9 juli 2010 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“12° artikel 48 en 48/1 van het decreet van 6 juli 2012 tot wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wat het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie betreft.”.

Afdeling VII. Decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs

Art. V.75. In titel III, hoofdstuk III, afdeling 3, van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen, gewijzigd bij decreet van 16 juni 2006, wordt een onderafdeling 5 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 5. Inschrijving op grond van diploma’s behaald buiten de Vlaamse Gemeenschap”.

Art. V.76. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling 5 een artikel 18ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 18ter. Het instellingsbestuur kan personen die in het bezit zijn van een buiten de Vlaamse Gemeenschap afgeleverd diploma van het hoger onderwijs vrijstellen van de voorgeschreven vooropleidingseisen voor zover de instelling het behaalde diploma en het specifieke opleidingsprofiel van de student van voldoende niveau acht en op voorwaarde dat aan de authenticiteitscontrole van de betreffende diploma’s of certificaten is voldaan, voor zover door de Vlaamse overheid maatregelen zijn uitgevaardigd. Het instellingsbestuur kan de toelating tot inschrijving afhankelijk maken van de succesvolle voltooiing van een specifiek daartoe ontworpen voorbereidingsprogramma.

Bij het onderzoek van de vrijstelling van de specifieke vooropleidingseisen bedoeld in de eerste zin van het voorgaande lid past het instellingsbestuur de bepalingen en de principes van het Verdrag van de Raad van Europa en de Unesco betreffende de erkenning van diploma’s hoger onderwijs in de Europese Regio, opgemaakt in Lissabon op 11 april 1997,

goedgekeurd bij decreet van 15 december 2006 en geratificeerd op 22 juli 2009 toe, voor zover het land van herkomst het verdrag ook heeft geratificeerd, inzonderheid de bepalingen uit de hoofdstukken III, IV, V, VI, VII en IX.”.

Art. V.77. In artikel 51, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “zonder dat een inschrijving voor de betrokken opleiding vereist is”, opgeheven.

Art. V.78. In artikel 54 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2006, wordt in de eerste zin het woord “mei” vervangen door het woord “december”.

Art. V.79. Aan artikel 55 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Wanneer een student wordt ingeschreven in een opleiding met het oog op het uitreiken van een diploma in overeenstemming met artikel 51, §1, eerste lid, van dit decreet of in uitvoering van artikel 94, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, gebeurt de registratie zonder heffing van studiegeld, onverminderd de toepassing van artikel 51, §2.”.

Art. V.80. Artikel 56 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 mei 2005, 14 maart 2008 en 9 juli 2010, wordt vervangen door wat volgt:

“Art.56. §1. Het studiegeld bedraagt voor studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen onder diploma- of creditcontract:

1° voor het vast gedeelte: 58 euro, en;

2° voor het variabel gedeelte: 8,7 euro per opgenomen studiepunt.

§2. Een hogeschool of universiteit kan aan een student een bijkomend studiegeld vragen voor de studiepunten waarvoor de student op het ogenblik van de inschrijving geen toereikend leerkrediet heeft. Dit bijkomend inschrijvingsgeld kan ten hoogste 10 euro per opgenomen studiepunt bedragen.

Onder leerkrediet wordt begrepen het leerkrediet zoals bepaald in hoofdstuk IV van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen.”.

Art. V.81. Artikel 57 van het hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 juni 2006, 14 maart 2008 en 4 juli 2008, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 57. §1. Voor beurstariefstudenten die in een academiejaar een inschrijving nemen, bedraagt het studiegeld:

1° voor het vast gedeelte: 58 euro, en;

2° voor het variabel gedeelte: 0,7 euro per opgenomen studiepunt.

Voor bijna-beursstudenten die in een academiejaar een inschrijving nemen, bedraagt het studiegeld:

1° voor het vast gedeelte: 58 euro, en;

2° voor het variabel gedeelte: 5,4 euro per opgenomen studiepunt.

§2. Studenten die het laatste jaar secundair onderwijs volgen en die met een creditcontract voor maximaal 10 studiepunten ingeschreven zijn in het hoger onderwijs, betalen 50% van het vast en variabel gedeelte van het studiegeld van een beurstariefstudent.”.

Art. V.82. In artikel 62, §1, van het hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2008, worden punt 1° en punt 2° vervangen door wat volgt:

“1° voor het vast gedeelte van het studiegeld: 58 euro;

2° voor het variabele gedeelte van het studiegeld: 8,7 euro per opgenomen studiepunt;”.

Art. V.83. In artikel 65 van het hetzelfde decreet wordt de zinsnede “, dan wel het studiegeld vaststellen onder de in dit hoofdstuk bedoelde minimumgrenzen”, opgeheven.

Art. V.84. Artikel 67 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 67. §1. De in dit hoofdstuk bedoelde bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2010.

§2. De bedragen bedoeld in de artikelen 56 en 62 worden naar het dichtstbijzijnde decimaal afgerond tot één cijfer na de komma.”.

Afdeling VIII. Decreet betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten

Art. V.85. In artikel 23 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen, gewijzigd bij de decreten van 4 juli 2008, 30 april 2009 en 13 juli 2012, worden in paragraaf 1, 3°, de woorden “ac) Conservatie en restauratie” vervangen door de woorden “ac) Conservatie-restauratie”.

Art. V.86. Aan artikel 38 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 23 december 2011 en 13 juli 2012, wordt een paragraaf 8 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§8. Een hogeschool kan ervoor opteren om een gedeelte van de middelen ter ondersteuning van de academisering onder te brengen in het Industrieel Onderzoeksfonds, bedoeld in artikel 74bis van het decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003, van de associatie waartoe zij behoort, indien in deze mogelijkheid voorzien is in het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie waartoe ze behoort.

De hogeschool sluit een overeenkomst af met de associatie over de inzet van deze middelen vanuit het Industrieel Onderzoeksfonds.”.

Art. V.87. Aan artikel 38bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. Een hogeschool kan ervoor opteren om een gedeelte van de middelen ter ondersteuning van de academisering onder te brengen in het Industrieel Onderzoeksfonds, bedoeld in artikel 74bis van het decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003, van de associatie waartoe zij behoort, indien in deze mogelijkheid voorzien is in het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie waartoe ze behoort.

De hogeschool sluit een overeenkomst af met de associatie over de inzet van deze middelen vanuit het Industrieel Onderzoeksfonds.”.

Art. V.88. In artikel 38ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt in het eerste lid het bedrag “7.792.558,85 euro” vervangen door het bedrag “7.616.782,04 euro”;

2° in paragraaf 1 wordt de tabel in het tweede lid vervangen door de volgende tabel:

“

begrotingsjaar	bedrag (uitgedrukt in miljoen euro)
2014	2,18
2015	3,16
2016	4,13
2017	5,11
2018	6,41
2019	7,71
2020	9,01
2021	10,31
2022	11,61
vanaf 2023	12,93

”;

3° in paragraaf 3 wordt in het eerste lid het bedrag “23.339.011,41 euro” vervangen door het bedrag “23.514.788,22 euro”;

4° in paragraaf 3 wordt de tabel in het tweede lid vervangen door de volgende tabel:

“

begrotingsjaar	bedrag (uitgedrukt in miljoen euro)
2014	12,82
2015	18,64
2016	24,27
2017	30,09
2018	35,39
2019	40,89
2020	46,19
2021	51,49
2022	56,99
vanaf 2023	60,67

”.

Art. V.89. In artikel 57, §1, van hetzelfde decreet, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Het instellingsbestuur dient elk jaar bij de Vlaamse Regering een jaarrekening in waarin het rekenschap aflegt over het financiële beheer van de instelling voor het voorgaande begrotingsjaar.

De jaarrekeningen, met inbegrip van een jaarrekening conform het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie, die betrekking hebben op het begrotingsjaar 2013 worden ingediend vóór 15 april 2014.

Voor de jaarrekeningen die betrekking hebben op het begrotingsjaar 2014 en volgende geldt het volgende tijdsschema:

- 1° een prefiguratie van de jaarrekening opgemaakt volgens het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie wordt ingediend bij de Vlaamse Regering vóór 15 februari;
- 2° de jaarrekening wordt ingediend bij de Vlaamse Regering vóór 15 april.”.

Art. V.90. In artikel 59, tweede lid, van hetzelfde decreet, wordt na de tweede zin een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Deze termijn kan door het college worden hernieuwd.”.

Afdeling IX. Decreet betreffende de studentenvoorzieningen

Art. V.91. In het decreet van 29 juni 2012 betreffende de studentenvoorzieningen in Vlaanderen wordt in artikel 17, het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De stuvoraad is paritair samengesteld uit minstens acht leden. De helft van de leden is verkozen door en onder de studenten, zoals bepaald in artikel 11.50, §1, eerste lid, van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, eventueel aangevuld met de leerlingen en cursisten uit hbo5-opleidingen. De andere helft is aangewezen door het instellingsbestuur. De stuvoraad streeft bij zijn samenstelling naar diversiteit. Maximum twee derde van zijn leden mag van hetzelfde geslacht zijn.”.

Afdeling X. Decreet betreffende de kwaliteitszorg en accreditatie

Art. V.92. In het decreet van 6 juli 2012 tot wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wat het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie betreft, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt een artikel 48/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 48/1. §1. Een nieuwe beperkte externe beoordeling is vereist wanneer:

- 1° een instelling meerdere opleidingen samenvoegt waarvan minimum één opleiding geniet van een tijdelijke erkenning;
- 2° bij de integratie een opleiding die aangeboden wordt door verschillende hogescholen, vanaf het academiejaar 2013-2014 aangeboden wordt door een universiteit als één opleiding, op één vestigingsplaats, en één of meerdere van de hogeschoolopleidingen geniet van een tijdelijke erkenning;
- 3° bij de integratie een opleiding die aangeboden wordt door verschillende hogescholen, vanaf het academiejaar 2013-2014 aangeboden wordt door meerdere universiteiten als één opleiding, op één vestigingsplaats, en één of meerdere van de hogeschoolopleidingen geniet van een tijdelijke erkenning.

Bij een opleiding die ontstaan is uit meerdere opleidingen die werden samengevoegd, heeft de nieuwe beperkte externe beoordeling uitsluitend betrekking op de onderwerpen die negatief werden beoordeeld in de samengevoegde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de samengevoegde opleiding voldoet, neemt zij een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn als vermeld in artikel 60, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de opleidingen die werden samengevoegd.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de samengevoegde opleiding niet voldoet, vervalt de accreditatie van de samengevoegde opleiding en wordt het besluit, wat de gevolgen betreft, gelijkgesteld met een negatief accreditatiebesluit.

In het geval dat de beperkte visitatie betrekking heeft op een opleidingsvariant in de samengevoegde opleiding en de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant niet voldoet, moet de instelling de opleidingsvariant stopzetten en mag het instellingsbestuur vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur kan de opleidingsvariant binnen zes jaar niet heropstarten. Bij het stopzetten van de opleidingsvariant neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn als vermeld in artikel 60, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de opleidingen die werden samengevoegd. Voor de toepassing van dit lid worden opleidingen die in een zelfde geografische omschrijving worden samengevoegd, beschouwd als behorend tot een verschillende vestigingsplaats.

§2. Bij een academische opleiding, die aangeboden wordt door verschillende hogescholen en waarvan minimum één hogeschoolopleiding geniet van een tijdelijke erkenning, en die met ingang van het academiejaar 2013-2014 door een universiteit wordt aangeboden als één opleiding op verschillende vestigingsplaatsen, en aldus beschouwd wordt als een opleiding met verschillende opleidingsvarianten, kan het universiteitsbestuur beslissen om:

- 1° ofwel een nieuwe beperkte visitatie te laten uitvoeren van de opleidingsvariant die geniet van de tijdelijke erkenning;
- 2° ofwel de opleidingsvariant die geniet van de tijdelijke erkenning stop te zetten en vanaf het eerst volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer in te schrijven in deze variant.

In het geval dat de opleidingsvariant met een tijdelijke erkenning wordt stopgezet, kan deze binnen een periode van zes jaar niet herop gestart worden op deze vestigingsplaats. De accreditatieorganisatie neemt als gevolg van de stopzetting van de opleidingsvariant een positief accreditatiebesluit voor de opleiding dat geldt voor een termijn als vermeld in artikel 60, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de resterende geïntegreerde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant met een tijdelijke erkenning op de betrokken vestigingsplaats voldoet, dan neemt zij een positief accreditatiebesluit voor de opleiding dat geldt voor een termijn als vermeld in artikel 60, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de geïntegreerde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant met een tijdelijke erkenning op de betrokken vestigingsplaats niet voldoet, moet de instelling de opleidingsvariant stopzetten en mag het instellingsbestuur vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur kan de opleidingsvariant binnen zes jaar niet heropstarten. Bij het stopzetten van de opleidingsvariant neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn als vermeld in artikel 60, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de resterende geïntegreerde opleidingen.

§3. De bepalingen van dit artikel zijn van toepassing op opleidingen die samengevoegd worden of na integratie door een of meerdere universiteiten als één opleiding aangeboden worden en waarvan minimum een van de opleidingen voor eind 2012-2013 een negatief accreditatiebesluit heeft gekregen of waarvoor krachtens artikel 58bis, §5, en artikel 60, §1, tweede lid, van het decreet van 4 april 2013 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen voor die datum nog geen accreditatiebesluit is genomen.”.

Afdeling XI. Decreet betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten

Art. V.93. In artikel 161, §1, van het decreet van 13 juli 2012 betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten wordt de zinsnede “artikel 136 dat in werking treedt op 1 januari 2013” vervangen door de zinsnede “artikelen 142, 143 en 144 die in werking treden met ingang van het begrotingsjaar 2014.”.

Afdeling XII. Decreet betreffende het onderwijs XXII

Art. V.94. In artikel V.31 van het decreet van 21 december 2012 betreffende het onderwijs XXII worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel V.26, V.28 en de bepalingen van artikel V.29 waarbij in het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten artikel 42ter, §1 tot en met §5, worden gewijzigd, hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2012.”;

2° er wordt tussen het derde en het vierde lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De bepalingen van artikel V.29 waarbij in het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten artikel 42ter, §6, wordt gewijzigd, hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2013.”.

Afdeling XIII. Opheffingen

Art. V.95. Het besluit van de Vlaamse Regering van 8 maart 1995 houdende vaststelling van bijkomende voorschriften voor het bepalen van het aantal financierbare eenheden, de wijze van controle van de echtheid van de verstrekte gegevens en van de vorm waarin de universiteiten hun inschrijvingen jaarlijks aan het Departement Onderwijs meedelen, wordt opgeheven.

Afdeling XIV. Inwerkingtreding

Art. V.96. Dit hoofdstuk treedt in werking met ingang van het academiejaar 2013-2014.

Artikel V.34 heeft uitwerking met ingang van 1 oktober 2004.

Artikel V.95 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2008.

Artikel V.86 en V.87 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2012.

Artikel V.14, V.15, 1°, V.27, V.28, V.33, V.90 en V.94 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2013.

Artikel V.63 heeft uitwerking met ingang van 1 maart 2013.

Artikel V.36, V.37, V.38, V.42, V.61, V.68 en V.74 treden in werking op 1 september 2013.

Artikel V.6, V.7, V.9, V.10, V.13, V.15, 2°, V.16, V.17, V.21, V.25, V.29 en V.30 treden in werking op 1 januari 2014.

Artikel V.71, V.72, V.78, V.80, V.81, V.82, V.83, V.84 en V.91 treden in werking vanaf het academiejaar 2014-2015.

Hoofdstuk VI. Rechtspositie onderwijspersoneel

Afdeling I. Decreet betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs

Art. VI.1. In artikel 3 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3° worden de woorden “en de instellingen voor secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs,” vervangen door de woorden “, de scholen en de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs van het secundair onderwijs, de instellingen voor deeltijds kunstonderwijs,” en worden de woorden “toegevoegd aan een onderwijsinstelling, maakt deel uit van die instelling” vervangen door de woorden “toegevoegd aan een school, maakt deel uit van die school”;

2° een punt 38° wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“38° het net:

- het gemeenschapsonderwijs: het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap zoals bedoeld in artikel 2 van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs;
- het gesubsidieerd officieel onderwijs: het onderwijs ingericht door publiekrechtelijke rechtspersonen andere dan het gemeenschapsonderwijs en dat in aanmerking komt voor subsidiëring van de Vlaamse Gemeenschap;
- het gesubsidieerd vrij onderwijs: het onderwijs ingericht door natuurlijke personen of privaatrechtelijke rechtspersonen en dat in aanmerking komt voor subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap.”.

Art. VI.2. Aan artikel 4, §1, f), van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De diensten die – zowel in het gemeenschaps- als in het gesubsidieerd onderwijs – gepresteerd werden tot en met 31 augustus 2013 in het ambt van godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst en die in aanmerking komen voor de berekening van de geldelijke anciënniteit, komen in aanmerking voor de berekening van de dienstanciënniteit in dat ambt.”.

Art. VI.3. Aan artikel 7 van hetzelfde decreet wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De personeelsleden respecteren daarbij de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder.”.

Art. VI.4. In hetzelfde decreet wordt een hoofdstuk IIsepties, dat bestaat uit artikel 12novies, ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk IIsepties. Auteursrechten

Art. 12novies. Het personeelslid dat in uitvoering van zijn aanstelling werken tot stand brengt die vallen binnen het toepassingsgebied van zijn ambt en opdracht, behoudt alle morele rechten op die werken en draagt zijn vermogensrechten over aan de inrichtende macht.

De vermogensrechten worden zonder specifieke vergoeding overgedragen, in hun meest volledige wettelijke omvang, voor alle gekende exploitatievormen en voor de volledige beschermingsduur van de werken. De inrichtende macht kan deze werken vrij naar eigen inzichten exploiteren en is niet verplicht tot exploitatie over te gaan.

Indien het werk in de toekomst geëxploiteerd wordt volgens exploitatievormen die momenteel onbekend zijn, zal het winstaandeel van het personeelslid gelijk zijn aan het winstaandeel dat volgens de marktvoorwaarden die gelden op het ogenblik van exploitatie, toegekend wordt aan auteurs die hun werk volgens dezelfde exploitatievormen in het gewone commerciële circuit uitgeven.”.

Art. VI.5. In artikel 17ter, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“In afwijking van paragraaf 2 moet een personeelslid dat aangesteld wordt in een wervingsambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel en dat uitsluitend één of meer levende vreemde talen onderwijst, of belast is met een opdracht die uitsluitend in een vreemde taal wordt gegeven, zoals bedoeld in artikel 157/1 van de Codex Secundair Onderwijs en artikel 27/1 van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken, de onderwijstaal minstens beheersen op niveau B2 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen.”.

Art. VI.6. Artikel 29 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 7 mei 2004, 8 mei 2009 en 21 december 2012, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 29. Een betrekking die deel uitmaakt van een instelling, afdeling, vestigingsplaats, filiaal, graad, opleidingsvorm of andere onderverdeling die ingevolge de toepassing van rationalisatie in afbouw is, komt niet in aanmerking voor een vacantverklaring of voor een benoeming in vast verband. In deze betrekking kan ook geen mutatie of een nieuwe affectatie plaatsvinden.”.

Art. VI.7. In artikel 40septies, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, wordt paragraaf 4 opgeheven.

Art. VI.8. Artikel 60 van hetzelfde decreet, opgeschort bij het decreet van 21 december 2012, wordt opgeheven.

Art. VI.9. In artikel 77quater, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006, 22 juni 2007, 13 februari 2009, 8 mei 2009 en 18 december 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 4° opgeheven;

2° in het eerste lid wordt punt 8° opgeheven;

3° in het eerste lid wordt punt 12° opgeheven;

4° aan het eerste lid wordt een punt 15° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“15° de projecten van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.”;

5° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering stelt voor de verloven wegens bijzondere opdracht de nadere modaliteiten vast. Het totale aantal verloven wegens bijzondere opdracht zoals bepaald in het eerste lid, 15°, wordt voor het gemeenschaps- en het gesubsidieerd onderwijs samen vastgelegd op maximaal 45 voltijdse equivalenten, waarvan er minimaal 12 voltijdse equivalenten worden voorbehouden voor het Gemeenschapsonderwijs en de representatieve groeperingen van inrichtende machten.”.

Art. VI.10. In artikel 80 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 april 1993 en 13 juli 2001 wordt aan het eerste lid een punt f) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“f) wanneer het personeelslid ingevolge een beslissing van de pensioencommissie van Medex toegelaten wordt tot het tijdelijk pensioen. Tijdens deze periode van non-activiteit blijft het personeelslid titularis van zijn betrekking. Als het personeelslid na het tijdelijk pensioen weer in dienst treedt, wordt de periode van non-activiteit gelijkgesteld met dienst-activiteit.”.

Art. VI.11. Artikel 82, eerste lid, punt e), van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003 en opgeschort bij het decreet van 21 december 2012, wordt opgeheven.

Art. VI.12. Artikel 103bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 103bis. De personeelsleden die in het basisonderwijs aangesteld zijn als leermeester godsdienst belast met anglicaanse godsdienst hebben tot en met 31 augustus 2013 recht op de salarisschaal 121.”.

Art. VI.13. Artikel 103ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 103ter. De personeelsleden die in het gewoon of het buitengewoon secundair onderwijs aangesteld zijn als godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst, hebben tot en met 31 augustus 2013:

- 1° in de eerste graad en in de tweede graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 300;
- 2° in de tweede graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs en in de derde en vierde graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 384;
- 3° in de derde graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs recht op de salarisschaal 301;
- 4° in opleidingsvorm 1, 2 en 3 van het buitengewoon secundair onderwijs, recht op de salarisschaal 300;
- 5° in opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs recht op dezelfde salarisschaal als in de overeenkomende graad en onderwijsvorm van het gewoon secundair onderwijs.”.

Art. VI.14. Artikel 103quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 103quater. Onverminderd de krachtens artikel 146 van de Grondwet door de wet georganiseerde rechtsbescherming zijn de salarissen die op basis van diensten gepresteerd tot en met 31 augustus 2013 overeenkomstig artikel 103bis of artikel 103ter van dit decreet werden uitgekeerd aan godsdienstleerkrachten belast met anglicaanse godsdienst in het gewoon en buitengewoon basisonderwijs en het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs in hoofde van deze personeelsleden, definitief verworven.”.

Afdeling II. Decreet betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding

Art. VI.15. In artikel 5 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1° worden de woorden “en de instellingen voor secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs,” vervangen door de woorden “, de scholen en de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs van het secundair onderwijs, de instellingen voor deeltijds kunstonderwijs,” en worden de woorden “toegevoegd aan een onderwijsinstelling maakt deel uit van die instelling” vervangen door de woorden “toegevoegd aan een school maakt deel uit van die school”;

2° een punt 28° wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“28° de inrichtende macht: de schoolbesturen van het basisonderwijs en van het voltijds secundair onderwijs, de centrumbesturen van de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, de centrumbesturen van de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, de inrichtende machten van het deeltijds kunstonderwijs, van de tehuizen voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben, van de autonome internaten en van de pedagogische begeleidingsdiensten.”.

Art. VI.16. Aan artikel 6, §1, d), van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De diensten die – zowel in het gemeenschaps- als in het gesubsidieerd onderwijs – gepresteerd werden tot en met 31 augustus 2013 in het ambt van godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst en die in aanmerking komen voor de berekening van de geldelijke anciënniteit, komen in aanmerking voor de berekening van de dienstanciënniteit in dat ambt.”.

Art. VI.17. Aan artikel 10 van hetzelfde decreet wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De personeelsleden respecteren daarbij de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder.”.

Art. VI.18. In titel II van hetzelfde decreet wordt een hoofdstuk IIsexies, dat bestaat uit artikel 17octies, ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk IIsexies. Auteursrechten

Art. 17octies. Het personeelslid dat in uitvoering van zijn aanstelling werken tot stand brengt die vallen binnen het toepassingsgebied van zijn ambt of opdracht, behoudt alle morele rechten op die werken en draagt zijn vermogensrechten over aan het schoolbestuur.

De vermogensrechten worden zonder specifieke vergoeding overgedragen, in hun meest volledige wettelijke omvang, voor alle gekende exploitatievormen en voor de volledige beschermingsduur van de werken. De inrichtende macht kan deze werken vrij naar eigen inzichten exploiteren en is niet verplicht tot exploitatie over te gaan.

Indien het werk in de toekomst geëxploiteerd wordt volgens exploitatievormen die momenteel onbekend zijn, zal het winstaandeel van het personeelslid gelijk zijn aan het

winstaandeel dat volgens de marktvoorwaarden die gelden op het ogenblik van exploitatie, toegekend wordt aan auteurs die hun werk volgens dezelfde exploitatievormen in het gewone commerciële circuit uitgeven.”.

Art. VI.19. In artikel 19ter, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“In afwijking van paragraaf 2 moet een personeelslid dat aangesteld wordt in een werwingsambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel en dat uitsluitend één of meer levende vreemde talen onderwijst, of belast is met een opdracht die uitsluitend in een vreemde taal wordt gegeven, met toepassing van artikel 157/1 van de Codex Secundair Onderwijs en artikel 27/1 van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken, de onderwijstaal minstens beheersen op niveau B2 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen.”.

Art. VI.20. Artikel 34 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 7 mei 2004, 8 mei 2009 en 21 december 2012, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 34. Een betrekking die deel uitmaakt van een instelling, afdeling, vestigingsplaats, filiaal, graad, opleidingsvorm of andere onderverdeling die ingevolge de toepassing van rationalisatie in afbouw is, komt niet in aanmerking voor een vacantverklaring of voor een benoeming in vast verband. In deze betrekking kan ook geen mutatie of een nieuwe affectatie plaatsvinden.

Deze bepaling is niet van toepassing op het administratief en technisch personeel van de centra.”.

Art. VI.21. In artikel 36quinquies, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, vervangen bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, wordt paragraaf 4 opgeheven.

Art. VI.22. In artikel 51quater, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 22 juni 2007, 13 februari 2009, 8 mei 2009 en 18 december 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 4° opgeheven;

2° in het eerste lid wordt punt 8° opgeheven;

3° in het eerste lid wordt punt 12° opgeheven;

4° aan het eerste lid wordt een punt 15° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“15° de projecten van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.”;

5° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering stelt voor de verlopen wegens bijzondere opdracht de nadere modaliteiten vast. Het totale aantal verlopen wegens bijzondere opdracht zoals bepaald in het eerste lid, punt 15°, wordt voor het gemeenschaps- en het gesubsidieerd onderwijs samen vastgelegd op maximaal 45 voltijdse equivalenten, waarvan er minimaal 12 voltijdse equivalenten worden voorbehouden voor het Gemeenschapsonderwijs en de representatieve groeperingen van inrichtende machten.”.

Art. VI.23. In artikel 54 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 april 1993 en 13 juli 2001, wordt aan het eerste lid een punt e) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“e) wanneer het personeelslid ingevolgeen beslissing van de pensioencommissie van Medex toegelaten wordt tot het tijdelijk pensioen. Tijdens deze periode van non-activiteit blijft het personeelslid titularis van zijn betrekking. Als het personeelslid na het tijdelijk pensioen weer in dienst treedt, wordt de periode van non-activiteit gelijkgesteld met dienst-activiteit.”.

Art. VI.24. Artikel 56, eerste lid, punt e), van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003 en opgeschort bij het decreet van 21 december 2012, wordt opgeheven.

Art. VI.25. Artikel 76bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 76bis. De personeelsleden die in het basisonderwijs aangesteld zijn als leermeester godsdienst belast met anglicaanse godsdienst hebben tot en met 31 augustus 2013 recht op de salarisschaal 121.”.

Art. VI.26. Artikel 76ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 76ter. De personeelsleden die in het gewoon of het buitengewoon secundair onderwijs aangesteld zijn als godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst, hebben tot en met 31 augustus 2013:

- 1° in de eerste graad en in de tweede graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 300;
- 2° in de tweede graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs en in de derde en vierde graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 384;
- 3° in de derde graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs recht op de salarisschaal 301;
- 4° in opleidingsvorm 1, 2 en 3 van het buitengewoon secundair onderwijs, recht op de salarisschaal 300;
- 5° in opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs recht op dezelfde salarisschaal als in de overeenkomende graad en onderwijsvorm van het gewoon secundair onderwijs.”.

Art. VI.27. Artikel 76quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 76quater. Onverminderd de krachtens artikel 146 van de Grondwet door de wet georganiseerde rechtsbescherming zijn de salaristoelagen die op basis van diensten gepresteerd tot en met 31 augustus 2013, overeenkomstig artikel 76bis of artikel 76ter van dit decreet, werden uitgekeerd aan godsdienstleerkrachten belast met anglicaanse godsdienst in het gewoon en buitengewoon basisonderwijs en het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs in hoofde van deze personeelsleden definitief verworven.”.

Afdeling III. Decreet van 9 april 1992 betreffende het onderwijs-III

Art. VI.28. In artikel 5 van het decreet van 9 april 1992 betreffende het onderwijs-III, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1bis, eerste lid, en in paragraaf 1quater, tweede lid, wordt het woord “moet” vervangen door het woord “kan”;

2° aan paragraaf 1bis wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Een terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking volgens de bepalingen van deze paragraaf wordt niet beschouwd als een nieuwe of bijkomende terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking voor de toepassing van:

- de reglementering betreffende een overdracht van uren-leraar, lesuren, lestijden, leraars-uren of andere omkaderingsmiddelen;
- de reglementering betreffende een herverdeling van uren-leraar, lesuren, lestijden, leraarsuren of andere omkaderingsmiddelen door een inrichtende macht;
- artikel 23, tweede lid, 2°, en artikel 88, tweede lid, 2°, van het decreet Rechtspositie Personeelsleden Gemeenschapsonderwijs en artikel 21, §1, tweede lid, 2°, en artikel 62, tweede lid, 2°, van het decreet Rechtspositie Personeelsleden Gesubsidieerd Onderwijs.”;

3° aan paragraaf 1ter wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Een terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking volgens de bepalingen van deze paragraaf wordt niet beschouwd als een nieuwe of bijkomende terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking voor de toepassing van:

- de reglementering betreffende een overdracht van uren-leraar, lesuren, lestijden, leraars-uren of andere omkaderingsmiddelen;
- de reglementering betreffende een herverdeling van uren-leraar, lesuren, lestijden, leraarsuren of andere omkaderingsmiddelen door een inrichtende macht;
- artikel 23, tweede lid, 2°, en artikel 88, tweede lid, 2°, van het decreet Rechtspositie Personeelsleden Gemeenschapsonderwijs en artikel 21, §1, tweede lid, 2°, en artikel 62, tweede lid, 2°, van het decreet Rechtspositie Personeelsleden Gesubsidieerd Onderwijs.”;

4° aan paragraaf 1quater wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Een terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking volgens de bepalingen van deze paragraaf wordt niet beschouwd als een nieuwe of bijkomende terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking voor de toepassing van:

- de reglementering betreffende een overdracht van uren-leraar, lesuren, lestijden, leraars-uren of andere omkaderingsmiddelen;
- de reglementering betreffende een herverdeling van uren-leraar, lesuren, lestijden, leraarsuren of andere omkaderingsmiddelen door een inrichtende macht;
- artikel 23, tweede lid, 2°, en artikel 88, tweede lid, 2°, van het decreet Rechtspositie personeelsleden Gemeenschapsonderwijs en artikel 21, §1, tweede lid, 2°, en artikel 62, tweede lid, 2°, van het decreet Rechtspositie Personeelsleden Gesubsidieerd Onderwijs.”.

Afdeling IV. Uitvoeringsbesluiten inzake ambtsontheffing in het belang van de dienst

Art. VI.29. Artikel 4 van het koninklijk besluit van 18 januari 1974 genomen ter toepassing van artikel 164 van het koninklijk besluit van 22 maart 1969 tot vaststelling van het statuut van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, van het opvoedend hulppersoneel, van het paramedisch personeel der inrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs van de Staat, alsmede der internaten die van deze inrichtingen afhangen en van de leden van de inspectiedienst die belast is met het toezicht op deze inrichtingen, opgeschort bij het decreet van 21 december 2012, wordt opgeheven.

Art. VI.30. Artikel 5 van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2000 en opgeschort bij het decreet van 21 december 2012, wordt opgeheven.

Art. VI.31. Artikel 5 van het koninklijk besluit van 18 juli 1933 tot vaststelling der reglementsbepalingen betreffende de terbeschikkingstelling der leden van het onderwijzend personeel, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 28 februari 1935 en de wet van 18 februari 1954 en opgeschort bij het decreet van 21 december 2012, wordt opgeheven.

Art. VI.32. Artikel 5 van het koninklijk besluit genomen ter uitvoering van artikel 7 van het koninklijk besluit van 28 februari 1967 houdende vaststelling van de administratieve stand van de leden van het administratief personeel en van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de rijksinrichtingen voor kleuteronderwijs, voor lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs, wordt opgeheven.

Art. VI.33. Artikel 6 van hetzelfde koninklijk besluit wordt opgeheven.

Afdeling V. Inwerkingtreding

Art. VI.34. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Hoofdstuk VII. Kwaliteit van onderwijs

Art. VII.1. Artikel 27/1 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 27/1. Binnen de door de Vlaamse Gemeenschap vastgelegde begrotingskredieten kunnen voor de schooljaren 2013-2014 en 2014-2015 subsidies worden toegekend voor de loonkosten van de personeelsleden en de werkingskosten van de vzw Voorrangbeleid Brussel voor de opdracht, vermeld in artikel 27/2, als ze voldoet aan de volgende voorwaarden:

- 1° de vzw realiseert een aantal projecten als vermeld in afdeling II;
- 2° de vzw stelt zich tot doel het ontwikkelen van expertise en het ondersteunen van scholen op het vlak van Nederlandstalig onderwijs in een meertalige omgeving;
- 3° de vzw maakt jaarlijks een jaarplan op dat door de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs moet goedgekeurd worden;
- 4° de vzw bezorgt aan het Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs jaarlijks en per project een financieel en inhoudelijk verslag.”.

Art. VII.2. Artikel 27/2 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 27/2. §1. De vzw Voorrangbeleid Brussel heeft als opdracht ten aanzien van de scholen van het basisonderwijs die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd zijn door de Vlaamse Gemeenschap en gelegen zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, het uitbouwen van een netoverschrijdende ondersteuningsstructuur op het vlak van:

- 1° het uitwerken en implementeren van een talenbeleid;
- 2° het uitwerken en implementeren van taalvaardigheidsonderwijs;
- 3° het invoeren van talenportfolio's;
- 4° het omgaan met talendiversiteit.

Initiatieven op deze vier vlakken moeten ertoe leiden dat bij de leerlingen de kennis van de onderwijstaal geoptimaliseerd wordt.

§2. In het kader van de opdracht, vermeld in §1, sluit de vzw Voorrangbeleid Brussel een samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Gemeenschapscommissie met het oog op de functionele samenwerking met Onderwijscentrum Brussel.”.

Art. VII.3. Artikel 27/3 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. VII.4. Aan artikel 38 van hetzelfde decreet wordt in paragraaf 5 een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt de verdere procedure.”.

Art. VII.5. In artikel 41 van hetzelfde decreet worden de paragrafen 2 tot en met 4 vervangen door wat volgt:

“§2. Het bestuur van de instelling kan binnen een termijn van zestig kalenderdagen na die mededeling de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aanvragen op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

De termijn van zestig kalenderdagen, vermeld in het eerste lid, is niet van toepassing voor tekorten die op de veiligheid, bewoonbaarheid en hygiëne slaan. De Vlaamse Regering deelt voor die tekorten de termijn mee in de mededeling, vermeld in paragraaf 1.

Indien de Vlaamse Regering een ingediend verbeteringsplan goedkeurt, op basis van de door de Vlaamse Regering vastgelegde criteria, dan deelt zij aan het bestuur van de instelling de termijn van opschorting van de procedure mee. Deze termijn bedraagt minimaal een jaar en maximaal drie jaren, te rekenen vanaf de datum van goedkeuring van het verbeteringsplan. In geval van toepassing van tekorten die op de veiligheid, bewoonbaarheid en hygiëne slaan, geldt er geen minimale termijn.

De Vlaamse Regering deelt binnen zestig kalenderdagen na het indienen van het verbeteringsplan, haar beslissing van goedkeuring aan het bestuur van de instelling mee. Indien de Vlaamse Regering deze termijn overschrijdt, wordt de beslissing geacht gunstig te zijn en is de termijn van de opschorting van de intrekking van de erkenning deze die door het bestuur van de instelling werd voorgesteld in het verbeterplan.

§3. Een nieuwe doorlichting volgt:

- 1° binnen een termijn van negentig kalenderdagen na het verstrijken van de termijn, vermeld in paragraaf 2, eerste of tweede lid, indien het bestuur van de instelling geen verbeteringsplan indiende;
- 2° binnen een termijn van negentig kalenderdagen na de betekening van de niet-goedkeuring van het verbeteringsplan door de Vlaamse Regering;
- 3° binnen een termijn van negentig kalenderdagen na de periode van opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning, vermeld in paragraaf 2, derde lid.

§4. De doorlichting, vermeld in §3, wordt uitgevoerd door een door de Vlaamse Regering samengesteld paritair college van inspecteurs. Dat college bestaat voor de helft uit inspectieleden afkomstig uit het vrij onderwijs en voor de helft uit inspectieleden afkomstig uit het officieel onderwijs. De Vlaamse Regering kan aan dit paritair college een voorzitter toevoegen, die niet behoort tot de onderwijsinspectie.

Het paritair college kan een beroep doen op externe deskundigen. De externe deskundige neemt geen deel aan de deliberaties, zijn rapport komt onafhankelijk tot stand en wordt bij de eindbespreking van het paritair college ter bespreking voorgelegd.

Bij staking van stemmen bepaalt de inspecteur-generaal, het college gehoord, het advies.”.

Art. VII.6. In artikel 52 van hetzelfde decreet wordt na de woorden “zijn opgelegd” een zinsnede toegevoegd, die luidt als volgt:

“en respecteert daarbij de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder”.

Art. VII.7. In artikel 63 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 2 opgeheven.

Art. VII.8. In artikel 64 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. De oproep voor de test van de generieke competenties wordt bekendgemaakt volgens de door de Vlaamse Regering bepaalde regels en wordt via Jobpunt Vlaanderen of zijn rechtsopvolger gepubliceerd. Deze bekendmaking vermeldt de voorwaarden waaraan de kandidaten moeten voldoen, evenals de vormvereisten en de termijn voor de kandidaatstelling.”;

2° in paragraaf 5 worden de woorden “per oproep” geschrapt.

Art. VII.9. In artikel 65 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 3 worden de woorden “en de eventueel bijkomende testen” geschrapt;

2° in paragraaf 6 wordt het derde lid opgeheven.

Art. VII.10. In hetzelfde decreet wordt een artikel 65/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 65/1. §1. In afwijking van artikel 63 kan in geval van dringende tekorten voor bepaalde concrete functieprofielen een aangepaste wervingsprocedure toegepast worden. Wanneer de wervingsreserve voor een concreet functieprofiel uitgeput is en niet kan aangelegd worden bij gebrek aan geschikte kandidaten uit de generieke wervingsreserve, kan een profielgerichte oproep voor de test van de specifieke en de generieke competenties opgestart worden.

§2. De selectie van de kandidaten voor de profielgerichte oproep bestaat uit drie fasen:

- 1° de eerste fase: een screening van de portfolio's van de kandidaten;
- 2° de tweede fase: een interview, eventueel aangevuld met bijkomende testen waarbij specifieke competenties worden getest die nodig zijn voor het concrete functieprofiel;
- 3° de derde fase: de test van de generieke competenties.

§3. Een screeningscommissie, voorgezeten door de inspecteur-generaal, beoordeelt en selecteert de portfolio's in de eerste fase. De criteria voor deze beoordeling en de principes van samenstelling van de screeningcommissie worden generiek vastgelegd in een reglement dat in het onderhandelingscomité wordt onderhandeld. De screeningcommissie stelt een lijst op van de kandidaten die kunnen deelnemen aan het vervolg van de selectieprocedure.

Een selectiecommissie die bestaat uit inspectieleden en externe deskundigen neemt het interview af.

Jobpunt Vlaanderen, of zijn rechtsopvolger, test de generieke competenties.

§4. De selectiecommissie, vermeld in §3, tweede lid, stelt een lijst op van de kandidaten die voor de drie fases geslaagd zijn in volgorde van de mate waarin de kandidaten beantwoorden aan het vereiste functieprofiel. Die volgorde is dwingend. De selectiecommissie beslist bij consensus. Indien geen consensus wordt bereikt, wordt overgegaan tot stemming. Bij

staking van stemmen beslist de voorzitter. De selectiecommissie legt die lijst met inbegrip van een motivatie voor aan de Vlaamse Regering.

§5. Enkel de kandidaten die voor de drie fases slagen, blijven gedurende zes jaar opgenomen in de algemene wervingsreserve en gedurende vier jaar in de specifieke wervingsreserve. Deze periodes beginnen te lopen op het ogenblik dat de kandidaten schriftelijk in kennis worden gesteld van de opname in de wervingsreserves.

§6. Enkel wie opgenomen is in de specifieke wervingsreserve komt in aanmerking om voorgedragen te worden voor een aanstelling.

§7. Wanneer er een vacature ontstaat voor het ambt van inspecteur, moet in eerste instantie nagegaan worden of er zich kandidaten bevinden in de specifieke wervingsreserve voor het gevraagde functieprofiel. De kandidaten van deze wervingsreserve komen in volgorde van rangschikking in aanmerking om voorgedragen te worden voor de vacante functie.

Er wordt steeds rekening gehouden met de waarborgregeling en met de vereiste samenstelling van de inspectie, zoals vermeld in artikel 46.”.

Art. VII.11. In artikel 67 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “artikel 65, §3” vervangen door de zinsnede “artikel 65, §3 en artikel 65/1, §3, tweede lid, en §4”.

Art. VII.12. Aan artikel 217 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van artikel 28, §4, wordt de in 2008 afgesloten vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en de pedagogische begeleidingsdiensten over de aanwending van de toegekende middelen en de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 28, §1, verlengd tot uitvoering is gegeven aan de evaluatie, zoals vermeld in artikel 30. Deze verlenging kan maximum twee jaar duren.”.

Art. VII.13. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Artikel VII.12 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2013.

Hoofdstuk VIII. Decreet betreffende de kwalificatiestructuur

Art. VIII.1. In het tweede lid van artikel 14 van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009 worden tussen de woorden “bedoeld” en “in” de woorden “in artikel 44bis van het decreet betreffende het basisonderwijs van 25 februari 1997,” ingevoegd.

Art. VIII.2. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Hoofdstuk IX. Rijdende kleuterschool

Art. IX.1. In het decreet van 21 december 2012 betreffende het onderwijs XXII, wordt in hoofdstuk II. Basisonderwijs, afdeling III. Inwerkingtreding, in artikel II.24, een laatste lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel II.21, §4, heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2013.”.

Hoofdstuk X. Speciale onderwijsleermiddelen

Art. X.1. Artikel 67 van het decreet van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII, gewijzigd bij de decreten van 14 februari 2003, 7 juli 2006, 22 juni 2007 en 27 mei 2011, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 67. §1. Aan cursisten en leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften die een opleiding in het volwassenenonderwijs volgen en daar aan de toelatingsvoorwaarden voldoen, en aan studenten met een functiebeperking die in het hoger onderwijs ingeschreven zijn in een bachelor-, een master-, een bachelor-na-bachelor – of een master-na-master opleiding, of in een schakel- of voorbereidingsprogramma of in een specifieke lerarenopleiding, kunnen speciale onderwijsleermiddelen ter beschikking worden gesteld.

§2. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen, vermeld in paragraaf 1, de vorm aannemen van tolken Vlaamse Gebarentaal of schrijftolken, dan moet de cursist, leerling of student om in aanmerking te komen voor deze tolken tot de in het volgende lid vermelde doelgroep behoren.

Tot de doelgroep behoren de cursisten of studenten met een auditieve beperking die beantwoorden aan een van de onderstaande criteria:

- a) via een tonaal audiometrische test een verlies aantonen van 70 dB of meer aan beide oren, voor de zuivere toonstimuli van 500, 1000 of 2000 Hz (gemiddelde waarde Fletcher-index) en/of een verlies van 70 dB of meer aan het beste oor voor de zuivere toonstimuli van 1000, 2000 en 4000 Hz (gemiddelde waarde);
- b) bij een gemiddeld verlies van minder dan 70 dB, via een vocaal audiometrische test minder dan 30% herkende woorden scoren bij optimale versterking (categorie 4 in de BIAP-classificatie).

Het audiometrisch bewijs of audiogram dient te worden verstrekt door een erkend revalidatiecentrum of -dienst of door een erkende universitaire dienst voor audiometrisch onderzoek.

§3. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen, vermeld in paragraaf 1, de vorm aannemen van tolken Vlaamse Gebarentaal of schrijftolken, dan bepaalt de Vlaamse Regering:

- 1° het per schooljaar en per academiejaar totaal beschikbaar urenpakket voor tolken Vlaamse Gebarentaal en schrijftolken;
- 2° de procedure voor de aanvraag en toekenning van de schrijftolken en tolken Vlaamse Gebarentaal bij het Agodi; het Agodi zal hiertoe eveneens een intern beroep voorzien;
- 3° de diplomavorwaarden voor de tolken Vlaamse Gebarentaal en schrijftolken;
- 4° de te indexerende loonkost voor de tolken Vlaamse Gebarentaal en de loonkost voor de schrijftolken.

§4. De Vlaamse Regering verleent voor de realisatie van de tolkuren voor tolken Vlaamse Gebarentaal uit paragraaf 2 een subsidie aan een door de Vlaamse Regering te bepalen centraal tolkenbureau, op voorwaarde dat dat laatste zich engageert om:

- 1° als bemiddelaar op te treden tussen de aanvrager en de tolken Vlaamse Gebarentaal, met inbegrip van het verlenen van bijstand bij het opmaken van het aanvraagdossier, het toewijzen van een tolk, rekening houdend met de specifieke noden en wensen van de aanvrager en het aanbod, het opmaken en bijhouden van tolkenlijsten en van prestatiebladen van de erkende tolken voor doven en slechthorenden, het uitbetalen van de tolken op basis van hun prestaties, het uitbetalen van de verplaatsingsvergoedingen van de tolken en het jaarlijks rapporteren omtrent de activiteiten;

- 2° als klachtenbemiddelaar op te treden omtrent de tolkendienstverlening in het algemeen en misbruiken aan de klachtencommissie te signaleren, overeenkomstig artikel 19 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 1994 houdende vaststelling van de regels volgens dewelke het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap de kosten van bijstand door tolken voor doven en slechthorenden ten laste neemt;
- 3° voldoende uitgerust te zijn om:
- te kunnen voorzien in optimale bereikbaarheid ten behoeve van gebruikers en hiervoor over een aangepast oproepsysteem te beschikken;
 - te kunnen voorzien in een optimale dienstverlening ten behoeve van gebruikers en hiervoor een online overzicht voor opvolging van de beschikbare tolkuren ter beschikking te stellen;
 - te kunnen voorzien in inspraak in de aanwending van de tolkuren door de cursisten of studenten.

De subsidie van de Vlaamse Regering, vermeld in het eerste lid, bestaat uit een door de Vlaamse Regering te bepalen aantal werkmiddelen voor de overheadkost voor het door de Vlaamse Regering te bepalen centraal tolkenbureau, aangevuld met de lonen en verplaatsingskosten, bestemd voor de tolken Vlaamse Gebarentaal.

§5. De procedure voor de aanvraag en toekenning en het intern beroep en de werking van het door de Vlaamse Regering te bepalen centraal tolkenbureau, worden om de drie jaar geëvalueerd. De eerste evaluatie vindt plaats gedurende het schooljaar 2015-2016. Tijdens deze evaluatie wordt de betrokkenheid van de doelgroep verzekerd.

§6. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen een andere vorm aannemen dan hetgeen vermeld is onder paragraaf 2 tot en met 5, bepaalt de Vlaamse Regering de procedure voor de aanvraag en de criteria voor toekenning van deze middelen.”.

Art. X.2. Artikel 68 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. X.3. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Hoofdstuk XI. Begeleiding van de professionalisering voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Art. XI.1. Artikel XI.8 van het decreet van 4 juli 2008 betreffende het onderwijs XVIII, gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009, 8 juli 2011 en 29 juni 2012, wordt opgeheven.

Art. XI.2. §1. De Vlaamse Regering voorziet voor het schooljaar 2013-2014 in een extra begeleidingskorps van 105 voltijdse opdrachten voor de ondersteuning van de leerkrachten in de scholen voor gewoon en buitengewoon basisonderwijs en secundair onderwijs.

De Vlaamse Regering verleent daartoe een verlof wegens bijzondere opdracht aan personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, de gesubsidieerde onderwijsinstellingen en centra voor leerlingenbegeleiding.

Het extra begeleidingskorps van 105 voltijdse opdrachten neemt de volgende opdrachten op:

- 1° de ondersteuning in de scholen van het buitengewoon basis- en secundair onderwijs bij de verbreding en verdieping van hun aanbod voor jongeren met autismespectrumstoornissen;
- 2° de ondersteuning van scholen van het buitengewoon basis- en secundair onderwijs bij de programmatie van type 9;
- 3° de uitbouw van een globaal professionaliseringstraject en -structuur voor de leerkrachten van het gewoon basisonderwijs en secundair onderwijs inzake het onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften;

4° de uitbouw van een tweedelijnsinclusienetwerk.

De verdeling van de voltijdse opdrachten gebeurt als volgt: 12 voltijdse equivalenten voor het Gemeenschapsonderwijs, 7 voltijdse equivalenten voor het gesubsidieerd officieel onderwijs, 41 voltijdse equivalenten voor het gesubsidieerd vrij onderwijs, waarvan 1 voltijds equivalent voor het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers en 45 voltijdse equivalenten die netoverstijgend worden ingezet.

De 45 voltijdse equivalenten die netoverstijgend worden ingezet, worden aangewend voor de uitvoering van de opdrachten 3° en 4°.

§2. De Vlaamse Regering voorziet voor het schooljaar 2013-2014 in een extra begeleidingskorps van vier voltijdse opdrachten voor de ontwikkeling en de ondersteuning van de implementatie van handelingsgerichte diagnostische protocollen in de centra voor leerlingenbegeleiding.

De Vlaamse Regering verleent daartoe een verlof wegens bijzondere opdracht aan personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, de gesubsidieerde onderwijsinstellingen en centra voor leerlingenbegeleiding.

§3. De Vlaamse Regering sluit met betrekking tot de opdrachten beschreven in §1 en §2 een convenant af met het Gemeenschapsonderwijs, de representatieve verenigingen van inrichtende machten, het Samenwerkingsverband van Netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten en de Vrije CLB-koepel waarin minimaal de doelstellingen, de uitvoeringsvoorwaarden en de te verwachten resultaten bepaald zullen worden.

Art. XI.3. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Hoofdstuk XII. Studiefinanciering

Art. XII.1. Aan artikel 20, paragraaf 2, van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, wordt een punt 4° toegevoegd:

“4° vanaf het academiejaar 2014-2015 een actualiseringsprogramma zoals bedoeld in artikel 31, §3, tweede lid, van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs.”.

Art. XII.2. In artikel 70, paragraaf 1, 1°, van hetzelfde decreet worden vanaf het academiejaar 2014-2015 de punten c) en d) geschrapt.

Art. XII.3. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2014.